

ОПШТИНА ПРИБОЈ

СТРАТЕГИЈА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ПРИБОЈ ЗА ПЕРИОД 2012 – 2017. ГОД.

Прибој, фебруар 2012. године

Ова Стратегија је резултат ТИМСКОГ рада чланова из општине Прибој, Регионалног центра за животну средину, који финансира Министарство спољних послова Финске и консултантске фирме MAXIMA CONSULTING из Београда.

Стратегија одрживог развоја у општини Прибој за период 2012. до 2017. се реализује у оквиру пројекта “Образовање за одрживи развој на Западном Балкану”, који имплементира Регионални центар за животну средину (REC), финансираним од стране Министарства спољних послова Финске. Регионални центар за животну средину (REC) је у оквиру овог пројекта покренуо програм подизања капацитета општинских/градских управа, као и пружања подршке у погледу израде стратегија за локални одрживи развој, али и других стратешких докумената или њихових акционих планова. У пројекат је укључено 25 општина из слива реке Дрине (из Србије, Босне и Херцеговине и Црне Горе), путем којег је REC желео да пружи практичну структурирану подршку партнерским општинама, кроз серију тренинга, техничке подршке и планирања. Поред овога посебна компонента пројекта је била усмерена на основне школе у овим општинама, с циљем позиционирања истих на бази локалних услова и потреба, како би се максимизирали локални потенцијали ради достизања одрживог развоја.

У читавом процесу планирања примењиван је партиципативни приступ, у којем су локални актери, а пре свега представници општине Прибој и других релевантних институција, узели активно учешће, дајући драгоцене смернице за овај стратешки документ.

А. Општина Прибој

1. Лазар Рвовић, председник општине Прибој
2. Мирослав Буквић, помоћник председника општине Прибој

Комисија за израду нацрта Стратегије

1. Борис Мрдовић, виши сарадник за послове Скупштине и радних тела и координатор Комисије за израду Стратегије одрживог развоја општине Прибој
2. Елвис Мујовић, руководилац одељења за урбанизам, грађевинарство имовинско-правне, комунално-стамбене послове

3. Јелена Пријовић, представник Канцеларије за ЛЕР Прибој
4. Радосав Цвијовић, координатор службе локалне пореске администрације
5. Миломир Филиповић, стручни сарадник за спорт, друштвене делатности и развој пројеката

Б. Регионални центар за животну средину (REC)

1. Др Радоје Лаушевић, директор пројекта
2. Срђан Сушић, менаџер пројекта
3. Саша Солујић, чланица пројектног тима
4. Зорица Кораћ, чланица пројектног тима
5. Ивана Томашевић, чланица пројектног тима

6. Анреа Беванда-Хрво, чланица пројектног тима
7. Мира Васиљевић, чланица пројектног тима

Ц. МАКСИМА КОНСАЛТИНГ (MAXIMA CONSULTING), Београд

1. Снежана Селаковић
2. Јасмина Крунић
3. Др Ана Јоловић
4. Др Роберт Молнар

Д. Партнери

Тим за економски развој

1. Радосав Цвијовић - координатор тима, Општинска управа
2. Јелена Пријовић - члан, Канцеларија за ЛЕР Прибој
3. Хајро Бећировић - члан, помоћник председника општине Прибој
4. Драго Дробњаковић - члан, помоћник председника општине Прибој
5. Рада Милинковић - члан, Општинска управа
6. Винко Јањушевић - члан, приватни предузетник „Јањушевић-превоз“
7. Борка Пузовић - члан, директор ТО Прибој
8. Будимир Дамијановић - члан, новинар ТВ Прибој
9. Милан Бабић - члан, „ФАП“ Прибој
10. Славица Церовић - члан, НВО „Женска иницијатива Прибој“

11. Крсто Јањушевић - члан, „ФАП“ Прибој
12. Александар Мандић - члан, заменик председника СО Прибој
13. Славиша Јањушевић - члан, „Полиестер“ д.о.о., одборник СО Прибој
14. Дејан Јеремић - члан, Канацеларија за младе општине Прибој
15. Мирослав Аврамовић - члан, приватни предузетник
16. Сенад Мулаосмановић- члан, НСЗ филијала Пријепоље испостава у Прибоју
17. Јовица Пејовић - члан, „ФАП“ Прибој, одборник СО Прибој
18. Шевко Полимац - члан, „Полиестер“ д.о.о., одборник СО Прибој
19. Милан Ђуровић - члан, Удружење предузетника Прибој
20. Радоје Радовић - члан, приватни предузетник, одборник СО Прибој

Тим за друштвени развој

1. Борис Мрдовић - координатор тима, Општинска управа Прибој
2. Миломир Филиповић - члан, Општинска управа Прибој
3. Мирослав Буквић - члан, помоћник председника општине Прибој
4. Предраг Терзић - члан, директор Дома здравља Прибој
5. Кристина Папан - члан, Општинска управа Прибој
6. Верица Радовић - члан, секретар Црвеног крста Прибој
7. Миленко Томановић - члан, директор Машинско-електротехичке школе
8. Нада Стојић - члан, директор ОШ“Никола Тесла“ П.Бања
9. Славомир Танасијевић- члан, директор ОШ“Десанка Максимовић“
10. Зоран Полић - члан, директор Центра за социјални рад
11. Вида Милинковић - члан, директор дечјег вртића „Невен“
12. Светлана Папић - члан, НВО „Женска иницијатива Прибој“
13. Братислав Којадиновић- члан, републички инспектор ,одборник СО Прибој
14. Саво Дерикоњић - члан, директор Завичајног музеја
15. Ибрахим Хасанагић - члан, Дом културе „Пиво Караматијевић“
16. Сејда Ђелахметовић - члан, Дечји вртић „Невен“, одборник СО Прибој
17. Адел Слатина - члан, Дом здравља Прибој ,одборник СО Прибој
18. Љиљана Пророк - члан, ОШ“Десанка Максимовић“, педагог
19. Дана Гудурић - члан, новинар Радио Лим
20. Бранислав Јечменица- члан, ОШ “Бранко Радичевић“

Тим за екологију и инфраструктуру

1. Елвис Мујовић - координатор тима, Општинска управа
2. Никола Јоксимовић - члан, члан Општинског већа

3. Душан Радовић - члан, члан Општинског већа, приватни предузетник
4. Аница Србљановић - члан, директор Дирекције за изградњу града
5. Славко Марковић - члан, директор ЈКП "Услуга"
6. Соња Ћирковић - члан, РГЗ -катастар
7. Драган Церовић - члан, управник -Пошта
8. Екрем Хоџић - члан, Општинска управа
9. Рада Танасковић - члан, архитекта, одборник СО Прибој
10. Славојка Јовићић - члан, Општинска управа, еколошки инспектор
11. Владимир Шушњевић- члан, Дирекција за изградњу града
12. Зоран Новаковић - члан, Општинска управа
13. Јасна Диздаревић - члан, НВО „Еколошки покрет -ЛИМ“
14. Нихад Стројил - члан, ЈКП "Услуга"
15. Љубомир Милићевић- члан, ЈКП "Услуга"
16. Снежана Нијемчевић - члан, Дом здравља, одборник СО Прибој
17. Драган Пјевчевић - члан, РХЦ Бања, одборник СО Прибој
18. Мирела Солаковић - члан, ОШ "Први мај"Саставци
19. Горан Токовић - члан, „Србијашуме“
20. Слободан Дерикоњић- члан, УНОПС-ПРОГРЕС

Преамбула

Општина Прибој предузима значајне кораке у планирању сопственог одрживог развоја у складу са постојећим законским оквирима и савременим европским и светским токовима. Данас је суштински елемент у било којој земљи јачање локалних капацитета и развијање свести у циљу локалног одрживог развоја.

Општина Прибој се определила да у процесу планирања локалног одрживог развоја уважи документа како са националног нивоа, тако и наднационалног нивоа. Стратегија одрживог развоја општине Прибој уважава циљеве Стратегије одрживог развоја ЕУ, Лисабонске стратегије и Нове Лисабонске стратегије, као и Миленијумске циљеве донете од стране ЕУ.

Многе земље су своје националне стратегије одрживог развоја већ ускладиле са поменутиим наднационалним стратегијама и циљевима. За Републику Србију национални стратешки документ у овој области је Стратегија одрживог развоја Србије,¹ која дефинише одрживи развој као циљно оријентисан, дугорочан, непрекидан, свеобухватан и синергетски процес који утиче на све аспекте живота (економски, социјални, еколошки и институционални) на свим нивоима. У стратегији се потенцира израда модела који на квалитетан начин задовољава друштвено-економске потребе и интересе грађана, а истовремено уклања или знатно смањује утицаје који прете или штете здравој животной средини и природним ресурсима.

Општина Прибој је 2007.године усвојила Стратегију одрживог развоја општине Прибој 2007-2012.године. Тренутно се реализују стратегије: Стратегија и Локални план акције за младе у Прибоју 2010-2013.године и Стратегија за унапређење родне равноправности у Прибоју за период 2011. до краја 2016.године.

Претходно наведени документи представљају основ за израду Стратегије одрживог развоја општине Прибој за период 2012. до 2017. године (у наставку: Стратегија).

Изradi ове Стратегије приступило се систематски и у партнерству са Регионалним центром за животну средину и другим локалним актерима. 2009. године потписан је Уговор о разумевању између општине Прибој и REC-а чиме се и званично кренуло у реализацију овог дела пројекта у којем је предвиђена израда Стратегије одрживог развоја.

Да би се стекли и други неопходни предуслови за израду Стратегије, председник општине Прибој је 14.9.2011.године донео Решење о приступању изради Стратегије одрживог развоја општине Прибој 2012-2017., као и Решење о образовању Комисије за израду нацрта Стратегије одрживог развоја општине Прибој.

На седници од 27.02. 2012.Скупштина општине Прибој усвојила је Стратегију, чиме је она постала и њен званични документ.

Пројектни тим

¹ www.odrzivi-razvoj.gov.rs

Порука председника општине

Поштовани суграђани,

Потреба сваке заједнице, па и општине Прибој, јесте да свој развој усклади са потребама људи и природе, али и да води рачуна да не крадемо будућност новим генерацијама.

Данас је тешко веровати и сопственом оптимизму, али мени оптимизам да ће се ова стратегија остварити лежи у начину и у принципима на којима је стварана. Много ангажованих појединаца, институција и изражен висок степен јединства у утврђивању свих приоритета развоја општине Прибој представљају гаранцију да овај значајни плански документ неће остати само још једно мртво слово на папиру.

Сматрам да смо избегли замку у коју често људи упадају, а то је да што је човеку горе, то су му снови већи. Ово је један од докумената који нас враћа у реалност и на основни смисао планирања. Ми планирамо будућност, а не као што неки „визионари“ увек планирају прошлост. Исто као што нема пута који води ниоткуда, не може бити ни развоја општине Прибој без доброг планирања.

РЕС је помогао израду ове стратегије а ми смо сви заједнички помогли да избегнемо да то буде још једна у низу спонзорисаних будалаштина. Ово није списак жеља већ основ за одрживи развој и опстанак Прибоја у којем ћемо се бавити стварањем а не прерасподелом.

Ја изражавам дубоко уверење да ћемо заједно остварити свој циљ и општину Прибој учинити успешном, лепшом и бољом. То можемо урадити ако Општину и њен развој буду водили људи а не странке, управо онако како је и стварана ова стратегија. Не можемо правити промене а да све остане исто.

У Прибоју

Датум: 07. фебруар 2012. године

Лазар Рвовић
Председник општине Прибој

Садржај

ПРЕАМБУЛА	...
ПОРУКА ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ	...
1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ	...
1.1 Административни и географски положај	...
1.2 Кратак историјат Општине	...
1.3 Општи подаци о становништву	...
1.4 Локална самоуправа	...
2. ИНДИКАТОРИ (Економски развој, становништво, образовање, квалитет живота и животна средина)	...
3. ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	...
3.1 Опис тренутне ситуације	...
3.1.1 Локална привреда	...
3.1.2 Пољопривреда	...
3.1.3 Туризам	...
3.1.4 Инфраструктура	...
3.1.5 Развој МСП и предузетништва	...
3.2 SWOT анализа – ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	...
4. СТАНОВНИШТВО, ОБРАЗОВАЊЕ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТА	...
4.1 Опис тренутне ситуације	...
4.1.1 Становништво	...
4.1.2 Здравство	...
4.1.3 Култура	...
4.1.4 Спорт	...
4.1.5 Удружења грађана	...
4.2 SWOT анализа – СТАНОВНИШТВО, ОБРАЗОВАЊЕ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТА	...
5. ЖИВОТНА СРЕДИНА	...
5.1 Опис тренутне ситуације	...
5.1.1 Земљиште	...
5.1.2 Шуме	...
5.1.3 Воде	...
5.1.4 Минералне сировине	...
5.1.5 Термоминерални извори	...
5.1.6 Заштита животне средине и управљање отпадом	...
5.1.7 Обновљиви извори енергије	...
5.2 SWOT анализа –ЖИВОТНА СРЕДИНА	...
6. ДЕФИНИСАЊЕ СТРАТЕГИЈЕ	...
6.1 Изјава о визији одрживог развоја	...
6.2 Дефинисање приоритета, стратешких циљева и програма	...

7. АКЦИОНИ ПЛАН	...
7.1 Приоритетни пројекти	...
8. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА	...
 АНЕКСИ	...
• Преглед важећих стратешких докумената	
• Решење о изради Стратегије одрживог развоја	
• Индикатори	

1. Општи подаци о општини

1.1 Административни и географски положај

Према Просторном плану Републике Србије, подручје општине Прибој припада просторној целини југозападне Србије као целини изузетних природних одлика, изразито богатог биодиверзитета (енергија биомасе и геотермална енергија), али недовољно и неадекватно искоришћених. У функционалном и управљачком погледу издваја се речни систем - Дрина са Лимом и Увцем са кључним вишенаменским постојећим акумулацијама и објектима.

Општина Прибој се налази између 43°33'59" северне географске ширине и 19°32'07" источне географске дужине, на тремеђи Србије, Црне Горе, Босне и Херцеговине (односно Републике Српске). Захвата површину од 552 km² која административно припада Златиборском округу.

Прибој је смештен у левкастом проширењу Лимске котлине коју окружују планине Побједник и Црни Врх. Град се наслања на обале Лима са обе стране у дужини од око 5 km. За општину Прибој је специфично да у својој територији има енклаву, површине од око 4 km², која припада суседној држави Босни и Херцеговини - Републици Српској, и која треба да буде решена приликом државног разграничења и утврђивања међудржавних граница.

Слика 1.1 – Мапа општине Прибој

Слика 1.2 – Прибој из ваздуха

Прибој је од центра Златиборског округа, Ужица, удаљен око 70 km.

Удаљеност Прибоја од значајнијих центара:

- Београд - 280 km,
- Подгорица - 200 km,
- Сарајево - 160 km.

У административном погледу Прибој је општински центар са 14 месних заједница, 33 насеља и 24 катастарске општине.

Према попису из 2002. године у Прибоју је живело 30.377, али има негативан тренд по питању броја становника. Према првим објављеним резултатима пописа становништва у 2011. години. у општини Прибој има 27.127 становника.

Општина Прибој има изразито планински карактер – најнижа надморска висина је 385 m, док је највиша 1.500 m, и припада старовлашком делу Србије.

У рељефу се издвајају три основна облика:

1. Речне долине Лима и Увца (400 – 500 m надморске висине)
2. Висоравни (900 - 1.400 m надморске висине)
3. Планине до 1.500 m надморске висине су: Златибор (1.496 m), Градина (1.347 m), Побједник (1.423 m), Јаворје (1.414 m), Бич планина (1.386 m), Ожаљ (1.242 m)

Долина Лима се пружа правцем југ-север и она чини главну карактеристику рељефа. Котлина је густо насељена и у њој живи око 70% становништва Општине.

Територију општине Прибој карактеришу три основна типа климе и то:

- Жупска 440 – 700 m надморске висине
- Умерено-континентална 700 – 1.300 m надморске висине
- Планинска, преко 1.300 m надморске висине

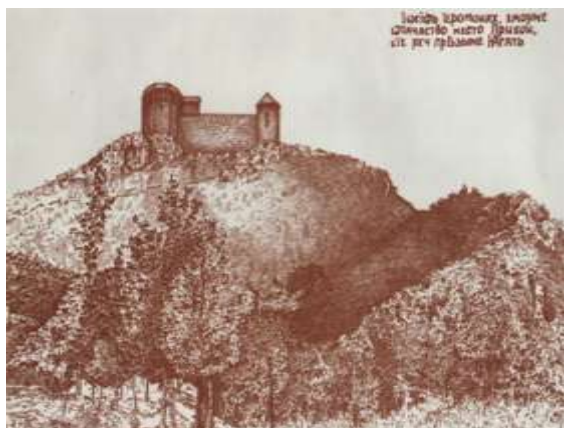
Средња летња температура је 18.9 °С, средња зимска температура је 6 °С, средња годишња количина падавина је 752 mm, број сунчаних дана - 60, број облачних дана – 145. Овако изразит климатски диверзитет је последица велике рашчлањености рељефа и регионалних ветрова. Средња годишња температура у Прибоју је 9.3 °С, а на висоравнима око 7.6 °С. Негативне средње месечне температуре у долини Лима су регистроване само у јануару – 0.3 °С и фебруару – 0.7 °С. Средња годишња температура за период 1963 – 1995. износи 6.9 °С. Апсолутна максимална температура у истом периоду је 33.7 °С док је апсолутна минимална температура износила – 27 °С.

Слика 1.3 – Планински предели Општине

1.2 Кратак историјат општине

Историја Прибоја и његове околине богата је догађајима одиграним током бурне прошлости народа који живе на његовим просторима. Не зна се тачно како је и када Прибој настао, али се сматра да су га подигли феудалци, ширећи своју власт и државу према Босни, као четвороугаони зидани град Јагат на падинама планине Бић. Град је у многобројним средњо-вековним путописима описиван као утврђење и војничка заштита, и називан Прибон, Прибој, Биш-ћански град итд. О томе сведоче и данашњи остаци града на врху самог Бића.

Слика 1.4 – Стари град Бић

Слика 1.5 Кућа Борисављевића

Сматра се да је Прибој и пре 1416. године која се у историјским списима помиње као година у којој је Прибој освојио Исак-бег. 1448. године поменут је у Повељи краља Фридриха III, а у путопису из 1463. године забележено је да Прибој припада нахији Добрун, док је 1485. године он већ седиште истоимене нахије. Потпуније податке о Прибоју као граду дали су Бенедикт Курипешкић, словеначки путописац који је пролазио кроз Прибој 1530. године, и Евлија Челебија, који је у Прибоју боравио 1662. године.

Повољан стратешки положај утицао је на брз привредни развој Прибоја, али је условио велика рушења и разарања. Град је рушен у време турских освајања, рушили су га Аустријанци у XVII веку, горео је 1809. године, а страдао је и у време Балканских ратова, као и у оба светска рата.

Иако прошлост Прибоја није довољно истражена, зна се да се на овом простору одвијао интензиван привредни и културни живот. Недалеко од Прибоја, у насељу Јармовац, налазио се праисторијски рудник бакра, један од ретких јужно од река Саве и Дунава. Доказ за то су још увек постојећа рударска окна. Писани извори и предања говоре да је ту, још у време Римског царства, а нарочито за време Немањића копана и топљена бакарна руда. Рударско окно, са зидовима препуним шалитре, доказује праисторијско постојање. У руднику је пронађен рударски чекић из давне прошлости.

У селу Крајчиновићи сачувана је стара црквица коју је над гробом своје мајке подигао Мехмед – паша Соколовић. У околини овог села су приликом новијих ископавања пронађени предмети материјалне културе из хеленског и келтског доба.

Свој процват и бурни привредни развој Прибој је доживео тек после Другог светског рата. Тада је изграђен читав један нови град са јаком индустријом који је тада, можда после Ужица, у округу био најјачи индустријски центар. Подигнуто је више основних и средњих школа, једно време је постојала и виша школа, других образовних и здравствених установа, угоститељских објеката, станова у друштвеном и приватном сектору итд. Прибој је постао познат и изван граница земље захваљујући аутобусима и камионима Фабрике аутомобила ФАП, изграђене 1953. године. Без обзира на лошу ситуацију, у деведесетим годинама прошлог века изграђени су значајни објекти за град као што су спортска дворана, нови мост и др. На жалост, период транзиције је оставио велики утицај на развој општине Прибој, тако да су велики индустријски гиганти попут ФАП-а,

који је представљао симбол модерног и развијеног града на обали Лима, временом стали са производњом, а неки други и потпуно престали са радом.

1.3 Општи подаци о становништву

По попису становништва из 2002. године општина Прибој је имала 30.377 становника. Од тог броја 19.564 чинило је градско становништво (што представља око 64% становништва), док у сеоским насељеним местима је било настањено 10.813 становника (око 36% становништва), од којих је највише концентрисано у Бањи 2.163 и Рачи 1.313 становника. Сеоска насеља су мала и броје мање од 700 становника, а највећа међу њима су Милијеш 644, Добриловићи 490, Касидоли 455, Црнузи 445 и Хер Голеша 430 становника.

Етнички састав становништва чине Срби - 22.523, Бошњаци – 5.567, Муслимани - 1.427 и остали.

Табела 1.1 – Старосна структура становништва према пописима 1971-2002.године

Категорија	1971.	1981.	1991.	2002
0-4	3.424	3.087	2.624	1.385
5-9	3.824	2.978	2.747	1.689
10-14	3.899	3.286	2.878	2.031
15-19	3.731	3.749	2.788	2.373
20-24	2.999	3.477	2.999	2.316
25-29	2.530	3.293	2.993	1.802
30-34	2.740	2.830	3.030	1.835
35-39	2.410	2.202	2.994	2.180
40-44	1.955	2.532	2.558	2.400
45-49	1.177	2.210	2.047	2.668
50-54	847	1.832	2.285	2.204
55-59	682	1.060	2.001	1.801
60-64	811	776	1.581	1.789
65-69	553	542	874	1.635
70-74	405	615	555	1.097
75 и више	436	627	802	951
УКУПНО	32.423	35.096	35.756	30.157

Извор: Републички завод за статистику

Пратећи старосну структуру, почев од 1971. године, доминантне старосне групације се померају од омладине ка средњим генерацијама. Тако, по попису из 2002. године доминира средња генерација (40 - 54 године), која чини 23,9% од укупног броја становника. Контингент младе популације у општини Прибој (популација млађих од 20 година) је преполовљен током претходних деценија. Са учешћем од 45,7% укупној популацији општине 1971. године, наведени контингент је спао на 24,6% укупне популације Општине по попису 2002. године. Са друге стране, удео становништва старијег од 60 година је, у истом интервалу, значајно увећан. Наиме, учешће ове групе становника у укупној популацији Општине се са 6,8% 1971. године попело на 18,7%.

Имајући у виду ова поређења, као и негативан природни прираштај општине, који је 2005. године износио -2,5‰, јасно је да општину Прибој карактерише проблем старења популације.

Општина Прибој обухвата 33 насеља у којима број становника значајно варира: од 60 становника у насељу Брезна до 19.564 колико их живи у градском насељу Прибој. Густина насељености на нивоу целе Општине износи 54,9 становника/км². Просечан број чланова домаћинства износи 2,97.

Средином прошлог века дошло је до нагле индустријализације општине Прибој што је за последицу имало снажно демографско пражњење сеоских насеља и појачану концентрацију становништва у градском насељу. Тако да највећи број становништва, 64,15% живи у граду.

Смањење броја становника између пописа 1991. године и 2002. године последица је, између осталог, близине ратних дешавања и сиромашења Општине. Том приликом велики број становника одлази у друга, тада сигурнија подручја, углавном у иностранство.

Према последњим званичним подацима објављеним од стране Републичког завода за статистику број становника у општини Прибој у 2011. години је 27.127, односно дошло је до новог смањења броја становника у односу на претходни попис и то за 11%.

Неповољни демографски трендови су резултат стагнације привреде и друштвеног развоја у последњих 15 година.

1.4 Локална самоуправа

Органи локалне самоуправе

Органи општине су:

- скупштина општине,
- председник општине,
- општинско веће и
- општинска управа.

Скупштина општине је представнички орган који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и Статутом општине. Скупштину чине одборници, који се бирају на непосредним изборима, тајним гласањем. Скупштину општине чини 41 одборник.

Председник општине је извршни орган. Бира се из редова одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине општине.

Општинско веће је орган који броји девет чланова. Седницом Општинског већа председава председник општине. Општинско веће своје послове обавља у складу са важећим законским прописима и Статутом општине Прибој.

Општинском управом као јединственим органом руководи начелник општинске управе. Начелника општинске управе поставља општинско веће, на основу јавног огласа, на пет година. Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији општинске управе доноси начелник уз сагласност општинског већа.

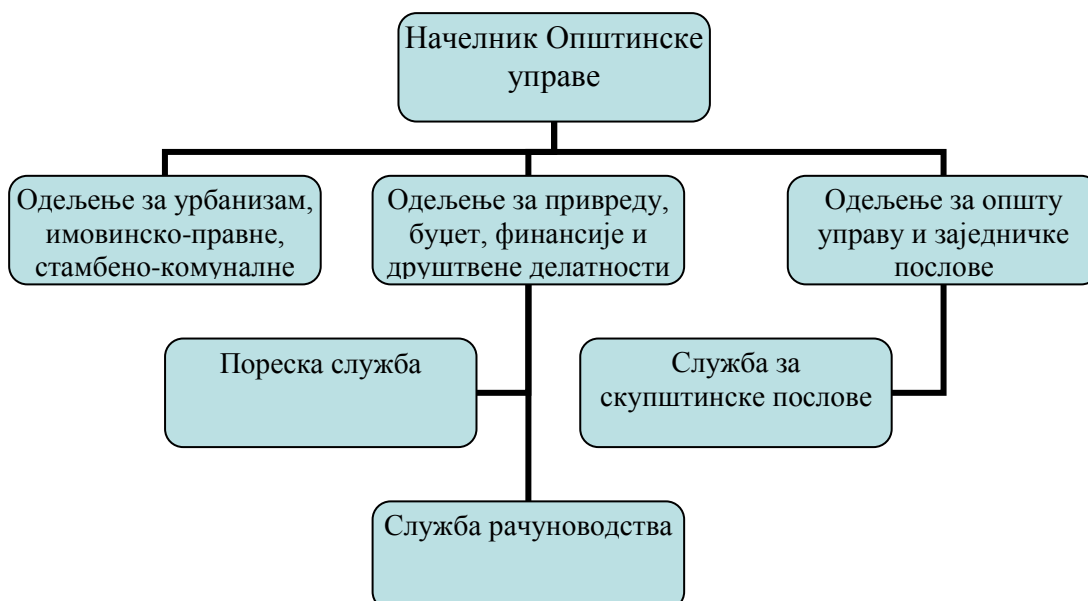

Схема 1.1 – Организациона схема општинске управе

У општинској управи тренутно је запослено 76 лица.

Стална радна тела скупштине

- Одбор за привреду, буџет и финансије
- Одбор за просвету, културу и информисање
- Одбор за урбанизам и комунално-стамбене односе
- Одбор за пољопривреду
- Одбор за прописе
- Одбор за заштиту животне средине
- Одбор за представке и предлоге
- Одбор за равноправност полова
- Одбор за омладину и спорт
- Одбор за административно-мандатна питања

Такође Скупштина је формирала и:

- Одбор за безбедност и
- Савет за запошљавање, као стална радна тела.

Скупштина општине Прибој је у децембру 2010. Године донела Одлуку о образовању Општинског штаба за ванредне ситуације општине Прибој, који је задужен за координацију и руковођење заштитом и спасавањем у ванредним ситуацијама на територији општине Прибој. У јулу 2011. године добила је и Сертификат за спремност за реаговање у ванредним ситуацијама, односно повећање капацитета за управљање у ванредним ситуацијама, „*Certificate of Appreciation for Municipality of Priboj, increased disaster management capacity*“, који је финансирао USAID, а који је препознат и признат од стране УН.

Слика 1.5 – Додела сертификата за спремност за реаговање у ванредним ситуацијама од стране *USAID*

Закон о локалној самоуправи предвидео је постојање Савета за међунационалне односе, који је формиран и функционише као самостално радно тело.

Скупштина је оснивач и Фонда за пољопривреду, као и Стамбеног фонда који је угашен крајем 2011. године.

Јавна предузећа и службе чији је оснивач Општина су:

- Јавно комунално предузеће „Услуга“
- Дирекција за изградњу града
- Дечји вртић „Невен“
- Спортски центар
- Дом културе „Пиво Караматијевић“
- Завичајни музеј
- Градска библиотека

Буџет општине

Планирани буџет Општине за 2012. годину износи **564.509.846,00 РСД**.

Табела 1.2 – Преглед прихода општине Прибој

Година	Укупан приход (000 РСД)	Укупан приход по главни становника (РСД)
2003.	113.829	6.059
2004.	132.646	-
2005.	149.068	-
2006.	205.616	7.073
2007.	306.833	10.727
2008.	346.108	12.307
2009.	438.517	11.165
2010.	306.497	15.718
2011.	510.679	18.825

Извор: Републички завод за статистику-Општински годишњази 2004-2011.г.

Приход по глави становника је увећан у 2010.години у односу на 2009.годину за 41%.

Интернет презентација

Општина Прибој има своју званичну Интернет презентацију на адреси: www.priboj.rs. На њој се могу наћи основни подаци о самој општини, локалној самоуправи, туризму, образовању, јавним предузећима и уставноама као и о култури и привреди. На самој интернет страници могу се преузети релевантни документи, фотографије, а омогућен је и контакт путем електронске поште са надлежнима у Општини.

2. Индикатори (економски развој, становништво, образовање, квалитет живота и заштита животне средине)

Сви селектовани индикатори, дати су у посебном прилогу на крају ове Стратегије.

Као збирни исказ свих индикатора економског развоја, становништва, образовања и квалитета живота, као и стања животне средине могу се донети значајни закључци и могућности које следе из истих.

Из приложених података може се приметити да:

- Према Уредби о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2011. годину („Службени гласник РС“, број 69/2011), општина Прибој припада групи IV нивоа развијености, односно групи девастираних општина.
- Број привредних субјеката (привредних друштава и предузетника) на 1.000 становника се до 2007. године повећавао, а од 2007. године се из године у годину смањује. Нето број нових предузећа је негативан, односно сваке године се више привредних субјеката угаси него што се отвори нових.
- Највећи локацијски коефицијент запошљавања има прерађивачка индустрија, а највећи удео међу запосленима у прерађивачкој индустрији чине запослени у Корпорацији ФАП, која још увек није приватизована.
- Општина Прибој припада категорији руралних општина, чија густина насељености је мања од 150 становника/км². Њена густина насељености је за 36% мања од густине насељености Републике Србије.
- Општину Прибој, као и већину општина Републике Србије карактерише проблем старења становништва. Од 1971. године до 2002. године контингент популације млађе од 20 година је са 45,7% спао на 24,6%. Са друге стране, удео становништва старијег од 60 година је, у истом интервалу, значајно увећан.
- Општина Прибој има проценат становништва са средњом стручном спремом већи од републичког. Међутим, проценат становништва са вишом школом је мањи, а проценат становника са високом школом је значајно мањи од републичког просека.
- Општина Прибој на својој територији има државне (регионалне) путеве и општинске (локалне) путеве. На подручју Општине нема магистралних, нити ауто путева, тако да регионални путеви чине путеве највишег ранга. Локални путеви представљају скоро половину укупне дужине путева. Од укупне дужине локалних путева 37,5% је прекривено асфалтом тј. савременим коловозом. Односно 62,5% локалних путева је направљено од земље и макадама, па су током зиме поједини локални путеви су често непроходни. Дужина путева по км² је скоро двоструко мања од просека Републике Србије.
- Удео домаћинства са сигурним приступом води за пиће је далеко испод просека који важи на нивоу Републике Србије. Велики број сеоских насеља, односно 43,4% домаћинства у општини Прибој, нема организован систем водоснабдевања, па се домаћинства индивидуално снабдевају из локалних бунара и извора.
- Квалитет површинских вода у општини Прибој се може сматрати добрим, што реке чини једним од најважнијих ресурса за развој додатне понуде локалног туризма, уз адекватну заштиту и управљање.
- У Републици Србији 5,86% територије земље чине заштићене области, што је значајно испод светског просека. Међутим, проценат заштићених површина у општини Прибој је нижи и од републичког просека, тачније на територији Општине нема заштићених области
- Комунални отпад у општини Прибој углавном се сакупља из градског подручја и већих насеља у општини и одлаже на градску депонију која није санитарно уређена. Рурална

подручја су углавном потпуно искључена из система сакупљања отпада, већ је становницима остављено да износе отпад на околна, произвољно формирана сметлишта. Општина чак не располаже ни подацима који се односе на количину отпада који завршава без икаквог управљања.

- Тренутно на територији општине Прибој не постоји системско и организовано издвајање рециклабилних материјала из комуналног отпада, па је количина рециклираног отпада 0
- Општина располаже подацима који се односе на потрошњу електричне енергије и мазута. Наведени подаци се односе на дистрибуцију електричне енергије за територију општине Прибој, а потрошња мазута је потрошња коју користи градска топлана за загревање стамбеног и пословног простора, углавном у новом делу града. На основу добијених података уочава се да је потрошња електричне енергије по глави становника око 2,2 kW, што се сматра сасвим одговарајућим у поређењу са стандардима ЕУ и просечном потрошњом у Србији. Међутим, Општина нема евиденцију потрошње за друге врсте горива (нпр.бензин, нафта, дрво).
- Изузев хидро енергије, општина Прибој не користи ниједан други обновљиви извор енергије.

У циљу подизања нивоа економског раста и развоја Општине и смањења миграције становништва у друге, развијеније општине/регионе, потребно је додатно запошљавање и јачање дохотка по глави становника. Општина Прибој мора да уложи велике напоре за подстицање развоја предузетништва.

Даља судбина ФАП корпорације – проналажење стратешког партнера представља развојну шансу општине Прибој, али такође и ризик – уколико Влада Републике Србије не успе да пронађе стратешког партнера.

Општина Прибој, уколико планира да заустави и/или успори неповољне демографске тенденције, треба да ради на подизању нивоа економског раста и развоја, али и побољшању образовне структуре и квалитета живота становника, и то кроз следеће:

- Повећањем доступности високог образовања – отварањем издвојених одељења појединих факултета, стипендирањем и сл.
- У сарадњи са средњим стручним школама, али и са организацијама и програмима неформалног образовања, као и републичким институцијама (нпр.Национална служба за запошљавање), општина Прибој треба интензивно да ради на перманентном образовању радне снаге (кроз програме преквалификације, доквалификације и сл.), као и на успостављању система подизања вештина радне снаге.
- Уважавањем старења (с обзиром да Општину карактерише старење становништва) у свим аспектима развоја са једне стране, а са друге стране креирањем адекватних мера подршке рађању и бриге о младима.
- Општина треба да настави да континуирано ради на изградњи нових и побољшању квалитета постојећих путева, нарочито локалних.
- Један од изазова локалне самоуправе је да повећа број домаћинстава са сигурним приступом води за пиће, односно да ради на даљем унапређивању водоснабдевања становништва.
- У Прибоју постоји велики потенцијал за развој културе и спорта, како професионалних тако и аматерских, па је развој ових услуга један од изазова за Општину.
- Иако је број становника на једног лекара на нивоу републичког просека, општина Прибој, као и друге локалне самоуправе у Србији, треба да ради на едукацији становништва о различитим аспектима исхране, хигијене, превентиве, куративе и др.и да ради на подизању капацитета примарне здравствене заштите.

У циљу заштите животне средине очито да се пред општином Прибој налазе следећи изазови:

- Иако се квалитет површинских вода у општини Прибој може сматрати добрим, треба имати у виду да је то последица ниског степена развоја, а не ефикасне примене политике одрживости. Стога је планирање изградње адекватне инфраструктурне

мреже за прераду вода изазов високог приоритета, а први корак је обезбеђење доступности и капацитета за управљање релевантним подацима у вези са квалитетом вода.

- С обзиром да Општина не располаже заштићеним областима, неопходно је покретање иницијатива за заштиту одређених природних целина.
- Општина Прибој треба да: успостави организовано прикупљање отпада на подручју целе територије Општине, креира посебне системе за прикупљање различитих врста отпада, изгради регионалну санитарну депонију у партнерству са суседним општинама, успостави систем за рециклажу, едукује становништво и инвестира у пред-третмане отпада пре коначног одлагања. Другим речима, Општина мора да ради на успостављању система за управљање отпадом.
- На локалном нивоу неопходно је идентификовати релевантне податке и одговарајуће процедуре за њихово прикупљање, како би се дефинисао одговарајући локални модел потрошње енергије у циљу прецизне дефиниције и имплементације локалне политике за енергетску ефикасност и уштеду енергије.
- Један од изазова у наредном периоду може се односити на увођење и дистрибуцију других обновљивих извора енергије.

На основу запажања која директно следе из селектованих индикатора, и анализа које ће се спровести у наставку, уследиће и приоритети и циљеви одрживог развоја општине Прибој.

3. Економски развој

3.1 Опис тренутне ситуације

3.1.1 Локална привреда

До великог пада у привредном развоју је дошло због проблема са којима се читава Србија суочавала деведесетих година прошлог века. Дугогодишња стагнација привреде и процес реструктурирања индустријског сектора имали су за последицу економску/производну девастацију и драстично смањење броја запослених у некадашњим индустријским центрима, међу којима је и Прибој који је био ослонац привредног развоја ширег подручја.

Значајну претпоставку развоја привреде Општине представљало је предузеће за производњу камиона, приколица, специјалних возила и агрегата – „ФАП“ Корпорација а.д. „ФАП“ је био доминантни привредни субјект, који је креирао монолитну привредну структуру Прибоја.

Криза и тешки услови пословања укупне привреде у последњих 20 година, праћени макроекономском нестабилношћу и великом инфлацијом, посебно су разорно деловали на привредне субјекте са дугим периодом репродукције и ниским стопама акумулације. Овакви услови су се одразили и на Фабрику аутомобила, који се налази у процесу реструктурирања.

ФАП је организован као корпорација коју чине матично предузеће и пет зависних предузећа, која послују као друштва са ограниченом одговорношћу. Три друштва су услужног карактера (ДОО Лим, ДОО Транспорти и ДОО Стан), и два производног (ДОО Ливница и ДОО Аутоделови), као произвођачи делова и склопова за ФАП-ову производњу. Тренутно је у „ФАП“ Корпорацији а.д. запослено 1.135 радника.

Носилац привредног развоја општине Прибој је и Корпорација „Полиестер“ а. д. Прибој.

Корпорација „ПОЛИЕСТЕР“ а.д. Прибој се бави производњом и прерадом полиестерских и пластичних маса. Послује педесет година и запошљава око 270 радника. Предузеће је 2001. године извршило приватизацију и власничка структура је: 60% акција је власништво запослених и бивших запослених радника, а 40% акција је власништво фонда ПИО и Акцијског фонда.

У општини Прибој послују следећа производна предузећа са различитим производним програмима, као што су:

- Фабрика „Аутоопрема“ - екстеријер и ентеријер код путничких и привредних возила;
- Фабрика „Фаспини“ – специјалне надоградње на возилима (коморе, чамци итд.);
- Фабрика противградних ракета и наменске производње – 6.000 m и 8.000 m.
- Фабрика „Пластекс“ - полиестерске цеви, цилиндрични производи, киосци, итд.
- ФАП-СТАН д.о.о Прибој - бави се производњом и дистрибуцијом топлотне енергије, пројектовањем грађевинских објеката и одржавањем стамбених зграда.
- Фабрика „Седишта“ Прибој - бави се производњом седишта и осталих делова за индустрију. Запошљава око 125 радника. Без обзира на доста атрактиван производни програм предузеће се налази у доста лошој финансијској ситуацији

Општина је пратила судбину највећег предузећа, па привреду општине Прибој карактерише:

1. Недовољна динамика привредног раста
2. Привредна криза, која је посебно утицала на сектор секундарних делатности (индустрија, грађевинарство)
3. Терцијарни сектор са неповољним током, падом зарада и дохотка.

4. Постојање „сиве економије“.

Само нека од предузећа су приватизована, а предузеће „ФАП“ још увек чека приватизацију.

Према Просторном плану Републике Србије општина Прибој обухваћена је плановима индустријских зона и индустријских паркова у Републици Србији, али површина локалитета није утврђена.

Нацрт Просторног плана општине Прибој предвиђа да је будућу концепцију просторног развоја потребно заснивати на даљем развоју и јачању функција града Прибоја (јавне службе, услужне делатности и др.). Развој индустрије може представљати активност од посебног значаја, коју је потребно развијати путем браунфилд инвестиција на постојећим локацијама у грађевинском подручју Прибоја.

Структура предузећа

У општини послује близу 144 предузећа и око 820 радњи, а број запослених је око 5.736. Од укупно наведеног броја предузећа на територији општине Прибој најбројнија су микропредузећа која углавном упошљавају 1-5 радника (67,4%).

Табела 3.1 Процентулно и бројно учешће предузећа по величини

ВРСТА ПРЕДУЗЕЋА	БРОЈ	%
Велика (преко 250 радника)	2	2,2
Средња (од 50 до 250)	5	5,6
Мала (од 5 до 50)	22	24,7
Микро (од 1 до 5)	60	67,4
УКУПНО		

Извор: Регионална привредна комора Ужице, 2010.год.

Сектор малих и средњих предузећа (укључујући и микро) чини 97,8% предузећа.

Табела 3.2: Власничка структура предузећа

ОБЛИК СВОЈИНЕ	БРОЈ	%
Друштвена	5	5.5
Приватна	77	86.5
Задружна	2	2.2
Мешовита	4	4.5
Државна	1	1.1

Извор: Регионална привредна комора Ужице, 2010. год.

Процес приватизације и оснивања нових предузећа променио је у последњих 15 година њихову власничку структуру.

Предузећа се претежно (86,5%) налазе у приватној својини. Међутим, пет предузећа се још увек води као друштвена, односно у њима није завршен процес приватизације.

Предузећа са територије општине Прибој су у последње три године остварила приход, чији преглед је дат у следећој табели.

Табела 3.3: Структура остварених пословних прихода предузећа

ГОДИНА	ОСТВАРЕН ПОСЛОВНИ ПРИХОД (у 000 РСД)	БРОЈ ПРЕДУЗЕЋА
2008.	3.644.461	97
2009.	2.999.161	104
2010.	3.525.690	89

Извор: РПК Ужице, Подаци из финансијских показатеља за 2008., 2009. и 2010. год.

Запосленост

Према подацима Републичког завода за статистику (РЗС) и Републичког завода за развој (РЗР) из 2009. године ниво запослености, мерен бројем запослених на 1.000 становника, показује изразито заостајање општине Прибој (од 77,9 % просека Републике Србије и 96% Златиборског округа).

Табела 3.4 Број запослених по секторима делатности

СЕКТОР	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ
Привреда	3.581
Ванпривреда	1.162

Извор: РЗС, 2010. год.

Према подацима РЗС највећи број запослених је у привреди – 75,5%, а 24,5% је запослено у ванпривреди.

У предузећима је запослено 2.108 раника. Од тога највећи проценат је у великим предузећима (68,2%).

Табела 3.5 Број запослених - структура по величини предузећа

ВЕЛИЧИНА ПРЕДУЗЕЋА	СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНОСТИ (%)
Велика	68,2
Средња	14,9
Мала	16,9
УКУПНО	100,0

Извор: РПК Ужице, 2010. год.

Највише радника је запослено у предузећима са мешовитом власничком структуром (59,6%).

Табела 3.6 Структура запослених по облику власништва у привредним субјектима

ОБЛИК ВЛАСНИШТВА	%
Друштвена	2,6
Приватна	33,3
Задружна	0,1
Мешовита	59,6
Државна	4,5
УКУПНО	100,0

Извор: РПК Ужице, 2010. године

Од свих запослених у предузећима, највећи број је у производњи саобраћајних средстава (59%), затим следи производња производа од гуме и пластике (13,2%), производња електричне енергије, гаса и топле воде (7%), копнени саобраћај и цевоводни транспорт (6%), продаја и оправка возила (5,2%), хотели и ресторани (3%). Преосталих 6,6% запослених ради у осталим делатностима, као што су: послови са некретнинама, здравствени и социјални рад, одстрањивање отпадака и друго.

Највећи број радника је запослен у две корпорације у Прибоју: „ФАП“ корпорација а.д. Прибој, која запошљава 1.135 радника и „Полиестер“ корпорација а.д. Прибој, која запошљава 270 радника. Затим следе „Аутопревоз Јањушевић“ са 105 радника, „Коран“ д.о.о., који запошљава 30 радника.

У сектору предузетника запослено је 1.514 лица (како приватних предузетника, тако и запослених код њих). Највише запослених има СЗР „Компа-текс“ са 62 радника.

Незапосленост

По подацима РЗС и РЗР за 2009. годину стопа незапослености у општини Прибој је износила 51,8%, док је стопа незапослености у Златиборском округу 35,2%, а на нивоу Републике Србије 27,8%. Стопа незапослености је за 98,6 % већа од републичког просека. Незапосленост највећи проблем Општине.

Табела 3.7 Број незапослених по родној структури

Незапослени по полу	Број незапослених
Мушкарци	2.667
Жене	2.730
Укупно	5.397

Извор: РЗС – општински годишњак 2011. стање на дан 31.10.2010.г.

Жене чине 50,6% незапослених, а мушкарци 49,4%.

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ) приметно је да је током 2010. године дошло до смањења броја незапослених, нарочито од маја до децембра 2010. године - за око 700 лица. Разлози смањења броја незапослених су примена програма активне политике запошљавања НСЗ и примене Закона, тј. брисања са евиденције НСЗ због нередовног јављања и неодржавања на позиве НСЗ.

Табела 3.8 Број незапослених према старосној структури

Године живота	Број незапослених	%
15-19	142	2,60
20-29	1.258	22,90
30-44	2.126	38,70
45-49	735	13,40
50-59	1.083	19,70
60-65	152	2,70
Укупно	5.496	100,0

Извор: Национална служба за запошљавање, стање на дан 31.10.2010.г.

Највећи број незапослених – 38,70% је међу лицима од 30 до 44 године, затим следи групација старости од 20 до 29 година, која чини 22,90% незапослених.

Табела 3.9 Број незапослених по степену стручне спреме

Степен стручне спреме	Број незапослених	%
НК	1.328	24,39

II	158	2,90
III	2.291	42,08
IV	1.310	24,06
V	27	0,50
VI-1	161	2,96
VI-2	22	0,40
VII-1	143	2,63
VII-2	5	0,08
Укупно	5.445	100,0

Извор: Национална служба за запошљавање, стање на дан 30.11.2010.г.

Највећи број незапослених је са средњом стручном спремом (III и IV степен стручне спреме). Они чине 66,14% свих незапослених лица.

Лица која имају VI и VII степен стручне спреме чине 6,09% незапослених. Од укупно 331 незапослених лица са VI и VII степеном стручне спреме до 3 месеца је незапослено 62 лица, од 3 до 6 месеци 24 лица, од 6 до 9 месеци 26 лица, од 9-12 месеци 34 лица. Другим речима, 44% је на евиденцији незапослених до 1 године. 66 лица или 20% је незапослено од 1 до 2 године, 34 лица (10%) је на евиденцији 2-3 године, а преко 3 године је незапослено 85 лица (26%).

На основу ових података може се закључити да у Прибоју незапослена лица са вишом и високом школом, пошто чине мали број незапослених, немају изражен проблем запошљавања. Међутим, овај проценат је мањи од очекиваног јер велики број младих са VI и VII степеном стручне спреме се веома кратко након завршетка школовања задржава у Прибоју (и на евиденцији НСЗ), а након тога одлазе у веће градове и у иностранство у потрази за послом.

Због тога је веома важно да се у сарадњи са Националном службом за запошљавање иницирају програми активних мера запошљавања који ће, између осталог, омогућити останак младих образованих људи у Прибоју.

Тренутно, на подручју општине Прибој има 300 корисника новчане накнаде по основу незапослености.

Зараде

Просек зарада указује на чињеницу да су плате у ванпривреди расле брже од плата у привреди. То је превасходно последица заостајања привредне активности Прибоја за просеком у Србији, али и промене структуре кадрова у привреди у односу на ванпривреду. Кретање високошколских кадрова од привреде ка ванпривреди представља додатну опасност за конкурентску способност привреде Прибој.

Табела 3.10 Просечна бруто зарада

Просечна бруто зарада (у динарима)	2003.	2004.	2005.	2006.
Република Србија	16.612	20.555	25.514	31.745
Општина	13.207	15.039	19.316	23.063

Извор: Републички завод за статистику (РЗС)

Просечна бруто зарада у Општини је нижа од зараде у Републици годинама уназад.

3.1.2. Пољопривреда

Укупна површина пољопривредног продуктивног земљишта на територији Општине износи 18.427 ha или 34,95% укупне површинбе на (5.550 ha). Од тога, обрадиво земљиште (оранице и баште, воћњаци и ливаде) заузима 12.533 ha (или 67,9%), а пашњаци и друго на 8.307 ha.

На ораницама се претежно (61%) гаји крмно биље, а у мањој мери повртно биље и жито.

Просторни распоред територије и области у Општини може се поделити у три микро зоне и то:

- Зона у долини Кратовске реке - Ова зона представља пољопривредно подручје у коме доминира узгајање малина, производња кромпира и сточарство (овчарство и говедарство). Карактеристика ових села као и свих других села на подручју општине одражава се у старачким домаћинствима са уситњеним поседима и незауостављивом одласку са села у град и даље.
- Зона у долини реке Поблацице са насељима која се налазе са друге стране државне границе која су груписана око путног правца Прибој-Крајчиновићи - У овој зони су веома добри услови за малину, шљиву, јабуку, крушку, јагодасто и бобичасто воће и овчарство.
- Брдско-планинска зона, припадају села разбијеног типа, односно села која треба да се базирају на сточарству (овчарство и говедарство) богати пашњаци и еколошки интересантна подручја.

Основно обележје земљишног фонда општине Прибој је уситњеност поседа и недовољна плодност. Поред тога пољопривреда општине Прибој има и следећа обележја: ниска продуктивност у односу на друге привредне гране, слаба оријентисаност локалне привреде на више облике прераде и финализације примарних пољопривредних производа, депресиране цене и низак ниво организованих кооперативних производних процеса.

Основне пољопривредне гране заступљене у Општини свакако су: воћарство, сточарство и повртарство.

Предности терена и агроколошки услови општине Прибој су погодни за: развој сточарства, а у оквиру сточарства посебно развој овчарства, говедарства и гајења коза; развој воћарске производње и то малине, рибизле и боровнице, а могуће је бављење узгојем овса, јечма и крмног биља у ратарској производњи, а у повртарству производња кромпира и пасуља.

Подручје општине Прибој је еколошки чисто - нема ни природних ни вештачких загађивача, што гарантује добар квалитет меса, млека и млечних производа, као и свих других производа из домена пољопривредне производње. На територији Општине има негде око 4.500 крава музара и око 14.000 оваца са тенденцијом повећања броја. Број остале стоке је занемарљив.

У воћарству је малина тренутно водећи производ. Током 2011. године на подручју Општине је произведено између 1.700 и 1.800 тона малине. У општини Прибој се производи и шљива „пожегача“ која је због свог квалитета и величине тражена на домаћем, али и на европском тржишту, како у сировом, тако и у сувом стању.

Иако се број засада са малином и шљивом последњих година повећао, на подручју Општине још увек нема хладњаче која би се бавила откупом и пласманом обојеног воћа, шумских плодова, гљива, лековитог биља, шљива и сл.

Према физичком обиму, пољопривреда је у последњих десет година, највиталнији део привреде и то само у оквиру приватног сектора, нарочито у делу примарне производње

Да би се постојећи услови што боље искористили неопходно је успостављање директних веза између развоја биљне и сточарске производње на нивоу пољопривредних газдинстава са ослонцем на обезбеђење крмне базе. Предложени концепт развоја сточарства подразумева промене у ратарској производњи тј. усмеравање ратарских површина на производњу сточне хране и то већу производњу ливадског сена и сена детелине, овса и јечма. Потребно је извршити

поправку постојећег стања пашњака улагањем у пашњаке који су у функцији, а код пашњака који нису у функцији покушати да се део површина приведе намени. Потребно је применити развој органских принципа пољопривреде по којима се контролисано користе хемијска средства

У последње три године, општина Прибој је започела интензивнију изградњу сеоске инфратструктуре – путне и комуналне, како би створила услове за интензивнији развој пољопривреде. Такође, планирани су и следећи пројекти:

- Изградња хладњаче за смештај обојеног воћа капацитета од 1.500 до 2.000 тона, са сушаром за сушење аутохтоних сорти шљиве, крушке, јабуке.
- Плантажни узгој лековитог биља са откупом самониклог лековитог биља и производњом етеричних уља. Изградња два погона чија би делатност била сушење, дорада, паковање и производња етеричног уља.
- Развој повртарства кроз пластеничку производњу уз примену савремених техничких достигнућа.
- Отварање истуреног одељења аустријске фирме регистроване за издавање сертификата код производње здраве органске хране.
- Пилот пројекти оснивања мини фарми до 10 крава музара ради повећане производње млека, задовољења прерађивачких капацитета у млекарама на локалу.
- Узгој дивљачи у затвореним оградама за продукцију меса и трофејних грла.
- Едукација пољопривредних произвођача кроз семинаре, предавања, практичан рад, ради што боље примене савремених техничких достигнућа у пољопривреди.

Број регистрованих пољопривредних газдинстава

Од укупног броја домаћинстава у сеоским месним заједницама (2.846), њих око 57% (1.631) су регистрована као пољопривредна газдинства.

3.1.3. Туризам

Општина Прибој се налази у Златиборском округу, односно припада туристичком кластеру Југозападне Србије који остварује највећи број долазака гостију (870.000 током 2009.године) и највећи број ноћења (3.450.000 у 2009. години) од свих кластера у Републици Србији.

Налази се на око 50 km од туристичког центра, планине Златибор, која оствари око 1.000.000 ноћења годишње.

Најзначајнији туристички потенцијали општине су: планине Јаворје, Побигеник, Бић и Црни врх, висоравни Крњача и Љесковац, реке Лим, Увац и Сутјеска, језеро Потпећ, термоминерални извори на Бањи, повољна клима и разноврстан биљни и животињски свет.

Изузетан потенцијал за развој туризма представља висораван Брезна (1.100 m). Део је златиборске висоравни испресецане кањоном реке Увац. Брезна је богата травнатом вегетацијом са различитим врстама лековитог биља.

Општина Прибој располаже обилним културно-историјским наслеђем које се може искористити у туристичке сврхе. Постоје бројне локације на којима се налазе историјски споменици, а посебну туристичку вредност има Прибојска Бања погодна за здравствени, рекреативни туризам и спортске припреме.

Једна од примарних предности је богатство биљног света (мноштво лековитог биља). Стратешки потенцијал је позитиван однос свих грађана према госту који посети ову регију, а која се темељи на традицији у међуљудским односима.

Предност Прибоја, по питању развоја туризма је и географски положај (државна тремеђа).

Прибој своју шансу види у развоју:

- здравственог туризма - Прибојска бања
- спортско-рекреативног туризма и туризма специјалних интересовања– коришћење потенцијала реке Лим за рафтинг; бициклизам, планинарење, пешачење, спелеологија, лов, риболов...
- сеоском и излетничком туризму - села Лунићи, Крњача, Бучје, Јабуге
- културног и верског туризма – упознавање потенцијалних туриста са културно-историјским вредностима овог краја (манастири, цркве, џамије, старе градске куће...)
- манифестациони туризам – коришћење постојећих манифестација „Међународни лимски биатлон“ и «Илиндански дани»

Здравствени туризам

Развој ове врсте туризма актуелан је током целе године. Сегменти овог производа су: превенција, лечење, здравствени третмани, велнес (*wellness*), фитнес, посебни дневни, викенд и анти-стрес програм.

У Општини, на територији Прибојске Бање, која је 5 km удаљена од Прибоја, налази се више термоминералних извора капацитета 300 литара воде у секунди и сталној температури од 37 °C. Истраживања су показала да је вода изузетно делотворна у лечењу реуматолошких обољења, пост трауматских стања, спортских повреда, неуролошких обољења, поремећеја периферне циркулације, гинеколошких обољења, као и гастро интестиналног тракта, дечијег узраста и дерматолошка обољења. Због своје надморске висине, 535 метара, убраја се и у ваздушне бање. Захваљујући потенцијалу термо-минералних извора, Прибојска Бања убраја се у природна климатска лечилишта прворазредног карактера и изузетне лековитости извора који у довољној мери нису искоришћени.

Прибојску бању посети 10.000 туриста годишње. Међутим, због ниског нивоа услуга, бања се на туристичком тржишту позиционирала за госте слабијих платежних могућности. За јефтине дестинације је карактеристична слаба ванпсионска потрошња посетилаца, што је разлог слабог развоја комплементарне понуде: трговине (прехрана, пијаца, бутици, сувенири...), угоститељства (ресторани, кафе-барови...), излетничког туризма (понуда туристима обиласка туристичких дестинација у окружењу).

Тренутно, бањско лечење обавља се у стационару Центра за рехабилитацију, који је изграђен пре 40 година, који не задовољава потребе корисника, како у смислу капацитета, тако ни у функционалном смислу. Стационар располаже са 110 лежајева, а захтеви су далеко већи, јер се у њему годишње обави преко 200.000 амбулантних услуга, са специјалистичким прегледима и физикалним терапијама.

Због тога се планира реконструкција, адаптација и доградња постојећег Стационара - модерне здравствене установе из области реуматологије и физикалне медицине. У оквиру овог комплекса предвиђа се изградња новог хотела са велнес центром, који поред здравственог нуди и могућност рекреативног центра.

За све ово постоје предуслови, а то су: решени имовинско-правни односи - земљиште је Српске православне цркве, Епархија Милешевска, која је дала начелну сагласност за изградњу овог комплекса; постоји урађено идејно решење реконструкције и доградње рехабилитационог центра, изградње хотела и бањског блока, партерног уређења терена уз објекте, реконструкције саобраћајнице, паркинга и изградње спортско-рекреативне зоне у оквиру комплекса Прибојска Бања; процењена је и инвестициона вредност по овом пројекту, која износи 16.000.000 евра; урађена је прелиминарна оцена економске оправданости од стране Саобраћајног института ЦИП Београд, који је, уједно урадио и идејно решење.

Објекат планираног хотела садржао би смештајне, угоститељске и рехабилитационе садржаје са четири звездице, спратности ниско приземље, високо приземље, три спрата и поткровље, укупне бруто површине 16.000 m². Смештајни капацитети будућег комплекса имали би 270 лежајева, од тога 160 у хотелском и 110 у стационарном делу, по структури једнокреветних и двокреветних соба, као и соба за лица са посебним потребама. Предвиђено је и шест апартмана, ресторан, вишенаменска сала са пратећим просторијама, велнес и спа услуге. У велнес центру предвиђени су следећи садржаји: базен са природном лековитом водом из бањских извора, ђакузи када, туш масаже, сауне и просторе намењене третманима различитим купкама и масажама. Око објекта урадило би се партерно уређење, као и саобраћајно решење комплекса, са измештањем постојеће саобраћајнице и њено претварање у пешачку зону. Уз новопројектовану саобраћајницу предвиђене су паркинг површине за аутобусе и аутомобиле. Спортко-рекреативна зона била би опремљена следећим садржајима: два отворена терена за тенис, један терен за кошарку, три отворена терена за одбојку, трим стазе.

Слика 3.1 – Будући изглед комплекса у Прибојској Бањи

Специфичност овог бањског комплекса чини манастир Свети Никола, који представља један од најрепрезентативнијих примера српске средњевековне архитектуре, а који се налази у средишту Прибојске Бање. Планирани здравствено-туристички и спортско-рекреативни, уз већ постојеће културно-историјске садржаје у Прибојској Бањи, чинили би заокружен део туристичке понуде.

Сеоски туризам

Територија општине Прибој обухвата многобројна сеоска домаћинства која припадају такозваној динарској архитектури, у којој је обиље шуме одрадило основни грађевински материјал, тако да на овом простору преовлађују кућице од дрвета, катуну, брвнаре, итд.

Село је остало верно традицији. Изразито брдско-планински рељеф, чист ваздух, нетакнута природа одличан су потенцијал за развој сеоског туризма, као и за производњу здраве хране. За развој сеоског туризма атрактивна су следећа села: Брезна, Бучје, Лунићи Прибојска и Херцеговачка Голеша, а посебно је актуелно село Крњача, које је смештено на висоравни изнад Бучја, па се чине озбиљни подухвати да се оно претвори у ваздушну бању.

Смештајни капацитети

Од постојећих хотелских капацитета најзначајнији су следећи: Хотел "Лим", смештајног капацитета 164 лежаја, Хотел "Бић" (у процесу ликвидације) смештајног капацитета 74 лежаја, Стационар у Прибојској Бањи, смештајног капацитета 105 лежајева, као и Мотел "Коран".

У општини Прибој делује Туристичка организација Прибој, која је основана Одлуком Скупштине општине 2005. године. Основна делатност ТО Прибој је промовисање туристичких потенцијала и подстицање развоја туризма у општини Прибој. Своју делатност обавља организовањем промотивних сусрета, сајамских наступа, манифестација (установљене су три: „Илиндански дани“, „Међународни лимски биатлон“, „Завичајно благо“), презентовањем у медијима и сл. У редовне активности спада и учешће на конкурсима са пројектима који су у функцији развоја туризма. Пример таквог пројекта је традиционална манифестација Међународни лимски биатлон Прибој-Рудо (Сетихово), где је у оквиру програма прекограничне сарадње Србија – Босна и Херцеговина реализован пројекат који се тицао унапређења наведене манифестације. У активности ТО Прибој укључено је и учешће у пројектима и програмима Регионалне развојне агенције „Златибор“ који се односе на развој туризма, као и у активностима Туристичке организације регије Златиборског округа (по основу чланства).

У ТО Прибој је запослено пет лица са одговарајућом квалификационом структуром и способностима.

За 2012. годину, према Одлуци Скупштине општине Прибој за ТО су опредељена средства у износу од 7.576.583,00 дин. Поред тога ТО Прибој планира да оствари и сопствене приходе у износу од 6.741.323,00 динара.

3.1.4. Инфраструктура

Развијена инфраструктура је један од основних предуслова квалитетног пословног окружења. Стање инфраструктуре може да буде одлучујући фактор који ће одредити привредника да инвестира или одустане од планираног улагања на одређеној територији.

Путна мрежа

Општина Прибој на својој територији нема саобраћајница у категорији магистралних и ауто путева, тако да регионални путеви чине путеве највишег реда. Неразвијеност путне инфраструктуре представља велики проблем за општину Прибој.

Један од највећих проблема је што 2/3 територије Општине нема директну путну везу са остатком општине, већ је у употреби путни правац који једним делом пролази кроз територију Босне и Херцеговине, односно Републике Српске (тзв. "енклава").

Регионални путеви чине 71 km. Подлога је асфалт, густине 12,8 km/100 km².

Локалних путева има у дужини од 65,2 km, са подлогом макадам/асфалт, густине 11,8 km/100 km².

На подручју општине Прибој дужина некатегорисаних путева (подлога земљана/ макадам) износи 500 km, што даје густину од 90,4 km/km².

Железнички саобраћај

Магистрални правац Београд-Бар пролази кроз општину Прибој у дужини од 25 km. Са изграђеним индустријским колосеком и три железничке станице, односно стајалишта. Овај правац представља значајан комуникациони потенцијал и делом компензује недостатак магистралних путева.

Водопривреда

Водопривредном делатношћу сматра се уређење вода и водотокова, заштита од штетног дејства вода, заштита вода од загађивања и обезбеђивање воде за коршћење.

Хидрографску окосницу општине Прибој чини врло значајна међународна река Лим. На том подручју налази се Потпећко језеро, као важан завршни, компензациони објекат Увачко-лимског система акумулација и електрана. Водотоци на непосредном сливу на десном и левом приобаљу Лима дренирају западне Старовлашке планине, које представљају најбоље очуване хидрографске системе Србије, које одликује водно богатство и по количини и по квалитету воде.

Најважнији систем за снабдевање водом општине Прибој је Централни водоводни систем (ЦВС) Прибоја, из кога се снабдева око 60% становника Општине. Он снабдева град Прибој и више приградских насеља (Прибојска Бања, Звиздића насеље, Пољице, Мраморје и Увац). Остала насеља у брдско планинском подручју се снабдевају из мањих сеоских водовода, тамо где је то могуће због гушће конфигурације насеља, или из мањих групних система. Један део становништва се снабдева из властитих извора (бунари, каптирани извори малог капацитета).

Садашњи губици на ЦВС су око 55%, што је изузетно висок проценат, па је неопходно извршити реконструкцију постојеће и изградњу нове водоводне мреже.

Електрична енергија

Територија општине Прибој електричну енергију добија из разводног постројења 35kV ХЕ Потпећ, што не обезбеђује потребну сигурност напајања. Поред објекта средњег напона (10,30) који су у функцији напајања подручја електричном енергијом, кроз територију обухваћену просторним планом пролазе далеководи 110kV и 220kV који су у надлежности „Електромереже Србије“ ЕМС-а.

Основне карактеристике електроенергетске инфраструктуре су:

- Недовољна изграђеност мреже и електроенергетских објеката на средњем напонском нивоу 35 kV и 10 kV.
- Непостојање објеката на напонском нивоу 110 kV што утиче на поузданост напајања потрошача електричном енергијом.
- Незадовољавајући квалитет електричне енергије која се испоручује потрошачима пре свега због дотрајалости нисконапонске мреже у знатној мери изграђене на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника.
- Недовољно коришћење обновљивих извора енергије који би у знатној мери могли надоместити недостатак електричне енергије посебно у ванградском подручју.
- Тешкоће око правовременог и дугорочног планирања развоја електроенергетске инфраструктуре због неравномерног смањења густине насељености појединих подручја што је последица стагнације и смањења квалитета и миграције становништва према општинском центру у већим центрима насеља.

Нисконапонска мрежа је најслабија тачка у ЕД систему општине Прибој. Иста се мора сукцесивно реконструисати и по потреби градити нова на бетонским стубовима и са одговарајућим пресеком проводника.

Стање електроводов на подручју општине је задњих година подигнуто на задовољавајући ниво, заменом дрвених са бетонским стубовима на ваздушним нисконапонским водоводима и изградњом трафостаница. Проблем у наредном периоду могу представљати ваздушни далеководи изнад Прибојске Бање, јер Електродистрибуција нема обавезу подземног каблирања.

Све послове у вези енергетике на територији општине Прибој обавља Јавно предузеће за дистрибуцију електричне енергије „Електродистрибуција Краљево“, погон „ЕД Прибој“.

Значајан допринос за решавање проблема недостатака електричне енергије, посебно у ванградском подручју представљаће веће ангажовање обновљивих извора енергије (МХЕ, ММХЕ, ветро и соларне електране и сл.).

Мобилна и фиксна телефонија

Телефонски капацитети на територији општине Прибој састоје се од: јавних телефонских централа, система преноса и приступне телефонске мреже. Телефонски саобраћај на територији општине Прибој организован је преко јавних телефонских централа дигиталног и аналогног типа, инсталисаног капацитета 10.974 прикључака од којих су 240 дигитални прикључци (ИСДН 2Б+Д/30Б+Д приступ) и 1.248 АДСЛ прикључци. На аналогним централама је 213 прикључака.

Комутациони центар Прибој укључен је у вишенаменску Интернет мрежу Србије(СМИН) са 0 СХДСЛ прикључка.

У телефонском саобраћају на дан 01.06.2010. године налази се 8.345 прикључака:

- правна лица: 765 прикључака
- физичка лица: 7.580 прикључака
- ЈТГ (хало говорнице): 11 прикључака
- ИСДН: 16 прикључка
- АДСЛ: 715 прикључака

Основни параметри који карактеришу јавну фиксну телекомуникациону мрежу на подручју општине Прибој су:

- број претплатника телефонске мреже: 6.662
- број двојника у телефонском саобраћају: 245
- број инсталисаних прикључака: 8.597
- проценат укључених/инсталисаних прикључака: 77,53 %
- проценат двојника у тел.саобраћају: 3,6 %
- проценат ИСДН претплатника: 0,24 %
- проценат АДСЛ претплатника: 7,69%
- број телефона на 100 становника: 33,57%
- степен дигитализације у приступној мрежи: 95,35 %

У плану је изградња базних станица мобилне телефоније (МТС 064) до краја 2015. године на локацијама где тренутно нема покривености сигналом или постоји делимична покривеност мобилне МТС мреже и за потребе инсталације *CDMA* и/или *WiMAX* технологије за фиксни бежични приступ.

3.1.5. Развој МСП и предузетништва

Променом привредне структуре услед опредељења за прелазак на тржишну економију, приватна својина и предузетничка иницијатива добијају централно место у грађењу будућег економског развоја.

Општина Прибој је, у сарадњи са Националном службом за запошљавање, али и међународном организацијом *HELP* покренула програме подршке започињању сопственог бизниса и повећању запошљавања у постојећим предузећима.

Општина подржава удружење предузетника општине Прибој, обезбеђењем финансијских средстава за покривање оперативних трошкова канцеларије.

У општини Прибој ради канцеларија за развој МСП, као пословна јединица Регионалне развојне агенције „Златибор“, која пружа услуге информисања, организовања обука и консултација за сектор малих и средњих предузећа и предузетника.

3.2 SWOT анализа – ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

SWOT анализа, као кључни апарат за идентификацију могућих предности Општине у односу на компаративне системе, показала је основне правце деловања и представља резултат дискусија и анализа о интерним снагама и слабостима и екстерним претњама и могућностима.

Идентификовани атрибути у табели резултат су рада учесника радионица, преставника релевантних институција и компетентних појединаца у Општини. Табела представља збирни исказ њиховог виђења постојећег стања.

Са радним тимом за економски развој одржане су две радионице како би се извршила анализа снага, слабости, претњи и могућности, али и одредила кључна питања, односно стратешки циљеви и програми економског развоја.

На основу анализе дошло се до следеће табеле:

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> + Постојање природних ресурса погодних за експлоатацију у МСП и развој туризма + Знање и искуство у индустријској производњи + Постојећи индустријски капацитети + Прибојска бања – ресурси за развој здравственог туризма + Културно-историјско наслеђе погодно за развој туристичке понуде + Села са очуваном природом + Повољни услови за развој сточарства (овчарство, говедарство, узгој коза) + Повољни услови за развој воћарства (малина, рибизла, боровница...) + Повољни услови за развој повртарства (кромпир, пасуљ, пластеници) + Постојање удружења предузетника + Постојање фонда за развој пољопривреде + Функционисање канцеларије за МСП + Хидропотенцијал + Постојање примера добре праксе у средњој стручној школи у реализацији праксе за ученике 	<ul style="list-style-type: none"> - Девастирана општина - Општина нема своје земљиште - Неразвијен сектор МСП - Недостатак традиције у предузетништву, недостатак предузетничке културе - Неблаговремена приватизација предузећа (нерешено питање ФАПа и др.предузећа) - Неразвијена индустрија (низак ниво активности, слаба конкурентност, заостајање у примени иновација, нових технологија, неефикасно коришћење инпута...) - Запуштеност индустријске инфраструктуре, слаба опремљеност индустријских локалитета - Недовољно развијена инфраструктура, нарочито путна - Уситњеност пољопривредних поседа и недовољна плодност пољ. земљишта - Низак степен прераде пољ. производа - Ниска продуктивност пољ. производње - Низак ниво организованих кооперативних производних процеса - Мали број уведених нових профила у средње стручне школе - Неповољан однос броја запослених и незапослених - Недовољан број и разноврсност смештајних капацитета и пратеће туристичке понуде - Нема подстицаја за омладинско предузетништво
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Заинтересованост Владе РС за проналажење стратешког партнера за ФАП ✓ Географски положај – тромеђа (Београд-Подгорица- Сарајево) ✓ Близина туристичког планинског центра – Златибора ✓ Трендови у туризму – бум у <i>wellnes</i> туризму, 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Временски неодређено решавање питања ФАП-а ✗ Нерешен проблем границе (постојање тзв. "енклаве") ✗ Недовршена приватизација ✗ Нестабилни услови пословања (политика, сиромаштво) и несигурност инвестирања

<p>али уз захтев за услугама високог квалитета</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Постојање фондова / програма ЕУ и донатора ✓ Програми министарстава за подршку пољопривреди, развоју туризма, сектора МСП ✓ Усвајање и примена Закона о јавној својини ✓ Усвајање и примена Закона о јавно-приватном партнерству 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ Велики проценат сиве економије ✗ Лоша демографска кретања ✗ Смањење броја запослених, повећање броја незапослених ✗ Одлазак младих
--	---

4. Становништво, образовање и квалитет живота

4.1. Опис тренутне ситуације

4.1.1 образовање

У општини Прибој установе образовања заступљене су у оквиру предшколског образовања и васпитања, основног и средњошколског образовања. Данас Општина има 6 матичних основних школа са 10 издвојених одељења и 2 средње школе: Гимназија Прибој и Машинско електротехничка школа.

Предшколска установа „Невен“ пружа предшколско образовање деци од годину дана до 5 година старости. Такође спроводи обавезни предшколски припремни програм за децу узраста 5 и 6 година. Тренутно има 61 запосленог. Финансирање обезбеђује општинска управа из општинског буџета.

У општини Прибој постоји 6 матичних основних школа са 10 издвојених одељења, које похађа око 2.400 ученика. Средњу школу похађа укупно 1.007 ученика.

Међу основним школама налази се и Основна школа „Никола Тесла“.

Последњих година, чест је случај затварања сеоских школа услед смањивања броја ученика.

Гимназија има природно–математички и језички смер, док у Техничкој школи постоји смер за машинство и обраду метала, за електротехнику и економију. Обе школе се налазе у Прибоју, и немају истурена одељења по насељима у Општини. Подаци о броју одељења и ученика у средњим школама у Прибоју говоре да постоји велико интересовање за све образовне профиле, а највећи број ученика похађа наставу на друштвено-језичком смеру у Гимназији, и смеровима за машинство и електротехнику у Техничкој школи.

У Гимназији ради 35 наставника и 7 ненаставних радника, док у Техничкој школи ради 64 наставника и 13 ненаставних радника.

Постоји проблем опстанка општег гимназијског образовања, као и едукације кадрова за којима не постоји потреба у привреди.

Годинама је у Прибоју био присутан тренд масовног запошљавања становништва у велике системе. Последично, становништво је од раног периода школовања било усмерено на уско дефинисане профиле образовања који су били тражени од тих система. По инерцији, стручне школе су и даље наставиле да школују кадрове металског, хемијског и електросмера, и поред тога што ти кадрови нису више потребни прибојској привреди. Чињеница је да ти кадрови из школа излазе нестручни и неспремни за тржиште рада, углавном због немогућности да имају адекватну стручну праксу. Дакле, отежавајућа околност за младе који се први пут запошљавају је недостатак практичних знања, што им у значајној мери отежава запошљавање.

4.1.2 Здравство

На територији општине Прибој функционише Дом здравља, Општа болница и Центар за рехабилитацију у Прибојској Бањи у којима је тренутно запослено око 440 медицинских и немедицинских радника.

Носилац социјалне заштите у општини Прибој је Центар за социјални рад. Од 2005. године при Центру за социјални рад почела је са радом "Сигурна кућа", која пружа могућност смештаја жртава насиља у породици са територије 4 општине - Прибој, Пријепоље, Нова Варош и Сјеница.

У 2010. години отворен је и Дневни центар за стара лица. У оквиру дневног центра пружају се две услуге, услуга ургентног збрињавања старих лица капацитета 4 места и услуга дневног боравка капацитета 30 лица.

Такође, у општини Прибој пружа се и услуга хранитељског старања за децу без родитељског старања. Тренутно постоји 25 хранитељских породица у којима је смештено 37 деце од чега је свега седморо са подручја општине Прибој, а остала деца су са подручја других општина.

4.1.3 Култура

Значајне културне институције у општини Прибој су Дом културе, Завичајни музеј и Градска библиотека.

Слика 4.1- Нова зграда Дома културе у Новом Прибоју

У Дому културе, као најважнијој установи културе, активно ради аматерско позориште са сценом за децу и одрасле, клуб писаца и рецитаторска секција. Дом културе је организатор ликовних изложби, промоција књига, концерата, трибина и округлих столова. У њему се организује и Регионални фестивал дечјих позоришта. Две значајне књижевне манифестације које се одржавају у Дому културе су „Лимске вечери поезије“, које представљају књижевни фестивал намењен песницима средњошколцима, и „Лимске вечери дечије поезије“ на коме учествују ученици основних школа.

Слика 4.2 – Манастир „Свети Никола“

Од најзначајнијих културних добара истичу се археолошка налазишта у доба праисторије везана за развој словенске културе, Манастир „Светог Николе“ који је био центар епископије Дабар, градске и сеоске цркве, од којих је једна од најпознатијих у селу Крајчиновићи коју је саградио Мехмед Паша Соколовић, градске и сеоске џамије, посебно џамија из 1758. године, и џамија у Међуречју је једна од најстаријих у овом крају .

Завичајни музеј Прибој основан је 1990. године као установа завичајног карактера комплексног типа. Основни задатак установе је прикупљање, изучавање, чување и презентација културноисторијског наслеђа прибојског краја. Музеј своју функцију обавља кроз развој истраживачке, издавачке и изложбене делатности. Носилац је и реализатор више десетина пројеката из поменутих делатности.

У 2012. години реализоваће се пројект адаптације простора за сталну музејску поставку и уређења дворишта са амфитеатром и лапидаријумом. Са реализацијом овог пројекта, подржаног од стране *PROGRES-a*² стећи ће се услови за активно учешће музеја у туристичкој и културној понуди Прибоја. У кући Јевђевића, а након адаптације помоћног објекта основаће се радионица за производњу сувенира и поставити стална етнографска поставка. Све то омогућиће побољшање самоодрживог развоја музеја.

4.1.4 Спорт

У Прибоју је активно око 16 спортских клубова у којима су заступљене готово све популарне спортске дисциплине.

Најзначајнија спортска друштва су Рукометни клуб "Прибој", Фудбалски клуб "ФАП", Кошаркашки клуб "Прибој" и други.

У општини Прибој постоје следећи спортски објекти:

- Фудбалски стадион са атлетском стазом – објекат површине 18.000 m², намењен за фудбал и атлетику.

² *EU Progres* – Програм Европског партнерства са општинама, финансиран од стране ЕУ и Владе Швајцарске, који спроводи Канцеларија Уједињених нација за пројектне услуге (*UNOPS*). www.progresprogram.org

- Фискултурна сала, површине 700 m², без гледалишта, са опремом за гимнастику, кошарку, рукомет, одбојку, карате и све видове рекреације.
- Стрељана за ваздушну пушку скромне опреме површине 200 m²
- Фудбалски терен са вештачком травом димензија 40 x 20 m, погодан за мале спортове на отвореном простору.
- Градски базени који садрже: пливачки базен димензија 33 x 17 m дубине 1,8 m; базен за непливаче димензије 11 x 5,5 x 1 m; дечији базен, округли, пречника 8,2 m дубине 0,75 m.

У општини Прибој делује д.о.о. Епоксид – Спортски центар. Спортски објекат је пуштен у рад 1995. године. Укупна површина објекта 13.200 m².

4.1.5 Удружења грађана (невладине организације)

У општини Прибој евидентирано је постојање 16 организација цивилног друштва, од којих 2 до 3 активно делују. Посебно су активне организације: Женска иницијатива и ЕдуктПлан.

Проблеми осетљивих друштвених група

Представници осетљивих друштвених група су идентификовали следеће проблеме унутар локалне заједнице:

- Непостојање свеобухватне анализе ресурса на селу, а посебно женских ресурса што доводи до недовољне искоришћености расположивих ресурса жена, маргинализације и родне неједнакости
- Неравноправан приступ тржишту рада
- Неједнак приступ материјалним и финансијским ресурсима
- Неједнак приступ професионалним тренинзима
- Неравноправно учешће у креирању, спровођењу и мониторингу развојних политика и стратегија
- Већа рањивост на насиље свих врста
- Ниски ниво политичког заступања жена и маргинализованих група
- Ниска заступљеност у локалним и националним телима одлучивања
-

4.2 SWOT анализа - СТАНОВНИШТВО, ОБРАЗОВАЊЕ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТА

Идентификовани атрибути у табели резултат су рада учесника радионица, преставника релевантних институција и компетентних појединаца у Општини. Табела представља збирни исказ њиховог виђења постојећег стања.

Са радним тимом за друштвени развој одржане су две радионице како би се извршила анализа снага, слабости, претњи и могућности, али и одредила кључна питања, односно стратешки циљеви и програми друштвеног развоја.

На основу анализе дошло се до следеће табеле:

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
+ Развијена мрежа основних школа и предшколских установа	- Висока стопа незапослености и дугорочна незапосленост
+ Постојање средњих школа	- Мали удео становништва са вишом и високом школом
+ Постојање институција културе	- Недовољан прилив средстава у буџет и неадекватна расподела средстава
+ Стручан и калитетан рад Цетра за социјални рад и Црвеног крста	- Неповољна старосна структура, нарочито на
+ Постојање Канцеларије за младе	

<ul style="list-style-type: none"> + Постојање и активан рад организација цивилног друштва + Постојање Стратегије за младе + Постојање Стратегије за унапређење родне равноправности + Стручни кадар у институцијама + Мултикултуралност 	<p>селу</p> <ul style="list-style-type: none"> - Недовољно развијени капацитети Канцеларије за младе - Недостатак иновација у свим сегментима друштва - Недовољна опремљеност Дома здравља - Недостатак капацитета за смештај старих лица - Недостатак практичних знања и вештина свршених средњошколаца и дипломираних студената - Маргинализоване осетљиве друштвене групе (неравноправан приступ тржишту рада, професионалним тренинзима, неравноправност учешћа у креирању, спровођењу и мониторингу развојних политика и стратегија, ниска заступљеност у локалним телима одлучивања...) - Мали број грађана укључен у културне догађаје
<p style="text-align: center;">Шансе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Географски положај (на тремеђи Србије, Црне Горе и БиХ) ✓ Развој привреде ✓ Активности интернационалних програма (<i>PROGRES, HELP...</i>) ✓ Постојање подстицајних програма Владе Републике Србије ✓ Подршка прекограничној сарадњи ✓ ИПА фондови ✓ Сарадња са Националном службом за запошљавање 	<p style="text-align: center;">Претње:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✗ Депопулација Општине ✗ Недефинисана популациона политика РС ✗ Старење становништва ✗ Пад привредних активности ✗ Сиромаштво становништва ✗ Незавршена децентрализација у средњем образовању ✗ Економска нестабилност ✗ Релативно честе промене законске регулативе

5. Животна средина

5.1. Опис тренутне ситуације

5.1.1 Земљиште

Подручје општине Прибој се одликује различитим типовима земљишта. Доминантну улогу на овом подручју имају скелетна земљишта – литосоли. Везују се за активне и умртвљене шпаре долине Лима и притока. Сиромашна су хранљивим материјама и немају привредни значај. По ободу Лима и притока заступљена су колувијална земљишта. Колувијум спада у дубока земљишта са мало хумуса, и користи се за производњу поврћа. Ту су још и хумусно-карбонатна земљишта на којима расту церове и букове шуме. Ранкери су земљишта која заузимају 20% територије Општине. На њима се налазе шуме, ливаде и пашњаци.

Од укупне површине општине Прибој, од 55.300 ха, на пољопривредно продуктивно земљиште отпада 18.427 ха или 34,95% територије.

5.1.2. Шуме

Територија општине Прибој је реалтивно богата шумама које су неравномерно распоређене. У саставу шума 2/3 чине листопадне а ¼ чине четинарске шуме. Гледано од нижих ка вишим зонама, у саставу листопадних шума доминирају крупна граница или сладун, цер, китњак. Мезофилније врсте су граб, буква и јавор. Од четинарских врста доминирају црни бор, бели бор, јела и смрча.

У Општини има 36.039,3 ха шумског земљишта, од чега је у државном власништву 22.014,29 ха. Запремина у државним шумама је : 3.020.903 м³, од чега је 63,4% четинара и 36,3% лишћара. Најзаступљеније врсте дрвета по површини у државним шумама су: буква 43,9%, црни бор 14,2%, смрча 12,7%, храст китњак 12,2% и јела 8,3%.

Шумама се нерационално газдује, тако да се експлоатација врши уз сечу са ломом велике количине прираста. Најбоље шуме су се задржале на просторима који су удаљени од људских насеља.

Запремински прираст у државним шумама је 75.955,40 м³, односно 149,5 м³/ха. У државним шумама се посече 22.000 м³, што се сматра умереним захватом.

Приватне шуме покривају 15.851 ха. Дрвна запремина је 2.508.061,17 м³. Текући запремински прираст је 33.130 м³. У приватним шумама се годишње посече 20.180 м³.

Слика 5.1 – Шуме на простору Општине

Просечна пошумљеност на нивоу Општине је 60,9%.

Државним шумама предузеће газдује преко свог организационог дела Шумско газдинство „Пријепоље“ из Пријепоља, односно преко Шумске управе из Прибоја. Државне шуме на подручју општине обухваћене су са тринаест газдинских јединица, површине од приближно

1.000,0 - 3.000,0 ha које заједно са приватним шумама и шумама општина Пријепоље и Нова Варош чине Лимско шумско подручје, којим се газдује у складу са Општом основом газдовања шумама.

Однос обраслог (20.188,0 ha; 92%) и необраслог шумског земљишта (1.821,0 ha; 8%) може се сматрати готово оптималним. И по стању инвентара и по производности разнодобне шуме (најчешће букве и четинара) далеко надмашују остале категорије шума.

На подручју Општине постоје два отворена ловишта којима газдује ЈП „Србијашуме“.

5.1.3. Воде

Хидрографску окосницу општине Прибој чини врло значајна међународна река Лим чијим квалитетом Србија може да управља само на својој територији, па и то је до сада чинила неуспешно. На том подручју налази се Потпећко језеро, као важан завршни, компензациони објекат Увачко-лимског система акумулација и електрана. Водотоци на непосредном сливу на десном и левом приобаљу Лима дренирају западне Старовлашке планине, које представљају најбоље очуване хидрографске системе Србије, које одликује водно богатство и по количини и по квалитету воде.

У складу са стратешким циљевима који су дефинисани у Просторном плану Републике Србије и Водопривредној основи Србије, на том простору се развијају делови важних подсистема у оквиру два система вишег реда:

(а) Увачко-лимског подсистема за снабдевање водом насеља, који ће се у складу са стратешким решењима из Просторног плана РС у даљим временским хоризонтима повезивати са Рзавским подсистемом, прерастајући у један од најважнијих интегралних водопривредних и енергетских система Србије;

(б) Речног Подсистема Дрине, Лима и Увца, у оквиру кога се налазе акумулације као објекти за годишње регулисање протока, хидроелектране и сви објекти за заштиту квалитета вода и заштиту од вода.

Обнова Централног водоводног система (ЦВС) Прибоја и околних насеља и проширење истога и на друга насеља општине у долини Лима, потпуно се уклапа у стратешку концепцију, јер ЦВС Прибоја постаје саставни део Увачко-лимског подсистема за снабдевање водом насеља. У складу са тим и брига о поштовању заштите Радоињског језера као изворишта постаје чвршћа државна обавеза.

У складу са тим чињеницама, све три постојеће акумулације Увачког система (Увачко, Златарско и Радоињско језеро), мада су ван подручја општине Прибој, представљају недељиву технолошко-управљачку целину са акумулацијом и ХЕ Потпећ, јер битно утичу на режиме вода Лима на подручју општине Прибој.

Табела 5.1 – Перформансе постојећих акумулација

Акумулација	Река	Најближе насеље	Укупна запремина (10 ⁶ m ³)	Намена
Сјеничко језеро	Увац	Нова Варош	213	Е, О, В, Р, П, Т
Златарско језеро	Увац	Кокин Брод	273	Е, О, В, Р, П, Т
Радоињско језеро	Увац	Кокин Брод	7	Е, Р, Т
Потпећко језеро	Лим	Прибој	44	Е, Р, Т

Извор: Просторни план општине Прибој (нацрт)

Легенда за намену: Е – енергетика; О – оплемењивање малих вода, В – снабдевање водом насеља; П – контрола поплава; Р – рибарство; Т – туризам и рекреација

Увачко-лимски речни систем је веома важан подсистем у оквиру речног система Дрине са Лимом, једним од 11 великих речних система у Србији. Тај подсистем је јединствена хидрауличка целина, тако да су и хидротехнички објекти ван подручја општине Прибој од изузетног значаја за уређење, заштиту и коришћење вода на територији Општине. У оквиру тог подсистема налазе се две најважније акумулације Србије које заједно обезбеђују делимично вишегодишње регулисање Увца - Сјеничко и Златарско језеро, затим Радоињско језеро као објекат који усмерава регулисан проток према ХЕ Бистрица, као и ХЕ Потпећ, као кључна компензациона акумулација на Лиму на крају тог система. У оквиру тог система се налазе три важне хидроелектране: ХЕ Увац (36 MW, 72 GWh/год.), ХЕ Кокин Брод (21,4 MW, 60 GWh/год.) и ХЕ Бистрица (102,6 MW, 370 GWh/год.). Важан елемент тог система су акумулација и хидроелектрана Потпећ на Лиму (51 MW, 201 GWh/год.), јер њена акумулација служи као компензациони базен за вршну регулациону ХЕ Бистрица. На тај начин, тај речни подсистем, са снагом од 211 MW, која се превасходно валоризује у вршном режиму, један је од најважнијих речних система Србије.

Део тог система су каналски и тунелски систем за превођење воде реке Борошице са Пештерског платоа у слив реке Вапе и Увца, у циљу повећања протока Увца и енергетских ефеката тог каскадног система.

На разматраном подручју се планира реализација бране Клак на Увцу, у кањону на самом улазу Увца на подручје општине Прибој. Том новом браном се повећава запремина Радоињског језера и омогућава реализација РХЕ Бистрица 2. Највећи део простора акумулације Клак се задржава на месту садашњег Радоињског језера, док се низводни део реализује у тешко приступачном кањону Увца. Малим повећањем коте НУ акумулације Клак (Радоиња), са коте 812 m н.в. на коту 815 m н.в., добија се веома погодна акумулација за реверзибилну електрану, која са око 30 × 106 m³ корисне запремине омогућава пуно дневно, па и недељно регулисање. То реверзибилно постројење је једно од најпогоднијих планираних објеката те врсте у Србији, јер је омогућена концентрација пада на доста кратком растојању. Доњи компензациони басен је Прибојско језеро.

Каналисање и санитација насеља

Пошто је развој каналисања и санитације насеља знатно каснио у односу на развој водоводних система, кључни задатак је – реализација система којим би се надокнадило заостајање на том плану. Основна конфигурација система за каналисање Прибоја и околних насеља већ је формирана и конфигурационо успостављена, тако да се у наредном периоду наставља обнова и даљи развој тако дефинисаног система.

То се односи на:

- Успостављање система за одводњу отпадних вода насеља и за одводњу атмосферских вода.
- Изградњу магистралних колектора за отпадне воде.
- Предтретмане отпадних вода индустрије, пре њиховог упуштања у колекторе.

5.1.4. Минералне сировине

У току последњих година вршено је детаљно истраживање већег броја познатих минералних сировина, метала и неметала, а у току геолошког картирања регистроване су и мање количине минералних сировина.

Бакар је концентрисан у дијабазима у облику сулфида или у површинским деловима у облику хидрокарбоната бакра. Ове појаве су генетски двоврсне: магматске или хидротермалне. *Магматске* појаве су мале и средњи садржаји бакра са највише до 0,5%. Садржај бакра у *хидротермалним* појавама је доста низак, а и димензије појава су мале.

Манган. Северозападно од Прибојске Бање у бази дијабаз-ројничке формације, а изнад тријаских кречњака налазе се мала сочива и мугле хидроксида мангана. Мангански минерали су представљени пиролузитом и псиломеланом. Ове појаве немају економски значај.

Хром. У делу Златиборског масива који припада општини Прибој констатована је руда хрома у подручју Брезне. Подручје Брезна налази се између Ломничке реке на истоку и Црног Врха на западу. Квалитет хрома у овим појавама знатно варира, и сврстава се у нискохромне руде.

Магнезит, у виду жица различитог пружања, пада или простирања, су најинтересантније минералне сировине откривене на теренима Златиборског масива. Појављивање магнезита је везано за ширу околину Брезне, док се у осталим деловима терена не појављују. Појављивање магнезита је у виду жица променљиве дебљине (од 0,2 до 3,0 m), показује ограничено пружање (од 20 до 100 m); показују мало простирање по дубини; квалитет магнезита је у просеку добар, просечни садржај MgO је 46,22%.

Олово и цинк. Мање појаве олова и цинка су констатоване у палеозојским седиментима планине Јавора (Лисичина и Сочице). Констатоване су мале кварцне жице у пешчарима, које садрже пирит и галенит. Дебљина ових жица је до 10 cm, а по пружању су праћене до 2 m.

Грађевински и украсни камен. Због интензивне изградње у овом подручју отворен је велики број каменолома грађевинског материјала, као и украсног камена. Каменоломи грађевинског материјала су у тријаским кречњацима, изузев код Бича где се праве коцке од оливинског габра. Украсни камен експлоатише се у Црној Стјени (карбонски тамно сиви кречњаци). Грађевински материјал се највише експлоатише преко лежишта шљунка и песка у кориту реке Лим.

5.1.5. Термоминерални извори

Термоминерални извори су концентрисани око Бање, али нажалост нису сви каптирани. Постоји оправдана претпоставка да би се одговарајућим истражним радовима у ширем окружењу Прибојске бање могли пронаћи и други термални извори, који би се могли врло успешно користити за развој бањског туризма.

Најпознатије извориште је оно на коме је подигнута Стара Бања на 530 m н.в. са једним базеном, чији извор даје у секунди 43 литара воде, температуре 37 °C. Над слабијим извором изграђена су три базена Нове Бање капацитета 15 l/s са температуром воде 36,5 °C. Издашност свих лековитих извора прелази 80 l/s. Вода је без мириса и укуса, акратотерма, а по хемијском саставу слабо радиоактивна, индиферентна индиферентна хорнеотерма земно-алкалног типа. Лековита вода се пије, али се више користи за купање.

У земљи испод Бање и њене шире околине, лежи огромна природна акумулација чисте хладне воде - Муртеничко језеро. Такође, испод те акумулације на преко 900 km², лежи језеро топле воде температуре око 60 °C, до сада неискоришћено.

Слика 5.2 – Изворишта термоминералних и лековитих вода на подручју Општине

Свим природним ресурсима, који могу бити значајни потенцијал Општине, управља Република Србија преко надлежних министарстава. Иако је улога Општине ограничена, постоји велики интерес локалне самоуправе да учествује у стварању услова за коришћење природних ресурса који се налазе на њеној територији.

5.1.6. Заштита животне средине и управљање отпадом

Јавно комунално предузеће „Услуга“ обавља комуналну делатност у општини Прибој. Водоводна мрежа је изграђена у главним градским и приградским насељима, а број становника који су обухваћени водоводном мрежом се креће око 20.000. Водоводна мрежа је застарела, а њено одржавање је отежано због старости водоводне мреже и високе цене материјала неопходног за вршење поправки. Сеоска подручја нису обухваћена системом водоводне и канализационе мреже.

Тренутно стање система за организовану евакуацију отпада у Општини је на изразито ниском нивоу. Националном стратегијом о управљању отпадом предвиђено је формирање регионалних депонија као економичнијег и савременијег решења проблема управљања чврстим отпадом.

Према Плану управљања комуналним отпадом за Прибој је планирана регионална санитарна депонија са општинама Нова Варош, Сјеница и Пријепоље.

На основу оквира Стратегије управљања отпадом, решавајући проблем управљања отпадом за насеље Прибој урађена је Студија вредновања и избора локације санитарне депоније комуналног чврстог отпада за општине Нова Варош, Прибој, Пријепоље и Сјеница (Институт "Кирило Савић" а.д. Београд).

Генерално посматрано, на основу претходних анализа и вредновања алтернативних локација за заједничку санитарну депонију комуналног чврстог отпада за четири општине, закључено је да три локације Бањица, Дубоки до и Оштрик испуњавају велику већину критеријума које треба да испуни локација регионалне депоније.

Узимајући у обзир потребне услове које треба да испуни одобрена локација по питању просторних, функционалних, природних и створених карактеристика а на основу претходно изложеног студијско-аналитичког поступка, изведен је закључак да се као најповољнија локација за будућу заједничку депонију комуналног чврстог отпада за општине Нова Варош, Прибој, Пријепоље и Сјеница, намеће локацију Бањица као локацију која испуњава највећи број и квалитет критеријума када је у питању ова намена простора.

Због близине планиране регионалне депоније у Бањици (на удаљености од око 30 km од Прибоја) на територији општине Прибој не планирају се трансфер станице. Због потребе и оправданости рециклаже отпада могуће је формирање рециклажних дворишта у центрима заједнице насеља на главним саобраћајним правцима.

5.1.7. Обновљиви извори енергије

Мале хидроелектране. Катастром малих хидроелектрана (МХЕ) из 1987. године предвиђена је изградња малих хидроелектрана и на територији општине Прибој. Разматране су могућности грађења МХЕ на 16 локација на подручју Општине, које су дефинисане у Катастру МХЕ од броја 721 до броја 736. У већини случајева се ради о МХЕ малих снага, 100÷300 kW, са скромним енергетским учинцима, најчешће око 500÷1000 MWh/год. Запажа се да се техничка решења тих МХЕ разматраних у Катастру заснивају на концентрацији падова и снага доста дугим цевоводним деривацијама, у неким случајевима и по више километара. То има бројне озбиљне еколошке слабости: дугачки потези река се остављају само са еколошким протоком; дугачким цевоводним деривацијама значајно се нарушавају амбијенталне вредности шире зоне водотока - који су често јединствени у хидрографскоми амбијенталном смислу; нека решења нису повољна са гледишта насеља, јер их остављају са мало воде у водотоку који управо кроз њих протиче и представља кључни елемент њихове урбане особености и препознатљивости.

Имајући у виду те чињенице све локације које су разматране у Катастру МХЕ, као и њихове диспозиције треба третирати само као потенцијалне могућности које пружају хидрографија и топографија, а никако као техничка решења која било чиме обавезују и онога ко жели да гради и

надлежне институције које грађење МХЕ треба да одобре треба тражити грађевински и еколошки рационална решења, али најпре уз озбиљно преиспитивање да ли се тај водоток уопште сме користити на такав еколошки неповољан начин и да ли се тај део слива предвиђа за неки вид еколошке заштите.

Енергија ветра. У току је израда студије о изградњи и експлоатацији електрана на ветар, која ће лоцирати зоне најповољнијих специфичних потенцијала ветра. Према тематским картама територија општине Прибој налази се у зони осредњих просечних енергија ветра у Србији, са интензитетом (на 100 m висине) до 75÷150 kWh/m² и у јануару и у јулу.

У складу са принципом да се ветроелектране граде само на местима за које се након истражних радова заинтересују конкретни инвеститори, још пре постављања стубова за истраживање брзина ветра треба прибавити сагласност Завода за заштиту природе Србије, јер се за више подручја у тој зони предвиђају у будућности одређени видови заштите, а ветрогенератори су неспојиви са заштићеним амбијенталним целинама.

Соларна енергија. Према оквирним истраживањима разматрано подручје општине Прибој спада у зону са интензитетом сунчевог зрачења нешто мањим од средњег за Србију, са бруто око 300÷1400 kWh/m²·година (просек за Србију око 1400 kWh/m²·година). Степен искоришћења зависи од начина конверзије пријемника, па се оквирно може сматрати да је на подручју Општине просечна искористива енергија сунчеве енергије до око 700 kWh/m²·година. Не предвиђа се - јер није економична - непосредна конверзија у електричну енергију. Међутим, конверзија у топлотну енергију, пре свега врло економичним уређајима на крововима за загревање воде за санитарне потребе, па у неким околностима и за догревање индивидуалних стамбених јединица, има пуни приоритет. Економски и организационо треба подстицати тај вид конверзије, који спада у врло рационалне начине супституције потрошње електричне енергије.

Енергија биомаса. Коришћење отпадних биомаса предвиђа се искључиво на нивоу индивидуалних домаћинстава, пре свега у сеоским насељима. Сакупљање биомаса са ширег подручја, ради изградње већих термоизвора нема енергетско, економско и еколошко оправдање.

5.2 SWOT анализа - ЖИВОТНА СРЕДИНА

Идентификовани атрибути у доњој табели резултат су рада учесника радионица, преставника релевантних институција и компетентних појединаца у Општини. Табела представља збирни исказ њиховог виђења постојећег стања.

Са радним тимом за животну средину и инфраструктуру одржане су две радионице како би се извршила анализа снага, слабости, претњи и могућности, али и одредила кључна питања, односно стратешки циљеви и програми животне средине.

На основу анализе дошло се до следеће табеле:

Снаге:	Слабости:
<ul style="list-style-type: none"> + Урађен Регионални план управљања отпадом + Одређена локација за регионалну санитарну депонију и урађена документација + Водно богатство – по количини и квалитету + Шумско богатство + Постојање термоминералних извора + Потенцијали за коришћење обновљиве енергије – мале хидроелектране, ветар, отпад, биомаса, соларна енергија + Незагађено пољопривредно земљиште 	<ul style="list-style-type: none"> • Недовољна информисаност становништва о питањима заштите животне средине • Низак ниво стручности у области заштите животне средине • Недостатак мерних станица за праћење квалитета воде, ваздуха земљишта • Неадекватно санирање отпадних вода • Неадекватно управљање чврстим отпадом • Недостатак катастра о постојећим природним ресурсима • Непостојање МСП и предузетника у који се баве прикупљањем и рециклажом отпада • Недостатак урбанистичких планова • Неприлагођена путна инфраструктура

	<ul style="list-style-type: none"> • Велики губици на водоводној мрежи • Појава клизишта
<p style="text-align: center;">Шансе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Доношење пакета Закона из области заштите животне средине • Заинтересованост страних инвеститора за улагање у екологију • Повећање међурегионалне сарадње (Босна и Херцеговина, Црна Гора) • Стимулативне мере са републичког нивоа у области екологије • Увођење ЕУ стандарда • Постојање домаћих фондова за обезбеђивање средстава 	<p style="text-align: center;">Претње:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недовољан ниво економског развоја друштва • Елементарне непогоде (клизишта и др.) • Недовршетак законске трансформације и доношење свих системских закона (трансформација ЈП, власништво локалне самоуправе, секторски закони, итд.) • Инсталирање «прљавих» технологија • Лимитиране надлежности Општине

6. Дефинисање стратегије

На основу приказа тренутног стања по 3 основна елемента одрживог развоја (1. Економски развој, 2. Становништво, образовање, квалитет живота и 3. Заштита животне средине), као и спроведених анализа, у наставку се дефинише стратегија са својим основним параметрима.

6.1. Изјава о визији одрживог развоја

Прибој 2017.године – Центар бањског туризма који остварује привредни раст, користећи природне ресурсе у складу са принципима одрживог развоја. Просторно и инфраструктурно уређена општина са значајно унапређеним квалитетом живота грађана.

Прибој 2017.године:

- Центар бањског туризма, са развијеном понудом рекреативног, спортског и сеоског туризма. Општина са развијеним сектором МСП, у којој је успешно приватизован ФАП. Средина у којој се заступљени сточарство и воћарство са високим степеном прераде.
- Општина са квалитетним основним и средњим стручним образовањем које одговара потребама привреде и одрживог развоја. Заједница са савременом примарном здравственом заштитом, у којој постоји добар, савремени старачки дом. Средина са богатим и разноврсним културним садржајем и развијеним базичним спортом.
- Општина која има решено питање управљања отпадом и отпадним водама. Уређена средина са заштићеним подручјима.

6.2 Дефинисање приоритета, стратешких циљева и програма

На основу социо-економске анализе, а у складу са визијом одрживог развоја општине Прибој дефинисано је пет приоритета Стратегије:

- Приоритет 1: Одрживи привредни раст
- Приоритет 2: Подизање квалитета услуга у области социјалне политике
- Приоритет 3: Повећање доступности услуга из области културе и спорта

- Приоритет 4: Заштита и коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја
- Приоритет 5: Просторно и инфраструктурно уређење Општине и унапређење рада општинских служби

Приоритет 1: Одрживи привредни раст

Приоритет се односи на економски развој и то на развој привреде уз очување природних ресурса. У оквиру овог приоритета постављени су следећи стратешки циљеви, а у оквиру њих и програми.

Стратешки циљ 1.1: Повећана запосленост за 5% до 2017.године

Програм 1.1.1: Подршка оснивању нових привредних субјеката (тзв. “старт-уп”)

Програм 1.1.2: Подршка одржавању и расту постојећих привредних субјеката

Стратешки циљ 1.2: Унапређени капацитети за развој туризма повећањем смештајних капацитета за 100% и увођењем минимално 10 нових садржаја и активности до 2017.године

Програм 1.2.1: Туристичка валоризација Прибојске бање

Програм 1.2.2: Уређење постојећих туристичких локалитета и унапређење постојећих и увођење нових туристичких активности

Стратешки циљ 1.3: Повећани приходи пољопривредних газдинстава за 50% до 2017.године

Програм 1.3.1: Стимулисање интензивне пољопривредне производње

Програм 1.3.2: Стимулисање прераде пољопривредних производа

Приоритет 2: Подизање квалитета услуга из области социјалне политике

Приоритет се односи на становништво, образовање и квалитет живота и обухвата следеће аспекте социјалне политике: образовање, здравство, социјалне услуге. У оквиру њега су утврђени следећи стратешки циљеви, унутар којих су дефинисани програми:

Стратешки циљ 2.1: Побољшани услови у школама и образовање усклађено са потребама привреде и захтевима одрживог развоја до 2017.године

Програм 2.1.1: Опремање основних и средњих школа

Програм 2.1.2: Унапређење програма образовања у основним и средњим школама

Стратешки циљ 2.2: Подигнут квалитет и доступност услуга у здравству и унапређени капацитети за бригу о старима и другим осетљивим групама тако да се број задовољних корисника повећава сваке године за 5%

Програм 2.2.1: Унапређење здравствених услуга

Програм 2.2.2: : Унапређење бриге о старима

Програм 2.2.3: Подршка женама, особама са инвалидитетом и др.осетљивим групама

Приоритет 3: Повећање доступности услуга из области културе и спорта

Приоритет се односи на квалитет живота, односно на културу и спорт и обухвата следеће стратешке циљеве, а циљеви програме:

Стратешки циљ 3.1: Повећан број грађана који користе услуге институција културе за 100% до 2017.године

Програм 3.1.1: Очување постојећих културних садржаја

Програм 3.1.2: Развој нових културних садржаја

Стратешки циљ 3.2: Повећан број грађана који користе спортске објекте за 100% до 2017.године

Програм 3.2.1: Инфраструктурно опремање спортских објеката

Приоритет 4: Заштита и коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја

Приоритет се односи на заштиту и унапређење животне средине и обухвата следеће циљеве, у оквиру којих су дефинисани програми.

Стратешки циљ 4.1: Успостављен систем за управљање отпадом на целој територији Општине до 2017.године

Програм 4.1.1: Управљање отпадом

Програм 4.1.2: Санација и рекултивација постојећих депонија

Стратешки циљ 4.2: Подигнут квалитет површинских вода и заштићена најмање једна област на подручју Општине до 2017.године

Програм 4.2.1: Заштита и регулација водотокова

Програм 4.2.2: Мониторинг земље, воде и ваздуха

Приоритет 5: Просторно и инфраструктурно уређење Општине и унапређење рада општинских служби

Приоритет се односи на развој инфраструктуре и обухвата следеће стратешке циљеве, а у оквиру циљева програме:

Стратешки циљ 5.1: Унапређена путна и комунална инфраструктура до 2017.године

Програм 5.1.1: Рехабилитација постојеће путне мреже и изградња нове

Програм 5.1.2: Реконструкција постојеће и изградња нове канализационе и водоводне мреже

Стратешки циљ 5.2: Плански уређен простор општине

Програм 5.2.1: Санација клизишта

Програм 5.2.2: Уређење јавних површина (паркинзи, гробља, пијаце...)

Стратешки циљ 5.3: Унапређен рад општинских служби

Програм 5.3.1: Подизање капацитета општинских служби

Визија:

Прибој 2017.године – Центар бањског туризма који остварује привредни раст, користећи природне ресурсе у складу са принципима одрживог развоја. Просторно и инфраструктурно уређена општина са значајно унапређеним квалитетом живота грађана

Приоритет 1: Одрживи привредни раст

Стратешки циљ 1.1: Повећана запосленост за 5% до 2017. године

Програм 1.1.1: Подршка оснивању нових привредних субјеката (тзв. "start-up")

Програм 1.1.2: Подршка одржавању и расту постојећих привредних субјеката

Стратешки циљ 1.2: Унапређени капацитети за развој туризма повећањем смештајних капацитета за 100% и увођењем минимално 10 нових садржаја и активности до 2017. године

Програм 1.2.1: Туристичка валоризација Прибојске бање

Приоритет 2: Подизање квалитета услуга из области социјалне политике

Стратешки циљ 2.1: Побољшани услови у школама и образовање усклађено са потребама привреде и захтевима одрживог развоја до 2017. године

Програм 2.1.1: Опремање основних и средњих школа

Програм 2.1.2: Унапређење програма образовања у основним и средњим школама

Стратешки циљ 2.2: Подигнут квалитет и доступност услуга у здравству и унапређени капацитети за бригу о старима и другим осетљивим групама тако да се број задовољних корисника повећава сваке године за 5%

Програм 2.2.1: Унапређење здравствених услуга

Приоритет 3: Повећање доступности услуга из области културе и спорта

Стратешки циљ 3.1: Повећан број грађана који користе услуге институција културе за 100% до 2017. године

Програм 3.1.1: Очување постојећих културних садржаја

Програм 3.1.2: Развој нових културних садржаја

Стратешки циљ 3.2: Повећан број грађана који користе спортске објекте за 100% до 2017. године

Програм 3.2.1: Инфраструктурно опремање спортских објеката

Приоритет 4: Заштита и коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја

Стратешки циљ 4.1: Успостављен систем за управљање отпадом на целој територији Општине до 2017. године

Програм 4.1.1: Управљање отпадом

Приоритет 5: Просторно и инфраструктурно уређење Општине и унапређење рада општинских служби

Стратешки циљ 5.1: Унапређена путна и комунална инфраструктура до 2017. године

Програм 5.1.1: Рехабилитација постојеће путне мреже и изградња нове

Схема 6.1. Графички приказ основних параметара Стратегије

7. АКЦИОНИ ПЛАН

Акциони план Стратегије приказан на овом месту треба да послужи као основа за израду годишњих оперативних планова с циљем реализације ове Стратегије.

Акциони план обухвата:

- Пет (5) приоритета,
- 12 стратешких циљева,
- 23 програма, и
- 67 идентификованих пројеката

Напомене:

- Због утицаја светске економске кризе, како на глобалном, тако и на националном нивоу, нека предвиђања по питању утицаја Стратегије на релевантне индикаторе се не могу дати довољно прецизно, али се очекује да ће се одређена побољшања ипак остварити, у складу са укупном ситуацијом.
- У колони “Износ и извор финансирања”:
 - “Износ” представља процењену вредности пројеката изражену у националној валути – РСД (права вредност пројеката ће бити прецизније одређена тек када се сваки конкретни пројекат детаљно развије).
 - “Извор финансирања” представља допринос могућих финансијера за подршку финансирању и имплементацији пројеката.
 - Процена буџета пројеката је дата на основу курса 1 ЕУР = 100,00 РСД
- У колонама “Пројекат”, “Партнери”, “Време реализације”, као и “Индикатори”, такође су дате оквирне вредности/називи, а прецизније ће бити одређени када се конкретни пројекти детаљно развију.

Процењена вредност Стратегије износи **3.115.485.000,00 РСД**. Учешће општине Прибој у реализацији Стратегије је **269.629.600,00 РСД**.

1. ПРИОРИТЕТ: Одрживи привредни раст						
1.1. Стратешки циљ: Повећана запосленост за 5% до 2017.године					Степен важности циља ВИСОК	
1.1.1. Програм: Подршка оснивању нових привредних субјеката (тзв.“старт-уп“)						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
1.1.1.1	Успостављање система подршке за нове привредне субјекте са потенцијалом раста и развоја – субвенционисање комуналних услуга и пружање пословних услуга	Удружење предузетника	2012-2017.	10.000.000 (2.000.000 годишње) Општина Прибој	-Бр.нових привредних субјеката -Број нових радних места	Пројектна идеја
1.1.1.2	Додела бесповратних средстава за подстицај самозапошљавању	НСЗ, ХЕЛП	2012.	4.400.000 Општ.Прибој – 25% НСЗ и ХЕЛП – 75%	-Бр.нових привредних субјеката -Број нових радних места	Постоји пројекат
1.1.2. Програм: Подршка одржавању и расту постојећих привредних субјеката						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
1.1.2.1	Унапређење рада канцеларије за ЛЕР	РРА Златибор	2012.	1.500.000 Општина Прибој	-број нових услуга -број корисника услуга -износ обезбеђених инвестиција -бр.нових радних места	Постоји пројекат
1.1.2.2	Израда пројектно-техничке документације и оснивање удружења зоне унапређеног пословања (БИД зоне)	Удружење предузетника	2012-2016.	5.000.000 Општ. Прибој – 10% Донатори – 90%	-површина обухваћена БИД зоном	Постоји идејно решење

					-бр.привредних субјеката обухваћених БИД зоном	
1.1.2.3	Подршка удружењу предузетника	Удружење предузетника	2012- 2017.	3.000.000 (600.000 годишње) Општ.Прибој	-бр.нових услуга -бр.корисника услуга -бр.чланова удружења	Постоји пројекат
1.1.2.4	Додела бесповратних средстава за подстицај запошљавању	Општ.Прибој ,НСЗ,	2012.	3.600.000 Општ.Прибој – 25% НСЗ – 75%	-бр.привредних субјеката укључених у пројекат -бр. новозапослених	Постоји пројекат
1.2. Стратешки циљ: Унапређени капацитети за развој туризма повећањем смештајних капацитета за 100% и увођењем минимално 10 нових садржаја и активности до 2017. године					Степен важности циља ВИСОК	
1.2.1 Програм: Туристичка валоризација Прибојске бање						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
1.2.1.1	Унапређење услова за привлачење инвеститора (промоција дестинације, обука људи)	СПЦ	2012-2013.	2.000.000 Општина Прибој	-бр. контаката са потенцијалним инвеститорима -пронађен инвеститор -бр.обучених људи	Пројектна идеја
1.2.1.2	Инфраструктурно и комунално опремање Прибојске Бање	инвеститор	2013-2017 (фазно, у складу са потреб. инвест.)	40.000.000 Општ. Прибој – 40% Инвеститор 60%	-дужина нових саобраћајница -дужина реконструисаних саобраћајница -бр.нових прикључака за воду -дужина нове	Пројектна идеја

					канализационе мреже -новоинсталирана снага ел.енерг.	
1.2.2 Програм: Уређење постојећих туристичких локалитета и унапређење постојећих и увођење нових туристичких активности						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
1.2.2.1	Изградња пешачких и бициклистичких стаза Бања-Грачаница, Црни врх- Манастир Увац, Прибој-Голешко брдо- Прибојска Голеша, а пешачка стаза је предвиђена на деоници Бања- Јабукe.	ТО Прибој	2013- 2017.	3.000.000 Општ. Прибој 20% Министарство спорта 30% Донатори 50%	- дужина стаза - бр.сервиса уз стазе -број туриста-корисника стаза	Пројектна идеја
1.2.2.2	Реконструкција постојећих објеката у Бучју за развој сеоског туризма	ТО Прибој МЗ Бучје	2013-2015.	5.000.000 Општ.Прибој – 10% Донатори – 50% домаћинства – 40%	-површина објеката -бр.нових туристичких садржаја	Постоји пројекат
1.2.2.3	Реконструкција постојећих објеката у Крњачи за развој сеоског туризма	ТО Прибој МЗ БУЧје	2014-2017.	5.000.000 Општ.Прибој – 10% Донатори – 50% домаћинства – 40%	-површина објеката -бр.нових туристичких садржаја	Пројектна идеја
1.2.2.4	Израда пројектно-техничке документације за изградњу објеката у Љесковцу на путу Манастир Бања – Јармовац – Златибор	МЗ Бања	2015-2017	2.000.000 Општина Прибој	-површина објеката	Пројектна идеја
1.3 Стратешки циљ: Повећани приходи пољопривредних газдинстава за 50% до 2017. године					Степен важности циља ВИСОК	
1.3.1 Програм: Стимулисање интензивне пољопривредне производње						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
1.3.1.1	Организован приступ коришћењу субвенција са националног нивоа	-	2012-2017.	5.000.000 (1.000.000 годишње) Општина Прибој	-бр.газдинстава укључених у пројекат	Пројектна идеја

					-износ привучених средстава -број нових пољ. газдинстава у општини	
1.3.1.2	Подстицање узгоја јуница високог генетског материјала	Министарство пољопривреде	2012.	60.000.000 Општ. Прибој – 25% Министарство - 75%	-број газдинстава укључених у пројекат -број набављених јуница -остварен приход по газдинству	Постоји пројекат
1.3.1.3	Подршка примени нових технологија на новиооснованим мини фармама, рибњацима и засадима воћа	-	2012-2017.	15.000.000 (3.000.000 годишње) Општ. Прибој – 15% Министарство пољопривреде – 50% Донатори – 35%	-површина земљишта под засадима -бр.мини фарми -бр.рибњака -остварена производња -остварени приходи газдинстава	Пројектна идеја
1.3.1.4	Изградња сточне пијаце	-	2012-2014.	42.000.000 Општ. Прибој – 10% Министарство пољопр. – 20% Донатори- 20% Инвеститори – 50%	-бр.газдинстава – произвођача стоке -остварен промет	Пројектна идеја
1.3.1.5	Обука сеоског становништва по питању унапређења пољопривредне производње	Министарство пољопривреде	2012-2017.	8.500.000 Општ. Прибој – 10% Министарство пољопр. – 40% Донатори – 50%	-бр.лица обухваћених обуком -бр.регистров. пољ.газдинстава	Пројектна идеја
1.3.2 Програм: Стимулисање прераде пољопривредних производа						

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
1.3.2.1	Подстицање изградње хладњача за откуп јагодичастог и шумског воћа	Инвеститори	2012-2014.	1.500.000 Општ. Прибој – 50% Инвеститори – 50%	-бр.хладњача у општини -бр.пољ. газдинстава – коопераната	Пројектна идеја
1.3.2.2	Подстицање сертификације и стандардизације	Министарство пољопривреде	2012-2017.	12.600.000 Општ.Прибој – 10% Министарство пољопривреде или Министарство економије- 90%	-бр.предузећа укључених у пројекат -бр.пољ. газдинстава укаучених у пројекат	Пројектна идеја
1.3.2.3	Истраживање женских ресурса за агробизнис	НВО Женска иницијатива Прибој	2013.	2.000.000 Општ. Прибој - 20% Министарство или донатор - 80%	-Урађена база података -Број едукованих жена у области агробизниса -Број нових жена које су започеле агробизнис	Постоји пројекат

2. ПРИОРИТЕТ: Подизање квалитета услуга из области социјалне политике

2.1 Стратешки циљ : Побољшани услови у школама и образовање усклађено са потребама привреде и захтевима одрживог развоја до 2017. године

Степен важности циља
ВИСОК

2.1.1 Програм: Опремање основних и средњих школа

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
2.1.1.1	Реновирање мокрих чворова у матичној школи ОШ „Десанка Максимовић“ и изградња мокрог чвора у ИО Сјеверин	ОШ „Десанка Максимовић“	2012- 2013.	2.000.000 Општ. Прибој - 60% Министарство просвете - 40%	-број реновираних мокрих чворова -задовољство	Пројектна идеја

					ученика, наставника и родитеља	
2.1.1.2	Енергетски ефикасна школа	ОШ „Никола Тесла“ Регионални центар за одрживи развој Министарство просвете и науке	2012- 2013.	2.940.000 Општ. Прибој - 20% Донатори - 80%	-Количина утрошених енергената -трошкови енергената	Спреман за имплемент.
2.1.1.3	Котларница ОШ „Бранко Радичевић“	ОШ „Бранко Радичевић“	2012-2013.	15.500.000 Министарства и донатори – 100%	-бр.институција-корисника грејања -бр.грађана-корисника	Постоји идејно решење, предмер и предрачун
2.1.1.4	Израда пројектно-техничке документације за изградњу фискултурне сале за три школе	ОШ „Вук Караџић“ ОШ „Десанка Максимовић“ Средња машинско електротехн. школа	2013-2014.	1.000.000 Општина Прибој	-површина фискултурне сале -бр.ученика-потенцијалних корисника	Пројектна идеја
2.1.2 Програм: Унапређење програма образовања у основним и средњим школама						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
2.1.2.1	Успостављање континуиране сарадње између образовања, привреде и локалне самоуправе	Основне и средње школе Удржење предузетника привредници	2012-2017.	5.000.000 Општ. Прибој – 20% Донатори – 80%	-бр.заједничких састанака -бр.заједничких иницијатива -бр.уведених нових програма	Пројектна идеја
2.1.2.2	Унапређење квалитета наставног рада кроз амбијентално учење	ОШ „Никола Тесла“ Регионални центар за одрживи развој	2012- 2013.	1.450.000 Општ. Прибој - 20% Донатори - 80%	-површина нових зелених површина у школском дворишту -број и површина учионица	Пројектни предлог

		Министарство просвете и науке			опремљених одговарајућим наставним средствима -ниво искоришћености капацитета.	
2.2 Стратешки циљ: Подигнут квалитет и доступност услуга у здравству и унапређени капацитети за бригу о старима и др.осетљивим групама тако да се број задовољних корисника повећава сваке године за 5%					Степен важности циља ВИСОК	
2.2.1 Програм: Унапређење здравствених услуга						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
2.2.1.1	Набавка опреме за Дом здравља	Дом здравља	2012-2017.	9.000.000 Општ. Прибој – 10% Министарство здравља и донатори – 90%	-број превентивних прегледа -трошкови лечења	Пројектна идеја
2.2.1.2	Едукација грађана о превенцији	Дом здравља	2012-2017.	1.000.000 Општ. Прибој - 15% Министарство – 85%	-број оболелих од болести срца и крвних судова, малигних обољења, дијабета	Пројектна идеја
2.2.1.3	Едукација деце, омладине и одраслих у области пружању лајичке прве помоћи, здравствено просвећивање и дифузија хуманости	Црвени крст Прибој Школе	2012-2017.	1.000.000 Општина Прибој	-број деце који су прошли обуку -број младих који су прошли обуку -број одраслих полазника обуке	Пројектна идеја
2.2.2 Програм: Унапређење бриге о старима						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта

2.2.2.1	Изградња старачког дома	Центар за социјални рад	2012-2017	40.000.000 НИП 100%	-површина објекта -бр.развијених услуга -број корисника	Идејни пројекат
2.2.2.2	Проширење услуга старим и немоћним лицима у удаљеним планинским селима	НВО Женска иницијатива Прибој Центар за социјални рад	2013.	1.200.000 Општ. Прибој - 20% Министарство или донатор - 80%	-база података о броју и потребама старих лица у удаљеним сеоским подручјима -бр. Формираних нових тимова од лекара, социјалног радника и геронтодомаћ. -број жена обучених за геронтодомаћ.	Пројектна идеја
2.2.3 Програм: Подршка женама, особама са инвалидитетом и др.осетљивим групама						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
2.2.3.1	Подизање капацитета и унапређење рада организација особа са инвалидитетом	НВО Женска иницијатива Прибој Центар за социјални рад	2013.	2.000.000 Општ. Прибој - 20% Министарство или донатор - 80%	-бр.лица укључених у организације -бр.едукованих лица -бр. припремљених пројеката	Пројектна идеја
2.2.3.2	Активирање Савета за родну равноправност	НВО Женска иницијатива Прибој	2012.	100.000 Општина Прибој	-број чланова Савта -број састанака -број иницијатива	
3 . ПРИОРИТЕТ: Повећање доступности услуга из области културе и спорта						
3.1. Стратешки циљ: Повећан број грађана који користе услуге институција културе за 100% до 2017.године					Степен важности циља ВИСОК	
3.1.1 Програм: Очување постојећих културних садржаја						

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
3.1.1.1	V МЕЂУНАРОДНА ДЕЧИЈА УМЕТНИЧКА РАДИОНИЦА "ЈАГАРТ"	Завичајни музеј Прибој	2012-2017.	1.135.000 (227.000 годишње) Општина Прибој	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.2	21. МЕЂУРЕПУБЛИЧКИ ФЕСТИВАЛ ДЕЧЈЕГ ДРАМСКОГ СТВАРАЛАШТВА	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	1.170.000 (234.000 годишње) Општина Прибој	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.3	34.ЛИМСКЕ ВЕЧЕРИ ДЕЧЈЕ ПОЕЗИЈЕ	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	1.330.000 (Годишње 266.000) Општина Прибој	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.4	40. ЛИМСКЕ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	3.455.000 (691.000 годишње) Општ. Прибој – 20% Министарство културе- 80%	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр. Учесника из иностранства -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.5	ПОЗОРИШНЕ ПРЕДСТАВЕ АМАТЕРСКЕ ПОЗОРИШНЕ СЦЕНЕ ДОМА КУЛТУРЕ „ПИВО КАРАМАТИЈЕВИЋ“ ПРИБОЈ	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	900.000 (180.000 годишње) Општина Прибој	-број припремљених представа -број гледалаца -број гостовања	Спреман за имплемент.
3.1.1.6	„ШТРЕКА 2012“	Дом културе „Пиво Караматијевић“	2012-2017.	1.750.000 (350.000 годишње) Општина Прибој	-број учесника -број посетилаца -број програма	Спреман за имплемент.

		Прибој Завичајни музеј Прибој				
3.1.2 Програм: Развој нових културних садржаја						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
3.1.2.1	Израда сталне музејске поставке	Завичајни музеј Прибој	2012.	5.188.000 Општ. Прибој – 20% Министарство културе и донатори – 80%	-бр.изложених експоната (1.720) -бр.посетилаца -износ остварених прихода	Спреман за имплемент.
3.1.2.2	Адаптација и привођење намени започетог објекта Дома културе у новом делу града	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017. фазно	160.000.000 Општ.Прибој – 10% Министарство културе и донатори – 90%	-површина адаптираног простора	Пројектна идеја
3.2 Стратешки циљ: Повећан број грађана који користе спортске објекте за 100% до 2017.године					Степен важности циља ВИСОК	
3.2.1 Програм: Инфраструктурно опремање спортских објеката						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
3.2.1.1	Увођење грејања на гас у градској спортској дворани	Спортски центар Прибој	2013-2014.	8.000.000 Општ.Прибој – 10% Министарство спорта и донатори – 90%	-број деце која се баве спортом -број посетилаца	Пројектна идеја
3.2.1.2	Изградња свлачионице и мокрог чвора на терену са вештачком травом	Спортски центар Прибој	2013.	500.000 Општина Прибој	-број корисника -број издатих термина	Пројектна идеја

					-остварен приход	
3.2.1.3	Завршни радови на градским базенима	Спортски центар Прибој	2012-2017. фазно	20.000.000 Општ. Прибој – 15% Министарство спорта - 85%	-површина изграђених објеката -број корисника -остварен приход	Спреман за имплемент.
3.2.1.4	Реконструкција стрељане	Спортски центар Прибој	2013- 2014.	300.000 Општина Прибој	-број деце која тренира -резултати на турнирима	Пројектна идеја
4. ПРИОРИТЕТ: Заштита и коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја						
4.1 Стратешки циљ: Успостављен систем за управљање отпадом на целој територији Општине до 2017. године					Степен важности циља ВИСОК	
4.1.1 Програм: Управљање отпадом						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
4.1.1.1	Израда локалног плана управљања отпадом	ЈКП „Услуга“ НВО	2012.	200.000 Општина Прибој	-број актера укључених у израду плана -усвојен план	Пројекат
4.1.1.2	Изградња регионалне депоније	ЈКП „Услуга“ Општине Пријепоље, Сјеница и Нова Варош Министарство за животну средину	2012-2017. фазно	1.700.000.000 Општ.Прибој - 52.705.600 Општина Пријепоље Општина Сјеница Општина Нова Варош Министарство за животну средину Донатори	-површина примењена технологија -број становника-корисника -предвиђени век трајања	Пројектно-техничка документ. у фази измене и допуне (усклађив. са новом законском регулат.)
4.1.1.3	Изградња рециклажних дворишта	ЈКП „Услуга“ Министарство за животну средину	2013-2015.	5.000.000 Општ. Прибој – 10% Министарство за	-површина објекта -број корисника -количина	Пројектна идеја

				животну средину и донатори – 90%	прикупљеног отпада	
4.1.1.4	Едукација и подизање еколошке свести грађана	ЈКП „Услуга“ Министарство за животну средину	2012- 2017.	1.000.000 Општ. Прибој – 15% Министарство за животну средину – 85%	-број публикација -број РТВ емисија - број семинара -број округлих столова -интернет презентације -број посета сајту -број директних учесника	Пројектна идеја
4.1.1.5	Набавка возила и контејнера за ЈКП „Услуга“	ЈКП Услуга	2012-2017. фазно	22.500.000 Општ. Прибој – 20% Донатори – 80%	-број возила -број контејнера -број грађана обухваћених услугом	Постоји пројекат
4.1.1.6	Еколошки двоглед - Успостављање система одлагања и прикупљања комуналног отпада у пограничним деловима општина Прибој и Рудо	Општина Рудо	2012	28.572.000 Општ. Прибој - 7,5% општина Рудо – 7,5% ЕУ - 85%	-бр.набављених камиона смећарки -бр.набављених контејнера -инсталирани <i>Call centri</i> -бр.полазника обука -бр.људи обухваћених медијском кампањом	У току
4.1.2 Програм: Санација и рекултивација постојећих депонија						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
4.1.2.1	Санација и рекултивација постојеће депоније	Министарство за животну средину	2015-2017	50.000.000 Општ.Прибој – 10%	-санирана површина	Постоји пројекат

				Министарство и донатори -90%		
4.1.2.2	Измештање дивљих депонија	Министарство за животну средину	2012-2013	1.000.000 Општ. Прибој – 15% Министарство – 85%	-бр.измештених депонија -очишћена површина	Пројектна идеја
4.2 Стратешки циљ: Подигнут квалитет површинских вода и заштићена најмање једна област на подручју Општине до 2017. године					Степен важности циља ВИСОК	
4.2.1 Програм: Заштита и регулација водотокова						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
4.2.1.1	Погон за пречишћавање отпадних вода- 1.фаза	Дирекција за изградњу	2013-2017	265.000.000 Општ. Прибој – 10% Министарство за животну средину и донатори – 90%	-количина отпадних вода обухваћених постројењем	Постоји идејни пројекат са студијом оправдан.
4.2.1.2	Заштита реке Лим и идентификација природних целина	Еколошки покрет „Лим“	2014-2015	1.000.000 Општ. Прибој – 10% Завод за заштиту природе Србије и ЈП Србијаводе – 90%	-Доношење решења о заштићеном природном добру од стране Завода за заштиту природе Србије -заштићена површина	Пројектна идеја
4.2.1.3	Израда обалоутврде на Б.Чамцу	ЈП „Србијаводе“ Дирекција за изградњу Прибој	2013-2015.	130.000.000 Општ. Прибој – 10% ЈП „Србијаводе“ – 90%	-дужина реке са обалоутврдом	Постоји пројектна документ.
4.2.1.4	Регулација водотокова (Рабреновац, Јармовац, Речица, Милијеш, Грабовички поток)	---	2013-2017.	80.000.000 Општ. Прибој – 10% ЈП „Србијаводе“ и	-дужина регулисаних водотокова	Пројектна идеја

				Дирекција за воде РС – 90%	-заштићена површина	
4.2.2 Програм: Мониторинг земље, воде и ваздуха						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
4.2.2.1	Мониторинг квалитета животне средине		2012-2013.	200.000 Општина Прибој	-параметри који се контролишу	Пројектна идеја
5. ПРИОРИТЕТ: Просторно и инфраструктурно уређење Општине и унапређење рада општинских служби						
5.1. Стратешки циљ: Унапређена путна и комунална инфраструктура до 2017. године					Степен важности циља ВИСОК	
5.1.1 Програм: Рехабилитација постојеће путне мреже и изградња нове						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
5.1.1.1	Реконструкција улица Немањина и 13.јануар (замена кишне канализације)	Дирекција за изградњу ЈКП „Услуге“	2012-2015.	10.000.000 Општина Прибој	-дужина дужина реконструисаних улица	Пројектна пројектана идеја
5.1.1.2	Израда пројектно-техничке документације за изградњу пута Јармовац – Манастир Увац	--	2015-2017.	1.500.000 Општ. Прибој – 10% Влада РС – 90%	-км пута обухваћених пројектом -скраћење пута до Златибора -бр.становника обухваћених пројектом	Пројектна идеја
5.1.2 Програм: Реконструкција постојеће и изградња нове канализационе и водоводне мреже						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
5.1.2.1	Замена и рехабилитација хидромашинске опреме, филтера и аутоматике рада филтера на постројењу за префишћавање воде за пиће	ЈКП „Услуга“	2013-2017.	11.000.000 Општина Прибој	-бр.грађана обухваћених пројектом	Пројекат

5.1.2.2	Реконструкција и адаптација водоводне мреже на локацији „Глишина вода“	ЈКП „Услуга“	2012-2017.	16.000.000 Општ. Прибој – 10% Влада РС и донатори – 90%	-број домаћинстава обухваћених пројектом -процент губитака на мрежи -број кварова на водоводној мрежи	Постоји пројектна документ.
5.1.2.3	Изградња канализационе мреже на територији Луке и Читлука	ЈКП Услуга	2013-2017.	6.000.000 Општ. Прибој – 50% Грађани – 50%	-дужина канализационе мреже -број прикључака	Пројектна идеја
5.2. Стратешки циљ: Плански уређен простор Општине					Степен важности циља ВИСОК	
5.2.1 Програм: Санација клизишта						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
5.2.1.1	Санација клизишта у П.Бањи	Дирекција за изградњу	2012-2017.	106.000.000 Општ. Прибој – 10% Влада РС – 90%	-број домаћинстава обухваћених пројектом -број санација на путној мрежи	Постоји главни пројекат
5.2.2 Програм: Уређење јавних површина (паркинзи, гробља, пијаце...)						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
5.2.2.1	Градски трг у Новом Прибоју	Дирекција за изградњу	2014-2017.	160.000.000 Општ. Прибој – 10% Влада РС и донатори – 90%	-уређена површина	Пројектна идеја
5.2.2.2	Уређење обала Лима и шеталишне стазе	НСЗ и општина Прибој	2012	1.840.000 Министарство економије и	- уређене обале Лима у дужини 9км -уређена	Спреман за имплемент.

				регионалног развоја (преко НСЗ) – 90% општина Прибој – 10%	шеталишна стаза -повећана безбедност корисника шеталине стазе	
5.3 Стратешки циљ: Унапређен рад општинских служби					Степен важности циља ВИСОК	
5.3.1 Програм: Подизање капацитета општинских служби						
Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
5.3.1.1	Модернизација рада локалне пореске администрације	-	2012.	1.655.000 Општ. Прибој - 10% ПРОГРЕС - 90%	-број пореских пријава -пиходи буџета	Спреман за имплемент.

7.1 Приоритетни пројекти

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
1.1.1.2	Додела бесповратних средстава за подстицај самозапошљавању	НСЗ, ХЕЛП	2012.	4.400.000 Општ.Прибој – 25% НСЗ и ХЕЛП – 75%	-Бр.нових привредних субјеката -Број нових радних места	Постоји пројекат
1.1.2.3	Подршка удружењу предузетника	Удружење предузетника	2012- 2017.	3.000.000 (600.000 годишње) Општ.Прибој	-бр.нових услуга -бр.корисника услуга -бр.чланова удружења	Постоји пројекат
1.1.2.4	Додела бесповратних средстава за подстицај запошљавању	НСЗ, Општ.Прибој	2012.	3.600.000 Општ.Прибој – 25% НСЗ – 75%	-бр.привредних субјеката укључених у пројекат -бр. новозапослених	Постоји пројекат
1.2.1.1	Унапређење услова за привлачење инвеститора (промоција дестинације, обука људи)	СПЦ	2012-2013.	2.000.000 Општина Прибој	-бр. контаката са потенцијалним инвеститорима -пронађен инвеститор -бр.обучених људи	Пројектна идеја
1.2.1.2	Инфраструктурно и комунално опремање Прибојске Бање	инвеститор	2013-2017 (фазно, у складу са потреб. инвест.)	40.000.000 Општ. Прибој – 40% Инвеститор 60%	-дужина нових саобраћајница -дужина реконструисаних саобраћајница -бр.нових прикључака за воду -дужина нове канализационе	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
					мреже -новоинсталирана снага ел.енерг.	
1.3.1.1	Организован приступ коришћењу субвенција са националног нивоа	-	2012-2017.	5.000.000 (1.000.000 годишње) Општина Прибој	-бр.газдинстава укључених у пројекат -износ привучених средстава -број нових пољ. газдинстава у општини	Пројектна идеја
1.3.1.2	Подстицање узгоја јуница високог генетског материјала	Министарство пољопривреде	2012.	60.000.000 Општ. Прибој – 25% Министарство - 75%	-број газдинстава укључених у пројекат -број набављених јуница -остварен приход по газдинству	Постоји пројекат
2.1.1.2	Енергетски ефикасна школа	ОШ „Никола Тесла“ Регионални центар за одрживи развој Министарство просвете и науке	2012- 2013.	2.940.000 Општ. Прибој - 20% Донатори - 80%	-Количина утрошених енергената -трошкови енергената	Спреман за имплемент.
2.1.1.3	Котларница ОШ „Бранко Радичевић“	ОШ „Бранко Радичевић“	2012-2013.	15.500.000 Министарства Донатори	-бр.институција-корисника грејања -бр.грађана-корисника	Постоји идејно решење, предмер и предрачун
2.2.1.2	Едукација грађана о превенцији	Дом здравља	2012-2017.	1.000.000 Општ. Прибој - 15%	-број оболелих од болести срца и	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
				Министарство – 85%	крвних судова, малигних обољења, дијабета	
3.1.1.1	V МЕЂУНАРОДНА ДЕЧИЈА УМЕТНИЧКА РАДИОНИЦА "ЈАГАРТ"	Завичајни музеј Прибој	2012-2017.	1.135.000 (227.000 годишње) Општина Прибој	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.2	21. МЕЂУРЕПУБЛИЧКИ ФЕСТИВАЛ ДЕЧЈЕГ ДРАМСКОГ СТВАРАЛАШТВА	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	1.170.000 (234.000 годишње) Општина Прибој	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.3	34. ЛИМСКЕ ВЕЧЕРИ ДЕЧЈЕ ПОЕЗИЈЕ	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	1.330.000 (Годишње 266.000) Општина Прибој	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.4	40. ЛИМСКЕ ВЕЧЕРИ ПОЕЗИЈЕ	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	3.455.000 (691.000 годишње) Општ. Прибој – 20% Министарство културе- 80%	-бр.институција укључених у пројекат - бр.учесника -бр. Учесника из иностранства -бр.посетилаца	Спреман за имплемент.
3.1.1.5	ПОЗОРИШНЕ ПРЕДСТАВЕ АМАТЕРСКЕ ПОЗОРИШНЕ СЦЕНЕ ДОМА КУЛТУРЕ „ПИВО КАРАМАТИЈЕВИЋ“ ПРИБОЈ	Дом културе „Пиво Караматијевић“ Прибој	2012-2017.	900.000 (180.000 годишње) Општина Прибој	-број припремљених представа -број гледалаца -број гостовања	Спреман за имплемент.

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
3.1.2.1	Израда сталне музејске поставке	Завичајни музеј Прибој	2012.	5.188.000 Општ. Прибој – 20% Министарство културе и донатори – 80%	-бр.изложених експоната (1.720) -бр.посетилаца -износ остварених прихода	Спреман за имплемент.
4.1.1.1	Израда локалног плана управљања отпадом	ЈКП „Услуга“ НВО	2012.	200.000 Општина Прибој	-број актера укључених у израду плана -усвојен план	Пројекат
4.1.1.2	Изградња регионалне депоније	ЈКП „Услуга“ Општине Пријеполје, Сјеница и Нова Варош Министартсво за животну средину	2012-2017. фазно	1.700.000.000 Општина Прибој - 52.705.600 Општина Пријеполје Општина Сјеница Општина Нова Варош Министарство за животну средину Донатори	-површина -примењена технологија -број становника-корисника -предвиђени век трајања	Пројектно-техничка документ. у фази измене и допуне (усклађив. са новом законском регулат.)
4.1.1.6	Еколошки двоглед - Успостављање система одлагања и прикупљања комуналног отпада у пограничним деловима општина Прибој и Рудо	Општина Рудо	2012	28.572.000 Општ. Прибој - 7,5% општина Рудо – 7,5% ЕУ 85%	-бр.набављених камиона смећарки -бр.набављених контејнера -инсталирани <i>Call centri</i> -бр.полазника обука -бр.људи обухваћених медијском кампањом	У току

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Индикатори	Статус пројекта
4.2.1.4	Регулација водотокова (Рабреновац, Јармовац, Речица, Милијеш, Грабовички поток)	---	2013-2017.	80.000.000 Општ. Прибој – 10% ЈП „Србијаводе“ и Дирекција за воде РС – 90%	-дужина регулисаних водотокова -заштићена површина	Пројектна идеја

8. Мониторинг и евалуација

Имајући у виду да свака стратегија и њен акциони план подлежу контроли и вредновању, Пројектни тим је предвидео да ће се у овој стратегији, овом њеном делу посветити посебна пажња.

У ту сврху, општина Прибој ће, у року од 6 месеци од датума усвајања Стратегије, именовати тело које ће израдити посебан план за мониторинг и евалуацију, који ће обавезно садржати следеће елементе:

- Именована лица/тело за праћење реализације пројеката (укључујући и екстерна лица)
- Временски план мониторинга
- Именована лица/тело за евалуацију (укључујући и екстерна лица)
- Дефинисани термини за евалуацију

Именовано тело ће радити анализу реализованих пројеката и њихових ефеката, са посебним освртом на евентуалне препреке у реализацији и давати смернице за усклађивање акционог плана са већ урађеним.

Анекси

- АНЕКС 1: Преглед важећих стратешких докумената
- АНЕКС 2: Решење о изради Стратегије одрживог развоја (са Решењем о именоване Комисије за израду нацрта Стратегије)
- АНЕКС 3: Индикатори

АНЕКС 1: Преглед важећих стратешких докумената

Р.бр.	Назив стратешког документа	Партнери	Пројектована вредност стратегије (РСД)	Извори финансирања (ЕУ фондови, ...)	Пројектовани удео општине (РСД)	Спроведени мониторинг и евалуација (датуми, документи)
1.	Стратегија и Локални план акције за младе у Прибоју 2010-2013.	Национална служба за запошљавање Канцеларија за младе	9.182.000 годишње	Влада РС	40%	Нису спроведени
2.	Стратегија за унапређење родне равноправности у Прибоју за период 2011.до краја 2016.године	Женска иницијатива Прибој Национална служба за запошљавање Центар за социјални рад Прибој Црвени крст Прибој Канцеларија за младе Здравствени центар	2.900.000	Министарства, донатори	20%	Нису спроведени

АНЕКС 2: Решење о изради Стратегије одрживог развоја

Република Србија
ОПШТИНА ПРИБОЈ
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Број: 02-37/2011
14.09.2011. године
ПРИБОЈ

На основу члана 20. и 44. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС" бр. 127/07), члана 76. став 1. тачка 9. Статута општине Прибој, ("Сл. лист општине Прибој" број 12/08), председник општине Прибој, доноси

РЕШЕЊЕ

О приступању изради Стратегије одрживог развоја општине Прибој 2012-2017.

I Приступа се изради Стратегије одрживог развоја општине Прибој 2012-2017.

II Циљ израде Стратеје је дефинисање визије одрживог развоја општине Прибој, утврђивање дугорочне концепције организације, уређења, заштите и коришћења простора општине, одређивање потенцијалних предности и развојних правца, стабилног и одрживог економског раста и запошљавања, као и социјалног напретка и смањења сиромаштва, заштита и унапређење животне средине, природне и културне баштине, очување природних ресурса, односно унапређење свеобухватног квалитета живота грађана.

III Стратегија се израђује и доноси за период од 2012. до 2017. године.

IV Носилац израде Стратегије је Комисија за израду нацрта Стратегије, уз учешће форум партнера- тимова из области економског развоја, друштвеног развоја и екологије и инфраструктуре; јавних предузећа, органа локалне самоуправе, као и других институција и удружења од значаја.

V Рок за израду Стратегије је 15. децембар 2011. године.

VI Нацрт Стратегије подлеже јавном увиду у трајању од 15 дана, а спровешће се и јавна презентација.

VII Трошкови израде Стратегије падају на терет буџета општине Прибој.

VIII Ово решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном листу општине Прибој".

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

Лазар Рвовић
Лазар Рвовић, дипл. правник

Република Србија
ОПШТИНА ПРИБОЈ
ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Број: 02-37/2011
14.09.2011. године
ПРИБОЈ

На основу члана 44. Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС" бр. 127/07), члана 76. став 1. тачка 9. Статута општине Прибој ("Сл. лист општине Прибој" број 12/08), председник општине Прибој, доноси

РЕШЕЊЕ
О образовању комисије

ОБРАЗУЈЕ СЕ КОМИСИЈА за израду нацрта Стратегије одрживог развоја општине Прибој у саставу:

1. Борис Мрловић- координатор комисије,
2. Миломир Филиповић- члан,
3. Евакс Мујевић- члан,
4. Јелена Пријовић- члан,
5. Радосав Цвијовић- члан.

Задатак комисије је да изради нацрт Стратегије одрживог развоја.

У циљу привукања података и обраде истих Комисија може предложити формирање посебних тимова од лица различитих профила, задужених за поједине области.

Тражени рад комисије падају на терет буџета општине Прибој.

Решење доставити члановима комисије и архиви.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ
Петар Розић
Петар Розић, дипл. правник

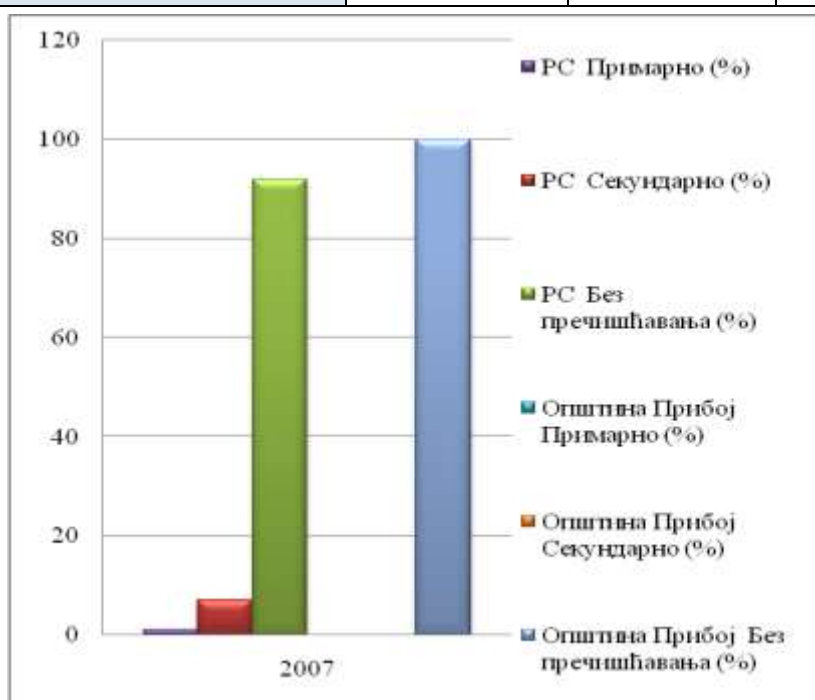
АНЕКС 3:Индикатори

Индикатор бр. 1.	ТЕМА: Животна средина – вода ИНДИКАТОР: Квалитет површинских вода										
ВРЕДНОСТИ											
Индекс квалитета површинских вода	2008.	2009.	2010.								
Општина Прибој	II	II	II								
<table border="1"> <caption>Data for Surface Water Quality Index (2008-2010)</caption> <thead> <tr> <th>Year</th> <th>Index Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2008</td> <td>2.0</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>2.0</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>2.0</td> </tr> </tbody> </table>				Year	Index Value	2008	2.0	2009	2.0	2010	2.0
Year	Index Value										
2008	2.0										
2009	2.0										
2010	2.0										
Извор: РХМЗ Србије											
Коментар											
<p>Подручје општине Прибој обилује разноврсним хидролошким обележјима. Све воде припадају дринском сливу и сви су, укључујући реку Лим воде друге класе, што указује на добар квалитет воде. Нажалост, овај квалитет воде је последица ниског степена развоја, а не резултат примене политике одрживости са релевантном реализацијом инфраструктуре и услуга у циљу спречавања загађења вода.</p> <p>Вода овог квалитета се у природном стању може употребљавати за купање, рекреацију, спортове на води и гајење разних врста рибе.</p> <p>Мерно место на основу кога се одређује квалитет површинских вода се налази на реци Лим у општини Пријепоље</p>											

Индикатор бр. 2.	ТЕМА: Животна средина – вода ИНДИКАТОР: Управљање отпадним водама у градским срединама
------------------	---

ВРЕДНОСТИ

Управљање отпадним водама	Примарно (%)	Секундарно (%)	Без пречишћ. (%)
Република Србија	1%	7%	92%
Општина Прибој	0%	0%	100%

Извор: ЈКП "Услуга", Прибој

Коментар:

Подаци дати за Републику Србију односе се на 2007.г.

Током 2009.године у општини Прибој испуштено је 1.567 хиљада м³, у 2010.години 1.489 хиљада м³ воде.

Сва отпадна вода се испушта без пречишћавања, што указује да је ситуација по питању управљања отпадним водама веома лоша.

Индикатор бр. 3.	ТЕМА: Животна средина – Ваздух
	ИНДИКАТОР: Број дана са лошим квалитетом ваздуха

ВРЕДНОСТИ			
Број дана са лошим квалитетом ваздуха	2008	2009	2010
SO ₂	0	0	0
NO ₂	0	0	0
чађ	13	28	15
NH ₃	-	-	-
HCl	-	-	-

Параметар	2008	2009	2010
SO ₂	0	0	0
NO ₂	0	0	0
чађ	13	28	15
NH ₃	0	0	0
HCl	0	0	0

Извор: Завод за јавно здравље, Ужице

Коментар:

У општини Прибој постоје две мерне станице за мерење наведених параметара у ваздуху. Једно мерно место се налази у Дечијем вртићу „Невен“, а друго у мерној станици Дома здравља, Прибој.

NH₃ и HCl се не мере и не прате.

Загађење ваздуха настаје услед присуства примеса које се налазе у нормалном саставу ваздуха.

Завод за јавно здравље- Центар за хигијену и хуману екологију врши контролу квалитета ваздуха на територији општине Прибој. На територији Општине изводе се мерења која се односе најчешће на типичне загађујуће материје које настају у типичним урбаним срединама као продукт сагоревања фосилних горива. Сумпордиоксид је главни састојак такозваног зимског смога. Чађ настаје при непутном сагоревању горива, најчешће угља и нафте. У себи носи катранске материје и честице.

У општини Прибој нема великих загађивача ваздуха а резултати мерења показује да нема прекорачења граничне вредности имисије.

Индикатор бр. 4.	ТЕМА: Животна средина – коришћење земљишта
	ИНДИКАТОР: Заштићене области

ВРЕДНОСТИ		
Заштићене области	ha	%
Република Србија	518.229	5,86%
Општина Прибој	0	0

Извор: Општинска управа-одељење за урбанизам, имовинско-правне и комунално-

стамбене послове
Коментар:
У општини Прибој нема заштићених области.

Индикатор бр. 5.	ТЕМА: Животна средина – коришћење земљишта	
	ИНДИКАТОР: Напуштено и загађено земљиште	
ВРЕДНОСТИ		
Напуштено и загађено земљиште	ha	%
Република Србија	/	/
Општина Прибој	/	/
Извор: -		
Коментар:		
<p>Општина Прибој нема поузданих информација о напуштеном и загађеном земљишту. Загађивање земљишта на територији Општине није присутно у већем обиму, већ само на појединим локалитетима, као што су: градско сметлиште, дивља сметлишта, гробља, фреквентније саобраћајнице и слично.</p> <p>Са садашњом структуром и обимом пољопривредне производње, употреба вештачких ђубрива и пестицида нису узроци већег загађивања земљишта..</p>		

Индикатор бр. 6.	ТЕМА: Животна средина – Локални систем превоза										
	ИНДИКАТОР: Јавни превоз										
ВРЕДНОСТИ											
Јавни превоз	2008.	2009.	2010.								
Број путника у локално м путнич. саобраћ.	802.500	762.500	770.500								
<table border="1"> <caption>Датумски подаци за број путника у локално м путнич. саобраћ.</caption> <thead> <tr> <th>Година</th> <th>Број путника</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2008.</td> <td>802.500</td> </tr> <tr> <td>2009.</td> <td>762.500</td> </tr> <tr> <td>2010.</td> <td>770.500</td> </tr> </tbody> </table>				Година	Број путника	2008.	802.500	2009.	762.500	2010.	770.500
Година	Број путника										
2008.	802.500										
2009.	762.500										
2010.	770.500										
Извор: Локална превозна предузећа											
Коментар:											
Подаци наведени у табели добијени су од два највећа локална превозна предузећа. Локални путнички саобраћај је добро организован и задовољава потребе становника											

општине.

Број путника у локалном путничком саобраћају је смањен 2009.године у односу на 2008.годину. Иако је током 2010.године дошло до повећања у односу на 2009.годину, још увек није достигнут ниво из 2008.

Индикатор бр. 7.	ТЕМА: Животна средина – отпад ИНДИКАТОР: Општински отпад по врсти одлагања
-------------------------	---

ВРЕДНОСТИ

Општински отпад по врсти одлагања		2008.	2009.	2010.
Депонија	t	3.108	3.275	3.312
	%			
Спаљен отпад	t	/	/	/
	%			
Рециклиран	t	16,2	4,6	0
	%			
Процена отпада који завршава без икаквог управљања	t	/	/	/
	%			

Извор: ЈКП Услуга, Прибој

Коментар:

Комунални отпад углавном се сакупља из градског подручја и већих насеља у општини, а рурална подручја су углавном потпуно искључена из система сакупљања отпада. Сакупљени отпад из Општине и околине се одлаже на градску депонију која није санитарно уређена.

Наведени подаци указују да се количина отпада одложеног на депонију повећава из

године у годину.

Третман спаљивања отпада није заступљен у Општини, те стога не постоје подаци о спаљеном отпаду.

Јавно комунално предузеће врши услугу сакупљања, транспорта и одлагања отпада са територије Општине из домаћинства, индустрије, разних привредних субјеката, установа, институција, објеката од јавног значаја и јавних и зелених површина. Ова услуга је дефинисана општинским одлукама о чистоћи или комуналној хигијени на територији Општине.

У сеоским месним заједницама које нису покривене услугама ЈКП „Услуга“ не постоји организовано сакупљање комуналног отпада, већ је становницима остављено да износе отпад на околна, произвољно формирана сметлишта. Међутим, Општина не располаже подацима који се односе на количину отпада који завршава без икаквог управљања.

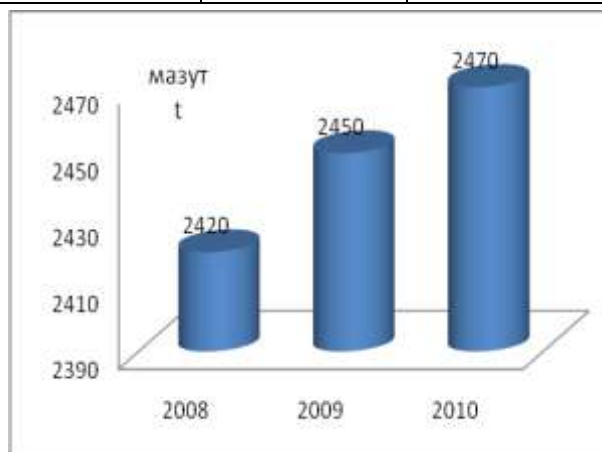
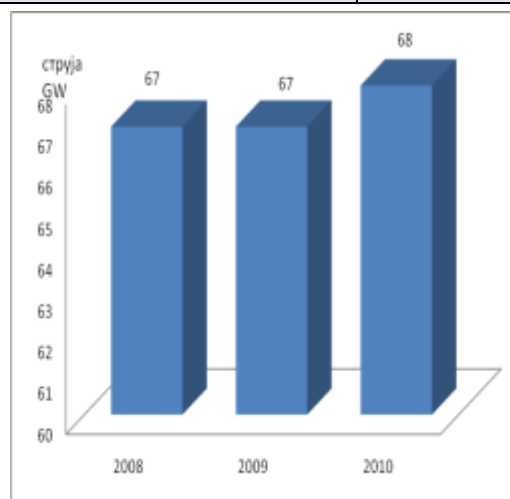
За Општину постоје подаци о рециклираном отпаду за 2008. и 2009. године, али не и за 2010. годину. Основни разлог је што је дошло до прекидања ове активности, а због потешкоћа у проналажењу компанија које би вршиле откуп рециклабилног отпада.

Индикатор бр. 8.		ТЕМА: Животна средина – отпад		
		ИНДИКАТОР: Рециклирани отпад		
ВРЕДНОСТИ				
Рециклиран отпад		2008.	2009.	2010.
Укупно	t	16,2	4,6	0
	%	100	100	
Стакло	t	/	/	/
	%			
Папир	t	/	/	/
	%			
Пластика	t	/	/	/
	%			
Остало	t	/	/	/
	%			
Извор: ЈКП „Услуга“, Прибој				
Коментар:				
Тренутно на територији општине Прибој не постоји системско и организовано издвајање рециклабилних материјала из комуналног отпада. ЈКП „Услуга“, Прибој је предузео низ корака у циљу увођења рециклаже.				

Индикатор бр. 9.	ТЕМА: Животна средина		
	ИНДИКАТОР: Укупна потрошња енергије подељена по врсти горива		

ВРЕДНОСТИ

Укупна потрошња енергије подељена по горивима		2008.	2009.	2010.
Струја	GW	67	67	68
Бензин	t	/	/	/
Гас	10 ⁶ Sm ³	/	/	/
Нафта	t	/	/	/
Дрво	m ³	/	/	/
Мазут	t	2.420	2.450	2.470

Извор: ЕПС-Електродистрибуција погон у Прибоју, ЈП „ФАП стан“ д.о.о., Прибој

Коментари

Наведени подаци се односе на дистрибуцију електричне енергије за територију општине Прибој, а потрошња мазута је потрошња коју користи градска топлана за загревање гстамбеног и пословног простора, углавном у новом делу града.

На основу добијених података уочава се да је потрпшња електричне енергије по глави становника око 2,2 kW, што се сматра сасвим одговарајућим у поређењу са стандардима ЕУ и просечном потрошњом у Србији.

Нажалост, Општина нема евиденцију потрошње друге врсте горива (нпр.бензин, нафта, дрво)

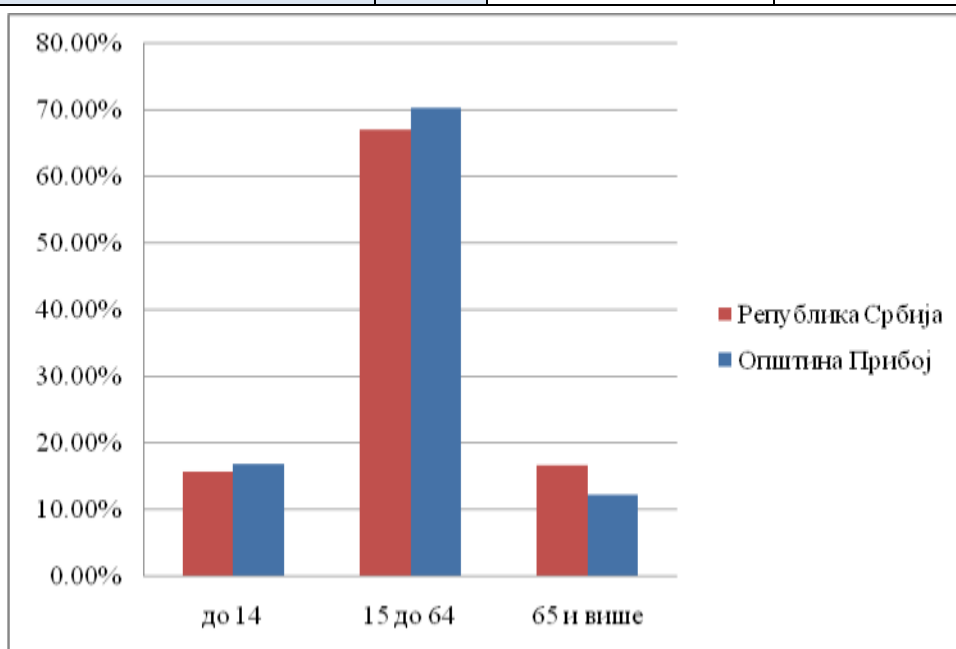
Индикатор бр. 10	ТЕМА: Животна средина ИНДИКАТОР: Потрошња обновљиве енергије по изворима			
ВРЕДНОСТИ				
Укупна потрошња енергије подељена по горивима		2008.	2009.	2010.
Хидро енергија	KWh	66.931.852	67.271.013	67.703.837
Термо-соларна енергија	KWh	/	/	/
Соларна енергија	KWh	/	/	/
Снага ветра, ветрењаче	KWh	/	/	/
Биомаса	KCal	/	/	/
Геотермална енергија		/	/	/
Извор: ЕПС-Електродистрибуција, погон у Прибоју				
Коментари:				
Потрошња енергије углавном је из хидроенергетских потенцијала којима општина Прибој обилује.				
Општина Прибој не користи друге видове обновљиве енергије.				

Индикатор бр. 11	ТЕМА: Становништво ИНДИКАТОР: Густина насељености									
ВРЕДНОСТИ										
Густина насељености	Бр. становника	Површина	Густина (бр.станов. /km²)							
Р.Србија	7.498.001	88.361	85							
О.Прибој	30.377	563	54							
 <table border="1"> <caption>Густина насељености</caption> <thead> <tr> <th>Регион</th> <th>Густина (бр.станов. /km²)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Република Србија</td> <td>85</td> </tr> <tr> <td>Општина Прибој</td> <td>54</td> </tr> </tbody> </table>					Регион	Густина (бр.станов. /km ²)	Република Србија	85	Општина Прибој	54
Регион	Густина (бр.станов. /km ²)									
Република Србија	85									
Општина Прибој	54									
Извор: Републички завод за статистику- Општински годишњак у 2010.г.										
Коментари:										
Општина Прибој припада руралним општинама, чија густина насељености је мања од 150 становника / km ² . Њена густина насељености је за 36% мања од густине насељености Републике Србије.										

Индикатор бр. 12	ТЕМА: Становништво	
	ИНДИКАТОР: Становништво према старости	

ВРЕДНОСТИ

Становништво према старости		Република Србија	Општина Прибој
Укупан број становника	Број	7.498.001	30.377
Становништво до 14 година	Број	1.176.770	5.105
	%	15,7	16,8
Становништво од 15 до 65 година	Број	5.032.805	21.369
	%	67,1	70,3
Становништво преко 65 година	Број	1.240.505	3.683
	%	16,5	12,1

Извор: Републички завод за статистику-Општински годишњак у 2010.г.

Напомена: На подручју Републике Србије нема података које се односе на старосну доб за 47.921. На подручју општине Прибој исти податак је непознат за 220 особа.

Коментари:

Пратећи структуру становништва према старости може се закључити да је проценат становништва до 14 година старости у општини Прибој нешто већи него на нивоу Републике Србије.

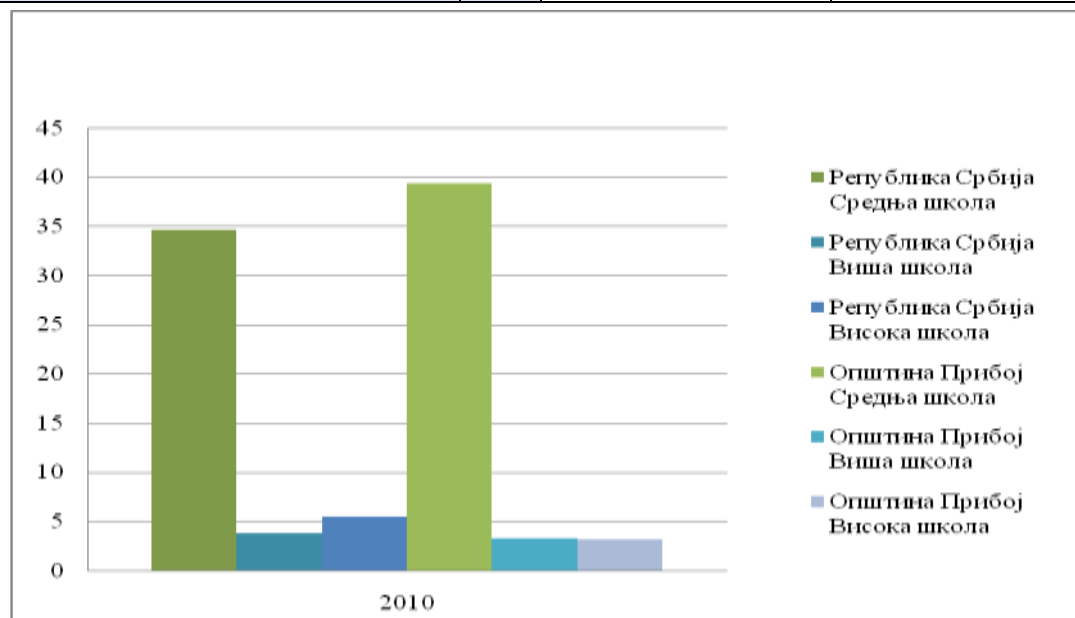
Међутим, популација малолетног становништва узраста до 15 година старости у периоду од 1991-2002 г. показује тенденцију значајног опадања . Контингент млађе популације у општини Прибој (популација млађа од 20 година) је преполовљен током претходних деценија. Са учешћем од 45,7% у укупној популацији општине 1971. године, наведени контингент је спао на 24,6% укупне популације општине по попису 2002. године.

Са друге стране, удео становништва старијег од 60 година је, у истом интервалу, значајно увећан.

Имајући у виду ова поређења као и негативан природни прираштај општине који је 2005.г износио -2,5%, јасно је да општину Прибој карактерише проблем старења популације.

Према последњем попису становника из 2011.г. број становника је 27.127 што само потврђује да проблем смањења броја становника постоји.

Индикатор бр.13		ТЕМА: Становништво	
		ИНДИКАТОР: Удео становника са завршеном средњом, вишом и високом школом	
ВРЕДНОСТИ			
Удео становништва са средњом, вишом и високом школом		Република Србија	Општина Прибој
Са средњом школом	бр	2.596.348	11.939
	%	34.6%	39.3%
Са вишом школом	бр	285.056	1001
	%	3.80%	3.30%
Са високом школом	бр	411.944	944
	%	5.49%	3.11%

Извор: Републички завод за статистику-Општински годишњак у 2010.г.

Коментари:

Када се посматра образовна структура становништва може се уочити да је највећи број становника, 11.939, са средњом школском спремом. У поређењу са републичким просеком, евидентно је да општина Прибој има проценат становништва са средњом стручном спремом већи од републичког. Међутим, проценат становништва са вишом школом је мањи, а проценат становника са високом школом је значајно мањи од

републичког просека.

У самом Прибоју, али и у суседним општинама основана су издвојена одељења појединих факултета, чиме се пружа могућност да се проценат становништва са високом стручном спремом увећа.

Индикатор бр.14	ТЕМА: Индикатори услова живота и благостања ИНДИКАТОР: Дужина путева у km по km ²		
ВРЕДНОСТИ			
Дужина путева по km ²	Дужина путева (km)	Површина (km ²)	Дужина путева по km ² (km/km ²)
Република Србија	38.436	88.361	0,43
Општина Прибој	133,5	552	0,24

Ентитет	Дужина путева по km ² (2010)
Република Србија	0,43
Општина Прибој	0,24

Извор: ЈП Србија путеви и ЈП Дирекција за изградњу града Прибоја

Коментари:

Наведени подаци за општину Прибој се односе на јавне путеве, од чега државни II (регионални) чине 63,5 km, а општински (локални)= 70 km

Општина Прибој на својој територији нема саобраћајница у категорији магистралних путева и ауто путева, тако да регионални путеви чине путеве највишег реда. Постоје три регионална пута, која су на појединим деоницама изграђена у тешким теренским условима, и имају више клизишта која нису санирана. У току зимског периода, због јаких снежних сметова, поједине деонице су тешко проходне.

Регионални путеви су готово у целокупној дужини покривени асфалтом.

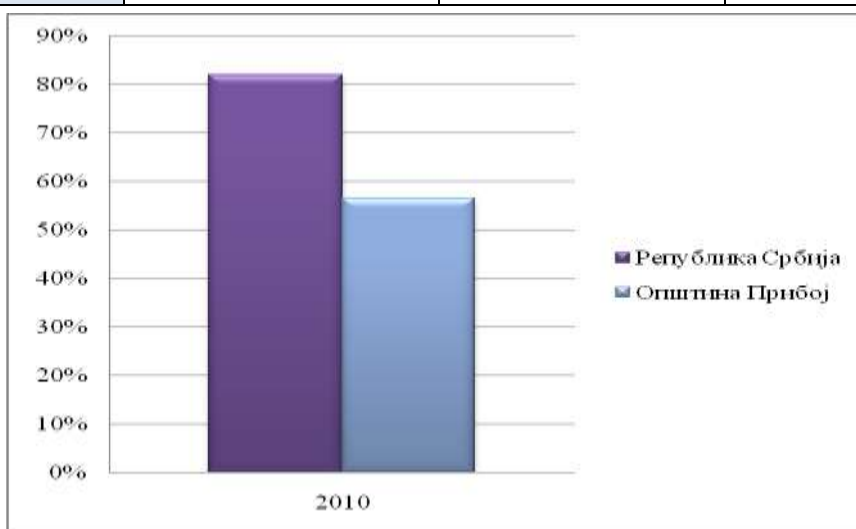
Локални путеви представљају скоро половину укупне дужине путева. Укупна дужина локалних путева прекривених асфалтом тј. савременим коловозом је 27 km од укупно од укупно 72 km. Они повезују сеоска насеља са регионалним путевима. Углавном су направљени од земље и макадама, а само трећина је пресвучена асфалтом. Током зиме, поједини локални путеви су често непроходни.

Очигледно је да је дужина путева по km² у општини Прибој скоро двоструко мања него што је то на нивоу Републике Србије.

Индикатор бр.15	ТЕМА: Квалитет живота ИНДИКАТОР: % домаћинстава са сигурним приступом води за пиће
------------------------	---

ВРЕДНОСТИ

Домаћинства са сигурним приступом води за пиће	Укупан број домаћинстава	Број домаћинстава прикључених на водовод	% домаћинстава са сигурним приступом води за пиће
Република Србија	2.521.190	2.067.260	82%
Општина Прибој	9.884	5.595	56,60%

Извор: Републички завод за статистику-Општински годишњак у 2010.г.

Коментари:

Удео домаћинстава са сигурним приступом води за пиће је далеко испод просека који важи на нивоу Републике Србије.

Градско подручје општине Прибој водом се снабдева из акумулације Радоињског језера , извора Челице (25 l/s), Бјеличковица (2 l/s), Сарачевина (5 l/s). Постоји један јавни водовод у граду, који има уграђен систем за побољшање квалитета пијаће воде.

Велики број сеоских насеља , односно 43,4% домаћинстава у општини Прибој, нема организован систем водоснабдевања, па се домаћинства индивидуално снабдевају из локалних бунара и извора.

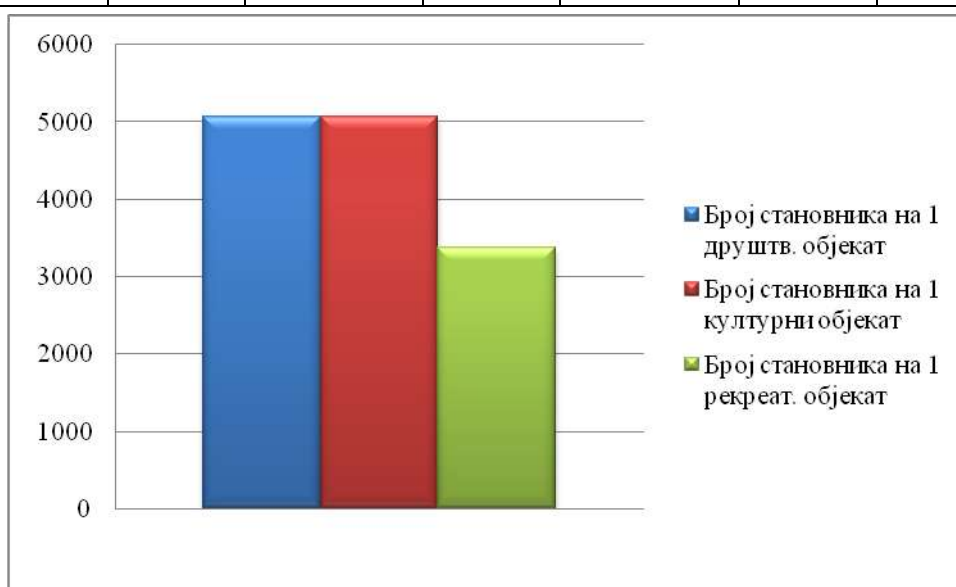
Водоводом управља ЈКП „Услуга“, Прибој

Индикатор бр.16	ТЕМА: Квалитет живота
	ИНДИКАТОР: Број становника на један објекат друштвених, културних, рекреативних активности

ВРЕДНОСТИ

Број становника на један објекат друштвених, културних и рекреативних активности

Укупан број становника	Бр. друш. објеката	Број становника на 1 друштв. објекат	Бр. култ. објеката	Број становника на 1 културни објекат	Бр. рекреат. објеката	Број становника на 1 рекреат. објекат
30.377	6	5.062	6	5.062	9	3.375

Извор: Општинска управа Прибој – одељење за друштвене делатности, буџет и финансије

Коментари:

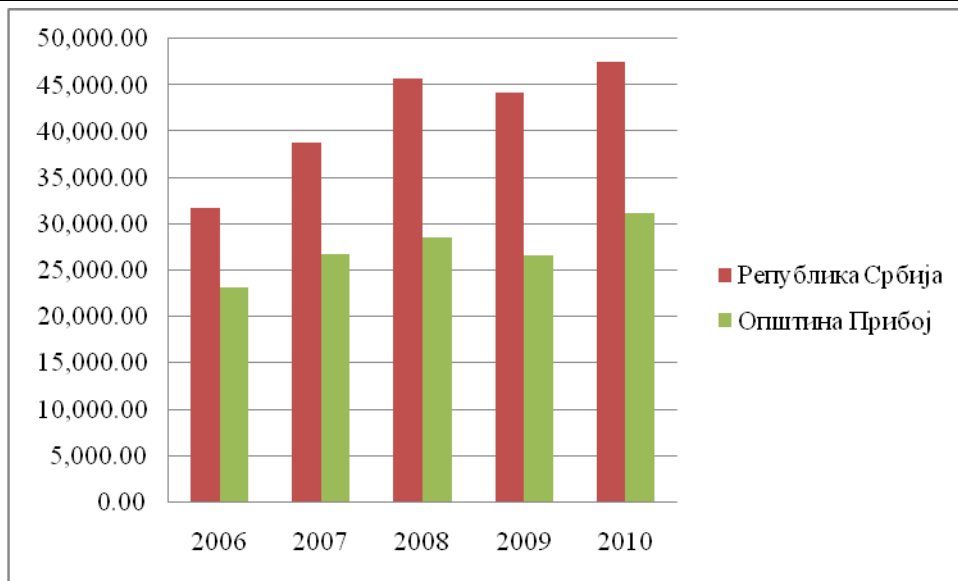
У општини Прибој ради Дом културе „Пиво Караматијевић“, Градска библиотека, Завичајни музеј, а у новом делу града приводи се намени зграда Дома културе- објекат SWISSLION .

Од спортских објеката постоје Градска спортска дворана, Спортски центар као и комплекс отворених градских базена. Постоји неколицина помоћних фудбалских терена као и фудбалски терен са вештачком травом погодан за више врста спортова.

Индикатор бр. 17	ТЕМА: Економски развој ИНДИКАТОР: Просечна бруто зарада
-------------------------	--

ВРЕДНОСТИ

Просечна бруто зарада	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Република Србија	31.745	38.744	45.674	44.147	47.450
Општина Прибој	23.063	26.766	28.473	26.611	31.109

Извор: Републички завод за статистику-база података подаци о бруто зарадама по окрузима и општинама

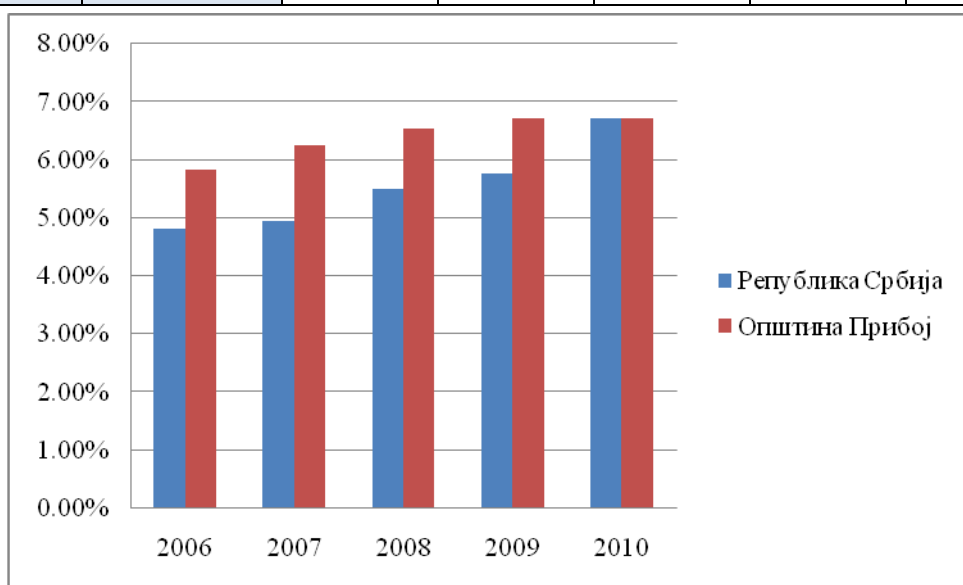
Коментари:

Просечна бруто зарада у општини Прибој је знатно (за 34%) испод републичког просека. Та разлика је нарочито била изражена током 2008.године (38%) и 2009.године (40%). У 2010. години је дошло до благог смањења те разлике.

Индикатор бр. 18	ТЕМА: Квалитет живота				
	ИНДИКАТОР: Учешће корисника социјалне заштите у укупном становништву (%)				

ВРЕДНОСТИ

Учешће корисника социјалне заштите у укупном становништву		2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Република Србија	Ук.бр. становника	7.411.569	7.381.579	7.350.222	7.320.807	7.291.436
	Бр.корисника социјалне помоћи	335.746	364.750	403.388	421.335	490.060
	% учешћа	4,53	4,94	5,49	5,76	6,72
Општина Прибој	Ук.бр. становника	29.070	28.603	28.122	27.730	27.349
	Бр.корисника социјалне помоћи	1.697	1.786	1.836	1.860	1.836
	% учешћа	5,84	6,24	6,53	6,71	6,71

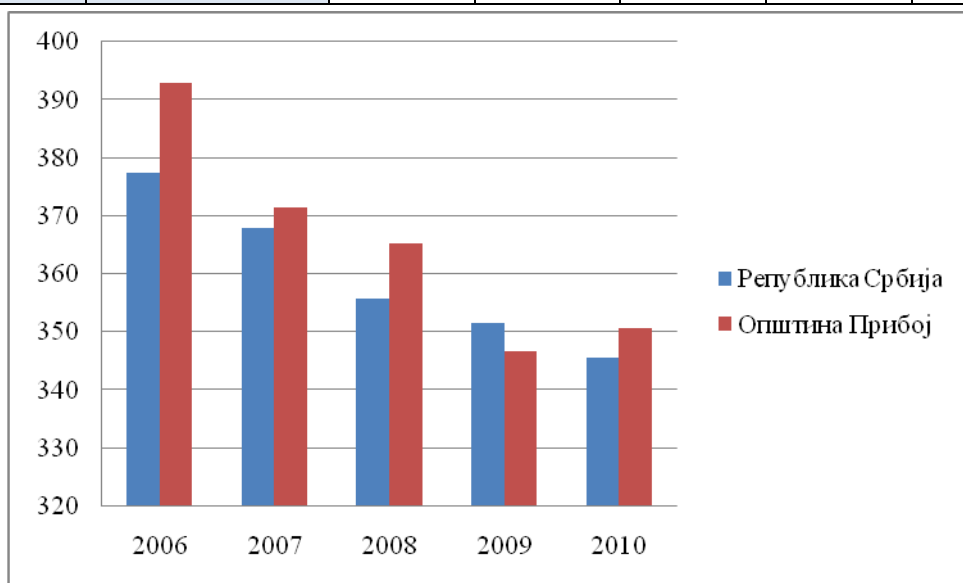

Извор: Центар за социјални рад, Прибој и РЗС – Општински годишњаци 2007-2011.г.
Напомена: У питању је процењен број становника на дан 30.06

Коментари:

Из приказаних података приметан је пораст броја корисника социјалне помоћи. Разлог лежи у повећању незапослености, паду привредне активности.
Процент становника који користе социјалну помоћ на подручју општине Прибој је на нивоу републичког просека.

Индикатор бр.19		ТЕМА: Квалитет живота ИНДИКАТОР: Број становника на једног лекара				
ВРЕДНОСТИ						
Број становника на једног лекара		2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Република Србија	Ук.бр.становника	7.411.569	7.381.579	7.350.222	7.320.807	7.291.436
	Укупан бр.лекара	19.644	20.066	20.668	20.825	21.103
	Бр.становника на једног лекара	377	368	355	351	346
Општина Прибој	Ук.бр.становника	29.070	28.603	28.122	27.730	27.349
	Укупан бр.лекара	74	77	77	80	78
	Бр.становника на једног лекара	393	371	365	347	351

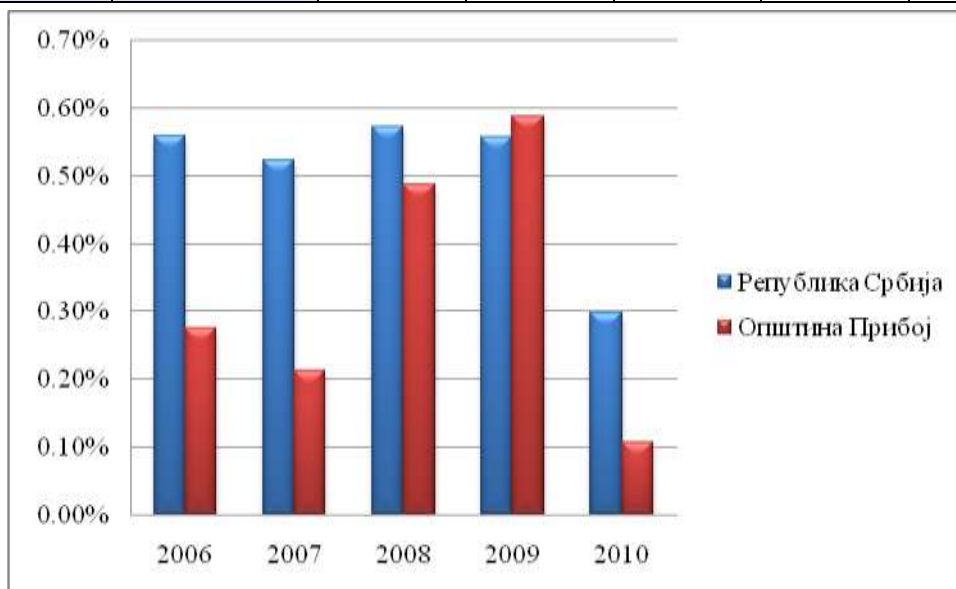
Извор: Републички завод за статистику-Општински годишњази од 2007-2011.г. и Здравствени центар, Ужице- болница и Дом здравља Прибој
Напомена: У питању је процењен број становника на дан 30.06.

Коментари:

Здравствена заштита на територији општине Прибој је организована као примарна, секундарна и терцијарна. Тачније, у општини Прибој постоји Дом здравља, Општа болница и Рехабилитациони центар Прибојска Бања. Примарна здравствена заштита се обавља на нивоу Дома здравља Прибој у коме ради 51 лекар и стоматолог, 98 медицинских сестара- техничара и 40 нездравствених радника.

Број становника на једног лекара је на нивоу републичког просека.

Индикатор бр. 20		ТЕМА: Квалитет живота ИНДИКАТОР: Учешће правоснажно осуђених лица према месту извршења кривичног дела у укупном становништву				
ВРЕДНОСТИ						
Учешће правоснажно осуђених лица према месту извршења кривичног дела у укупном становништву		2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Република Србија	Ук.бр. становника	7.411.569	7.381.579	7.350.222	7.320.807	7.291.436
	Бр.осуђених лица	41.422	38.694	42.138	40.880	21.681
	Учешће осуђених лица	0,56	0,52	0,57	0,56	0,30
Општина Прибој	Ук.бр. становника	29.070	28.603	28.122	27.730	27.349
	Бр.осуђених лица	80	61	137	163	29
	Учешће осуђених лица	0,28	0,21	0,49	0,59	0,11

Извор:

Републички завод за статистику- Општински годишњаци од 2007-2011.г. Узет је процењен број становника на дан 30.06.

Коментари:

Учешће осуђених лица у општини Прибој је у 2008. И 2009.години био приближан њиховом учешћу на нивоу Републике. У 2006. И 2007.години је учешће у Прибоју било значајно мање. У 2010.години учешће осуђиваних лица у општини Прибој је скоро три пута мањи од учешћа на нивоу Србије. У исто време број осуђених лица у Прибоју је 5 пута смањен у односу на 2009.годину.

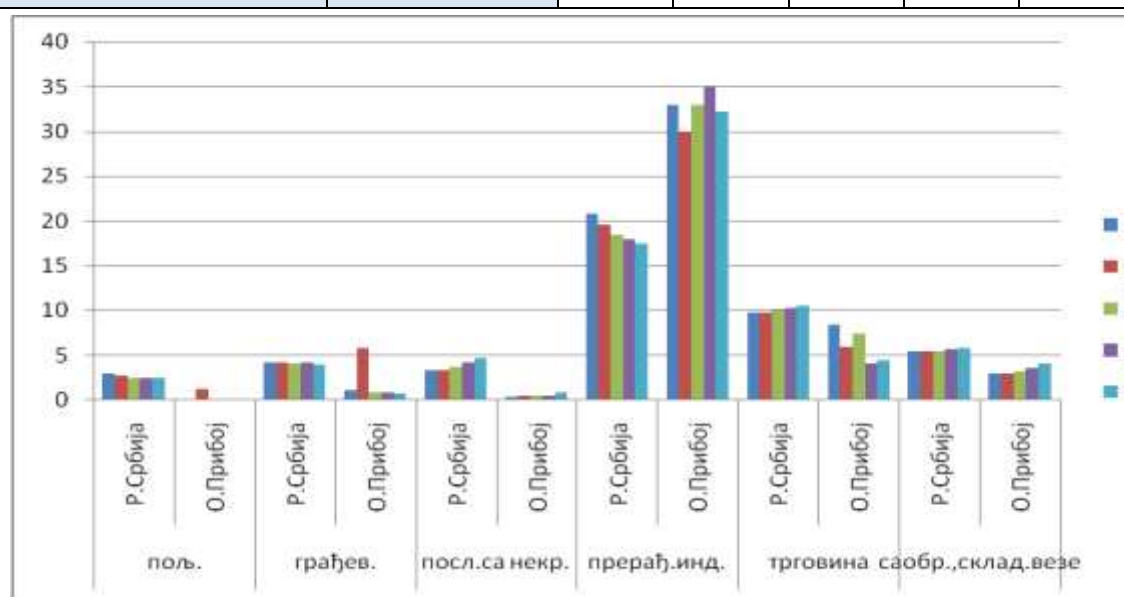
Један од могућих разлога смањења броја осуђених лица је и реформа судског система, која је извршена у 2010.години, када је укинут суд у Прибоју, тако да је надлежност преузео суд у Пријепољу.

Индикатор бр. 21	ТЕМА: Економски развој ИНДИКАТОР: Економски агрегат - Степен развијености општине
Извор: Уредба о утврђивању јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе за 2011. годину, „Службени гласник РС“, број 69/2011	
Коментари:	
Општина Прибој припада IV, односно групи најнеразвијенијим општина.	

Индикатор бр.22	ТЕМА: Економски развој ИНДИКАТОР: Структура националног дохотка по делатностима
Коментари:	
Општина Прибој не располаже подацима који се односе на национални доходак по делатностима.	

Индикатор бр.23	ТЕМА: Економски развој ИНДИКАТОР: Локацијски коефицијент запошљавања					
ВРЕДНОСТИ						
Локацијски коефицијент запошљавања		2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Пољопривреда	Република Србија	2,9	2,7	2,4	2,4	2,4
	Општина Прибој	0,1	1,2	0,1	0,1	0,1
Грађевинарство	Република Србија	4,2	4,2	4,1	4,2	4,0
	Општина Прибој	1,1	5,8	0,8	0,8	0,7
Послови са некретнинама, изнајмљивање	Република Србија	3,3	3,3	3,7	4,2	4,7
	Општина Прибој	0,4	0,5	0,5	0,5	0,8
Прерађивачка индустрија	Република Србија	20,8	19,6	18,5	18,0	17,4

	Општина Прибој	32,9	30,0	32,9	35,1	32,2
Трговина на велико и мало, оправка	Република Србија	9,8	9,8	10,0	10,2	10,5
	Општина Прибој	8,4	6,0	7,4	4,1	4,4
Саобраћај, складиштење и везе	Република Србија	5,4	5,4	5,4	5,7	5,8
	Општина Прибој	2,9	3,0	3,2	3,6	4,1

Извор: Републички завод за статистику Општински годишњази 2007-2011

Коментари:

На нивоу општине Прибој највећи локацијски коефицијент запошљавања је био у следећим секторима – делатностима:

1. Прерађивачка индустрија
2. Трговина на велико и мало, оправка
3. Саобраћај, складиштење и везе

Исти редослед је и на нивоу Републике.

Доминантан коефицијент запошљавања се на нивоу Општине бележи у прерађивачкој индустрији. Он је између 2006. и 2010.године имао вредности између 30 и 35,1. Највећи је био 2009.године (35,1), а најнижи 2007.године (30,0).

На нивоу Републике овај коефицијент се из године у годину смањивао, од 20,8 2006.године до 17,4 2010.године.

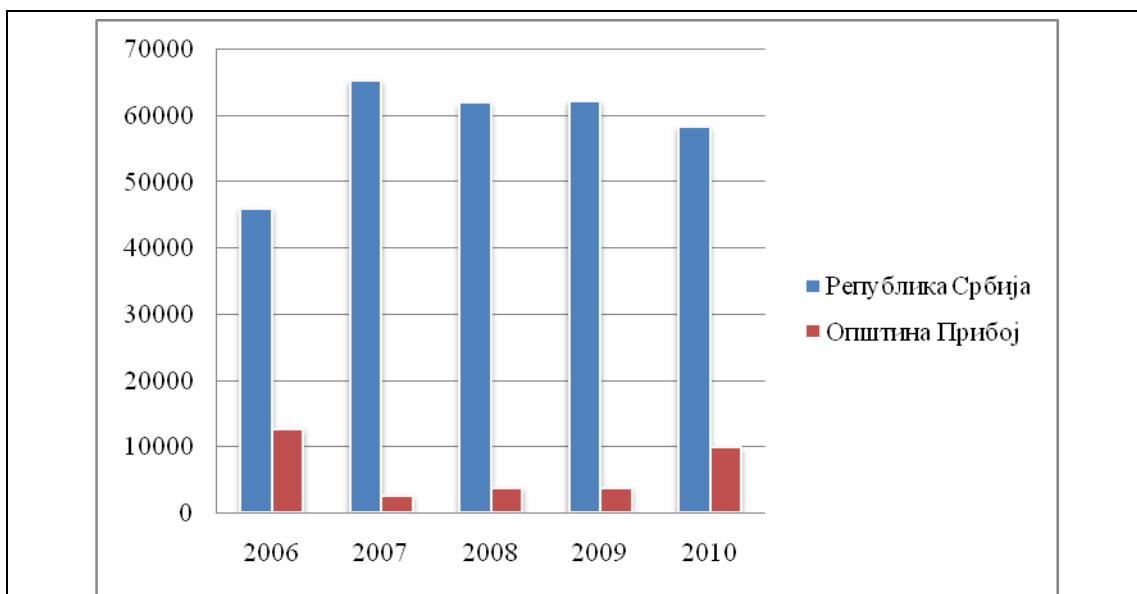
Друга делатност у којој општина Прибој бележи значајан локацијски коефицијент запошљавања је трговина на велико и мало и оправка. Његове вредности од 2006.до 2010.године бележе неизменично раст и пад, али он је био највећи 2006. (8,4), а најмањи 2009.године (4,1). У 2010.години он је износио 4,4.

Вредност локацијског коефицијента за саобраћај, складиштење и везе има тренд благог раста од 2,9 (2006.године) до 4,1 (2010.године).

Вредности локацијског коефицијента запошљавања у другим секторима су знатно мање (ниже од 1).

Индикатор бр.24	ТЕМА: Економски развој ИНДИКАТОР: Површина пословног простора на 1000 становника изграђена претходне године
Коментари:	
Званична статистика не води евиденцију о површини пословног простора, нити се овај податак ажурира на нивоу локалне самоуправе, тако да није могуће одредити вредност овог индикатора.	

Индикатор бр. 25	ТЕМА: Економски развој				
	ИНДИКАТОР: Обим унутрашњих ДИ по глави становника				
ВРЕДНОСТИ					
Обим унутрашњих ДИ по глави становника	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Република Србија	45.981	65.343	61.969	62.218	58.342
Општина Прибој	12.578	2.654	3.715	3.768	9.917

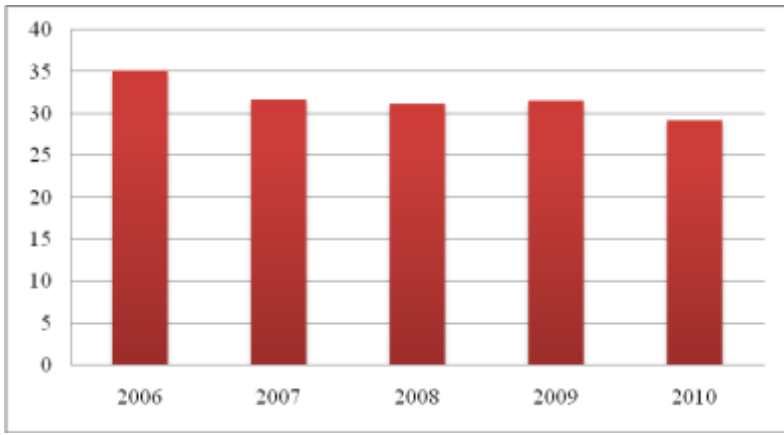

Извор: Републички завод за статистику Општински годишњази 2007-2011.г.

Коментари:

Вредност остварених инвестиција по глави становника је била највиша у 2006.години. Након тога, у 2007.години је доживела нагли пад (са 12.758 у 2006.

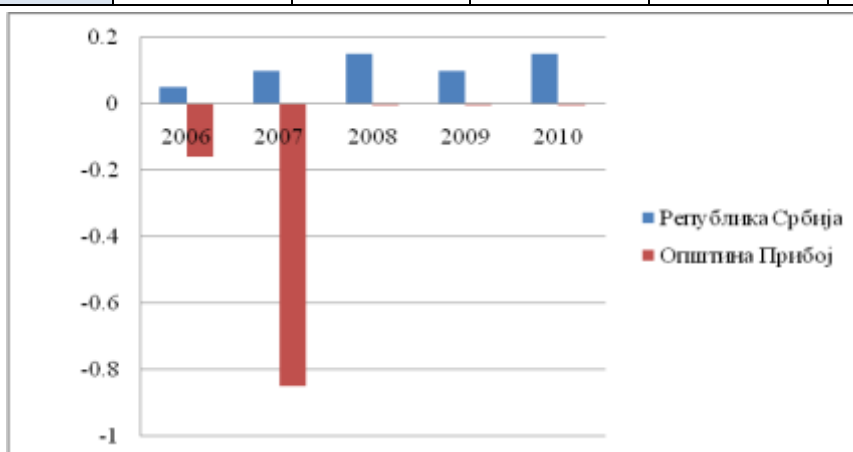
на 2.654), а од тада бележи благи раст, тако да 2010.године износи 9.917. Вредност обима унутрашњих директних инвестиција на општинском нивоу је у континуитету неколико пута нижи од републичког нивоа. Општину Прибој карактерише веома низак ниво инвестиција.

Индикатор бр.26	ТЕМА: Економски развој																
	ИНДИКАТОР: Број регистрованих привредних субјеката на 1000 становника																
ВРЕДНОСТИ																	
Број регистрованих привредних субјеката на 1.000 становника	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.												
Општина Прибој	35,19	31,64	31,18	31,51	29,25												
 <table border="1" style="display: none;"> <caption>Вредности из графика</caption> <thead> <tr> <th>Година</th> <th>Вредност</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2006.</td> <td>35,19</td> </tr> <tr> <td>2007.</td> <td>31,64</td> </tr> <tr> <td>2008.</td> <td>31,18</td> </tr> <tr> <td>2009.</td> <td>31,51</td> </tr> <tr> <td>2010.</td> <td>29,25</td> </tr> </tbody> </table>						Година	Вредност	2006.	35,19	2007.	31,64	2008.	31,18	2009.	31,51	2010.	29,25
Година	Вредност																
2006.	35,19																
2007.	31,64																
2008.	31,18																
2009.	31,51																
2010.	29,25																
Извор: Републички завод за статистику																	
Коментари:																	
<p>У 2006.г у општини Прибој било је 130 привредних друштава и 733 предузетника. У 2007.г 132 привредна друштва и 828 предузетника. У 2008.г.136 привредних друштава и 838 предузетника. У 2009.г. 144 привредна друштва и 820 предузетника.</p> <p>Број регистрованих привредних субјеката на 1.000 становника је бои највећи 2006.године, а најмањи 2010.године.</p>																	

Индикатор бр. 27	ТЕМА: Економски развој				
	ИНДИКАТОР: Нето број нових предузећа на 1000 предузећа				

ВРЕДНОСТИ

Нето број нових предузећа на 1.000 предузећа	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Република Србија	0,05	0,10	0,15	0,10	0,15
Општина Прибој	- 0,16	-0,85	-0,003	-0,004	-0,002

Извор: Републички завод за статистику

Коментари:

У општини Прибој бележи се негативан тренд раста новооснованих привредних субјеката, односно већи број привредних субјеката се угаси него што се отвори нових.

У 2005. г. било је укупно 1.020 привредних субјеката, у 2006.укупно 863 у 2007.г. 960, а у 2008.г. 974. У 2009.г укупан број привредних субјеката био је 820.

Број привредних субјеката се смањује.

Индикатор бр. 28	ТЕМА: Економски развој		
	ИНДИКАТОР: Укупна активност, стопа запослености и незапослености		

Извори: Републички завод за статистику и Републички завода за развој, 2009.године

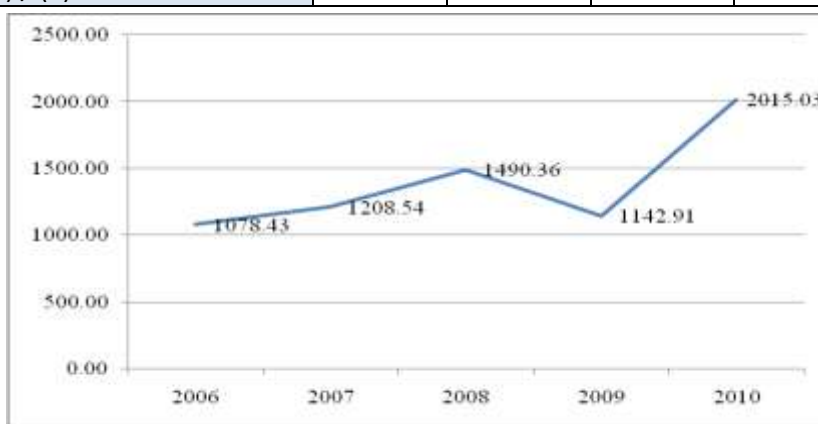
Коментари:

Према доступним подацима, стопа запослености у општини Прибој 2009.године је износила 20,0, што је 77,9% републичког просека (стопа запослености на нивоу Републике Србије износи 25,7).

Стопа незапослености је 2009.године износила 51,8, што је 185,7% републичког просека (стопа незапослености на нивоу Србије износи 27,9).

Индикатор бр. 29	ТЕМА: Економски развој ИНДИКАТОР: Фискални капацитет општине – Остварење изворних прихода (фискалних облика) по глави становника
------------------	---

ВРЕДНОСТИ						
Фискални капацитет општине		2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
(1)	Укупно остварење фискалних облика изворних прихода (у 000)	31.350	34.568	41.912	31.693	55.109
(2)	Број становника	29.070	28.603	28.122	27.730	27.349
(3)	Приход по глави становника (1) / (2)	1.032	1.137	1.379	1.043	1.814

Извор: Општинска управа Прибој-одељење за буџет, привреду, финансије и друштвене делатности

Коментари:

2006.године планирани буџет општине Прибој износио је 194.324.908,00 динара.

У 2007.години планирани буџет је износио 282.062.452,00. Укупни приходи и примања по завршном рачуну буџета општине за 2007. годину, износе 306.834.978,39 динара, и исти су остварени 97,70% у односу на планирани износ, изворни приходи су чинили били су 11,16 %.

У 2008.години планирани буџет је износио 339.632.203,00 динара. . Укупни приходи и примања по завршном рачуну буџета општине за 2007. годину, износе 345.969747,28 динара. динара, и исти су остварени 83,74 % у односу на планирани износ,а од тога су 12,57% чинили изворни приходи.

У 2009.години планирани буџет је износио 437.103.637,00, а учешће изворних прихода према завршном рачуну за 2009. било је 10,76%.

У 2010.години од планирани буџета у износу од 494 795 954,00 дин., Укупни приходи и примања по завршном рачуну буџета општине за 2007. годину, износе 429.888.958,44 динара и исти су остварени 78,44 % у односу на планирани износ, 16,29% су чинили изворни приходи.

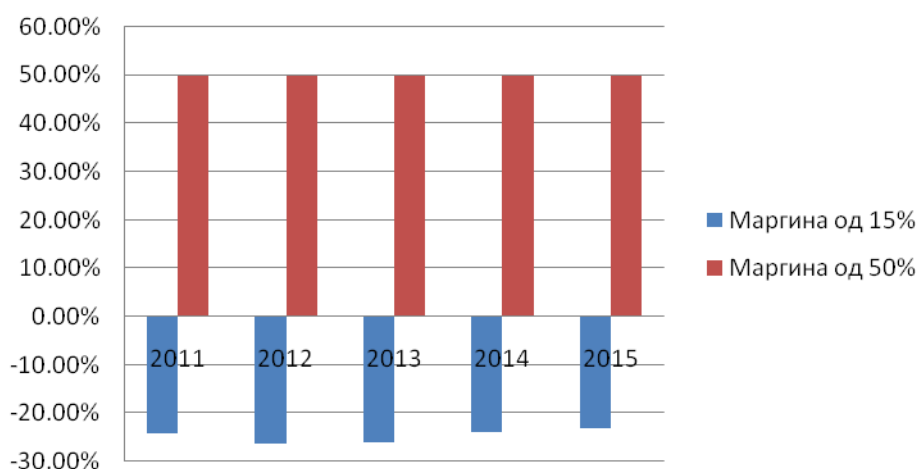
Изворни приходи по глави становника у општини Прибој се повећавају. Пад је забележен у 2009.години.

Уступљени приходи за 2007.г. 102.626.951,72, за 2008.г. 107.569.617,81 за 2009.г. 107.570.533,66 и за 2010.г. 111.516.596,91 динара.

Индикатор бр. 30		ТЕМА: Економски развој				
		ИНДИКАТОР: Степен задужености општине				
ВРЕДНОСТИ						
Степен задужености општине		2011.	2012.	2013.	2014.	2015.
1	Остварење или процена остварења текућих прихода буџета за посматрану буџетску годину	435.303	452.715	469.466	488.244	498.010
2.1	15 % од (1)	67.635	67.907	70.420	73.273	74.702
2.2	Износ главнице и камате који доспева у посматраној години	169.986	189.445	192.445	189.445	189.445
2.3	Расположива средства у апсолутном износу (2.1) – (2.2)	-104.691	-118.538	-122.025	-116.208	-114.744
2.4	Расположива средства у релативном износу - % укупних текућих прихода буџета ((2.3) / (1)) x 100	-24,05	-26,18	-25,99	-23,80	-23,04
3.1	50% од (1)	217.652	226.358	234.733	244.122	249.005
3.2	Укупан износ неизмиреног дугорочног задужења буџета општине за капиталне инвестиционе расходе					
3.3	Расположива средства у апсолутном износу (3.1) – (3.2)	217.652	226.358	234.733	244.122	249.005
3.4	Расположива средства у релативном износу - % укупних текућих прихода буџета	50	50	50	50	50

$((3.3) / (1)) \times 100$

Удео расположивих средстава (%)

Извор: Општинска управа Прибој-одељење за буџет, привреду, финансије и друштвене делатности

Коментари:

Законом о јавном дугу регулисани су услови и висина задужења локалне самоуправе. У току буџетске године задуживање за финансирање дефицита краткорочне ликвидности не сме прећи 5% укупно остварених прихода буџета у претходној години. Са друге стране, извршено је раздвајање у утврђивању висине укупног дуга и дозвољеног износа отплате анuitета у једној буџетској години:

- Износ неизмиреног дугорочног задужења за капиталне инвестиционе расходе не може бити већи од 50% укупно остварених текућих прихода буџета локалне самоуправе у претходној години
- Износ главнице и камате који доспевају у свакој години на сва неизмирена дугорочна задуживања не може бити већи од 15% укупно остварених текућих прихода буџета локалне самоуправе у претходној години

Поред узимања кредита, јединицама локалне самоуправе је дато право да се могу задуживати и емитовањем хартија од вредности.

Имајући у виду да задуживање локалне самоуправе има превасходно капитални карактер, средствима јавног зајма може да се реализује финансирање изградње, одржавања, реконструкције комуналне инфраструктуре, културе, здравства, социјалне заштите, спорта и других потреба од капиталног интереса за заједницу. Задуживање ради покривања дефицита текуће ликвидности има краткорочни карактер – средства се морају вратити у истој фискалној години у којој су узета.

На основу података добијених од Одељења за буџет, привреду, финансије и друштвене делатности, може се уочити да је износ главнице и камате који доспевају на сва неизмирена дугорочна задуживања у свакој години изнад 15%.

Напомена: недостају подаци о укупном износу дугорочног задужења буџета општине за капиталне инвестиционе расходе.

